

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Program razvoja podeželja

Republike Slovenije

za obdobje 2007 - 2013

PRILOGA 9:
OPIS AVTOHTONIH IN
TRADICIONALNIH SORT
KMETIJSKIH RASTLIN

1. ŽITA

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Ajda (<i>Fagopyrum esculentum</i> (Moench))							
Darja	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: nastala je s križanjem izbrank domače črne ajde, iz Slovenije in visokorodnih ajd ruskega izvora. Morfološko-biološke lastnosti: je diploidna sorta, nedeterminantne oblike rasti in zato nekoliko višja. Višina rastline je predvsem odvisna od rastnih pogojev in časa setve. Seme je nekoliko večje kot pri sorti Siva in je svetleče temno rjave barve. Cveti belo. Gospodarske lastnosti: je nekoliko odpornejša proti suši in visokim temperaturam kot sorte Siva. Odporna je tudi na poleganje. V neugodnih vremenskih razmerah je sposobna boljše napolniti semena kot sorta Siva. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ajda je v Sloveniji poznana predvsem kot strniščni posevek. Večino semen so kmetje pridelali sami ali pa so si ga med seboj izmenjali. Veliko jih je seme ajde kupilo kar v mlinu in so ga tudi posejali. Na ta način se je razširilo večje število različnih populacij, ki so izvirale iz različnih geografskih širin in različnega okolja. Večinoma ajda ni dala pričakovanega pridelka, zato so se zasejane površine zmanjševale. Suha vroča poletja brez padavin so prav tako slabo vplivala na pridelke. Obstaja tudi velika nevarnost skrižanja z novimi sortami, kar pri sorti Darja lahko privede do genetske erozije.	Ker je ajda tujeprašnica, je populacijska raznovrstnost pri sorti Darja lahko prisotna. V populaciji se pojavljajo rastline, ki se med seboj bolj ali manj morfološko razlikujejo. Popolna uniformnost posevka je skoraj nemogoča, saj se že starševske komponente med seboj delno razlikujejo.	Ajda se po večini seje kot strniščni posevek po žetvi ječmena in ranega krompirja. Setvena norma je 60 do 90 kg semena na ha. Pridetek je v veliki meri odvisen od razpoložljivih padavin v poletju. Občutljiva je na nizke temperature. Optimalen rok setve je okoli 20. junija. Kot glavni posevek posejan v maju daje višje rastline, kar pa ne pogojuje tudi višje pridelke. Sorta se lahko prideluje po pravilih integrirane in tudi ekološke pridelave.
Siva	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: nastala je z odbiro oziroma selekcijo nezaželenih rastlin iz domačih populacij sive ajde na Dolenjskem, iz Slovenije. V postopku žlahtnjenja so bile izločene netipične rastline z visoko zverženo rastjo, ki so bile podvržene poleganju. V končni fazi žlahtnjenja pa se je z odbiro determinantnih rastlin doseglo zelo uniformne rastline po obliki rasti - habitusu. Morfološko-biološke lastnosti: determinatna oziroma končna rast je genetsko determinirana lastnost in rastlina sama zaključí rast, kljub temu, da ima na razpolago ugodne pogoje rasti. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker obstaja velika nevarnost skrižanja z novimi sortami, lahko tudi pri sorti Siva pride do genetske erozije.	Ker je ajda tujeprašnica, je populacijska raznovrstnost pri sorti Siva lahko prisotna, kar se kaže v pestri izbiri raznolikih tipov rastlin iste populacije. Razlike se pojavijo v višini rastlin in času cvetenja, pa tudi v nagnjenosti do osipanja.	Ajda se seje kot strniščni posevek po ječmenu. Pridelki so v veliki meri odvisni od vlage v poletnih mesecih. Setvena norma je 60 do 90 kg semena/ha. Seje se jo na razpleveljeno njivo, delno pa ajda sama duši plevele pod seboj. Sorta se lahko prideluje po pravilih integrirane in tudi ekološke pridelave.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>Determinantne rastline so nižje in tako odpornejše na poleganje, kljub višjim odmerkom dušika v manj ugodnih vremenskih razmerah. Ker imajo rastline genetsko determiniran zaključek rasti, manj pocvitajo in semena enakomerno dozorevajo, kar zelo ugodno vpliva na spravilo posevka. Semena Sive so srednje velika, dobro napolnjena, luska je nežna, svetlo sive (srebrnkaste) barve, pogosto z manjšimi temnimi prižami. Cveti belo, včasih je opazen rahlo rožnat odtенок.</p> <ul style="list-style-type: none"> Gospodarske lastnosti: Siva daje največje pridelke - do 1.500 kg/ha, v poskusih na Dolenjskem pa je dala tudi do 2.000 kg/ha. Z gostoto setve se lahko uravnava razraščanje, če je posevek relativno redek, se dobro razrašča, kar lahko pozitivno ali negativno vpliva na količino pridelka, absolutno težo semen. Slabše je odporna na sušo in visoko temperaturo v času napolnjevanja semen z asimilati, v takih vremenskih razmerah lahko veliko semen abortira ali pa ostanejo prazna - gluha. 					
Črna gorenjska	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: avtohtona sorta iz območja Gorenjske. Uporaba: na območju Gorenjske se priporoča setev med 20. in 25. julijem (strniščna setev). Kot predposevek se priporoča žito ali krompir (na zemljiščih, ki niso prenojena z dušikom). Morfološko-biološke lastnosti: rastlina je srednje velika. Socvetje je srednje veliko, cvet je močno obarvan z rdečo barvo. Obarvanost popka z rdečo barvo 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Gregor Šlibar, Kovor, Cesta na Hudo 23, 4290 Tržič Telefon: 04 595 71 41, 031 512 199 e-pošta: kmetija.slibar@volja.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Gregor Šlibar, Kovor, Cesta na Hudo 23, 4290 Tržič Telefon: 04 595 71 41, 031 512 199 e-pošta: kmetija.slibar@volja.net 	Populacija sorte Črna gorenjska je bila v preteklosti vseskozi izpostavljena izginotju, najprej zaradi splošne opustitve sajenja ajde, kasneje pa zaradi izpodrivanja z novimi sortami ajde, kar se je odrazilo v manjših površinah posejanih s to sorto. Obstaja tudi velika nevarnost skrižanja z	Sorta Črna gorenjska je kot populacija ohranjena na območju Gorenjske z oblikovanimi značilnostmi za te podnebne razmere. Z vnosom novih sort ajde, je bila nevarnost, da se ta populacija domače ajde genetsko skriža z njimi in se populacijska raznovrstnost razširi. Ker se tudi nove sorte ajde niso sejale v večjih razsežnostih,	Vsakoletna strniščna setev domačega semena na Gorenjskih kmetijah ohranja to sortno populacijo. Setev se izvede takoj po žetvi glavnega posevka, običajno žita (pšenica, pira, ječmen), najkasneje pa do 25. julija. Po plitki obdelavi setvišča, se ajda poseje in posevek povalja. Dobro prenaša poletno sušo. Ker je manjše

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>je močna. Rastlina cveti srednje zgodaj. Barva zrna je temno rjava.</p> <ul style="list-style-type: none"> Gospodarske lastnosti: zelo dobro medi. Je zelo dobro odporna na bolezni in škodljivce ter odporna na sušo. Oskrba posevka, dognojevanje in uporaba kemičnih sredstev niso potrebni; kljub občasnemu poleganju, se rastlina pobere, zato dozorevanje in spravilo nista problematična. Na območju Gorenjske daje zanesljive in dobre pridelke; zaradi dobre kemične sestave pa ima visoko prehransko vrednost. 			<p>novimi sortami, saj ajda kot pravo tujeprašnico oprahujejo predvsem čebele. Med oprahujevanjem čebela leta tudi kilometer daleč. Pri setvi črne gorenjske ajde je potrebno paziti na kilometrski varovalni pas do drugega posevka druge sorte, sicer je nevarnost genetske erozije velika, kar se že odraža v slabšem medenju črne gorenjske ajde (podatek Čebelarke zveze Slovenije) in obarvanosti cvetov, ki niso več izrazito rožnati (rezultati večletnih poskusov v sodelovanju z Biotehniško fakulteto Univerze v Ljubljani, nosilec dr. Katarina Kastelic).</p>	<p>do tega ni prišlo v veliki meri.</p>	<p>rasti, tudi ne plega. Črna gorenjska ajda je zelo vabljava za čebelarje, ker sorazmerno dobro medi. Potrebno je skrbeti za dobro založenost s fosforjem. Ajda je rastlina, ki dobro razpleveli njivo, zato se jo seje tudi kot naknadni posevek na prazno njivo, tudi če jeseni ne dozori.</p>
Čebelica	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: populacija iz območja Gorenjske. Morfološko-biološke lastnosti: začetek cvetenja je zgodnje. Višina rasti je do 70 cm. Obarvanost brstov z rdečo barvo je srednja, socvetje je majhno, cvetovi beli, spodnja stran cvetnih lističev je rahlo rožnata. Zrnje je srednje veliko, svetlo rjavo do temno rjavo, z rahlim temnejšim vzorcem. Gospodarske lastnosti: je zelo dobro odporna proti suši, odporna je proti poleganju. Uporablja se za moko in kašo. Pridelki so v sušnih letih odlični, v mokrih poletjih pa malo slabši. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arn.es.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arn.es.si 	<p>V intenzivni kmetijski pridelavi se sejejo pretežno novejšje sorte kmetijskih rastlin, ki so večinoma zelo ozke genetske strukture. Te sorte so običajno selekcionirane predvsem na pridelavo (gnojenje, škropljenje), manj pa na sposobnost prilagajanja na slabše rastne razmere. Starejše avtohtone sorte s širšo genetsko strukturo so bolj prilagojene na manj ugodne rastne razmere (hladnejše in bolj vlažne razmere, izredne suše, manj intenzivno gnojenje) in so odpomejše na bolezni in škodljivce. Sorta Čebelica se je v preteklosti pridelovala na ožjem</p>	<p>Pri sorti Čebelica obstaja populacijska raznovrstnost, ki se kaže v višjih in nižjih tipih rastlin.</p>	<p>Sorta Čebelica je primerna za pridelavo kot glavni posevek ali kot strniščni dosevek. Za rast ji bolj ustrezajo sušna kot pa vlažna poletja. Kot glavni posevek se seje po 10. maju, kot strniščni dosevek pa čimprej po žetvi glavnega posevka, najkasneje do 25. julija. Strnišče se pred setvijo samo plitvo obdela. Seje se 90-100 kg/ha semena, po setvi je zelo priporočljivo valjanje zemljišča. Gnojenje in varstvo rastlin s fitofarmaceutskimi sredstvi nista potrebna. Zrnje dozoreva postopoma. Požeti jo je potrebno pred prvo slano, saj je žetev ajde, ki jo je poškodovala</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
					območju Gorenjske, ko je bilo kmetovanje tradicionalno. Vsaka kmetija je bila skoraj v celoti samozadostna glede oskrbe s hrano, ajdo so pridelovali kot strniščni posevek skoraj na vsaki kmetiji. V novejšem času pa je zaradi ozke usmerjenosti kmetij v posamezne panoge, posejanih površin z ajdo vse manj, večinoma se seje merkantilno seme nekontroliranega porekla. Ker po višini pridelka starejše sorte ne morejo konkurirati, intenzivne novejše sorte vse hitreje izpodrivajo avtohtone sorte, kar je vzrok za vse hitrejšo genetsko erozijo. V letu 2004 je bilo pridelanega 7.700 kg certificiranega semena sorte Čebelica, v letu 2005 pridelave semena ni bilo, v letu 2006 pa je bilo pridelanega 4.500 kg certificiranega semena.		slana, zelo težavna.
Proso (<i>Panicum miliaceum</i> L.)							
Sonček	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: populacija iz območja Gorenjske. Morfološko-biološke lastnosti: višina rasti je do 80 cm. Zrnje je rumeno rjavo. Na isti rastlini zrnje neenakomerno dozoreva. Najprej dozori semena na vrhu lata, spodnja semena dozorevajo kasneje. Ko je zrnje zrelo, začne izpadati. Gospodarske lastnosti: je zelo dobro odporen proti suši, odporen je proti poleganju. Uporablja se za kašo in prehrano živali. Pridelki so dobri, boljši 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	Pri sorti Sonček obstaja populacijska raznovrstnost, ki se kaže predvsem v višjih in nižjih tipih rastlin ter v času dozorevanja semena (od zgodnejših do nekoliko poznejših tipov).	V intenzivni kmetijski pridelavi se sejejo pretežno novejše sorte kmetijskih rastlin, ki so večinoma zelo ozke genetske strukture. Te sorte so običajno selekcionirane predvsem na pridelavek ter za intenzivno pridelavo (gnojenje, škropljenje), manj pa na sposobnost prilagajanja na slabše rastne razmere. Starejše avtohtone sorte s širšo genetsko strukturo so bolj prilagojene na manj	Sorta Sonček je primerna za pridelavo kot glavni posevek ali kot strniščni dosevek. Zelo dobro prenaša suha poletja. Kot glavni posevek se seje po 10. maju, kot strniščni dosevek pa čimprej po žetvi glavnega posevka, najkasneje do 15. julija. Seje se 30-35 kg/ha semena, po setvi je zelo priporočljivo valjanje posevka. Za večji pridelavek je priporočljivo

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		pa so v sušnih letih. Pridelki se gibljejo okoli 1.000 kg/ha.				ugodne rastne razmere (hladnejše in bolj vlažne razmere, izredne suše, manj intenzivno gnojenje) in so odpornejše na bolezni in škodljivce. Sorta Sonček se je v preteklosti pridelovala na zelo ozkem območju Gorenjske na manjših površinah. Ker proso kot tržni material prinese zelo nizke finančne rezultate, saj avtohtone sorte nimajo visokih pridelkov, se je pridelovanje proso v zadnjih letih opuščalo. V letih 2005 in 2006 se sorte Sonček tako ni več pridelovalo.	dognojevanje z dušikom.

2. KORUZA

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Koruzna (<i>Zea mays</i> L.)							
Lj - 275t (FAO 200)	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je štirilinijski hibrid, čista trdinka. Vzgojen je iz štirih domačih inbridiranih linij, čistih trdink, ki so bile vzgojene iz domačega avtohtonega genskega materiala (vse 4 linije so domačega izvora). Požlahtnjen je bil v Sloveniji pred več kot 15 leti. Uporaba: zaradi širše genetske osnove je hibrid primeren za različna pridelovalna območja, zaradi kakovostnega zrnja (trdinka) je primeren za pridelovanje zrnja za krmo živali in še posebej za ljudsko prehrano. Morfološko-biološke lastnosti: 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, ludvik.rozman@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, ludvik.rozman@bf.uni-lj.si 	V intenzivni kmetijski pridelavi se v kmetijstvu sejejo pretežno kultivarji kmetijskih rastlin, ki so večinoma zelo ozke genetske strukture. Ti kultivarji so običajno selekcionirani predvsem na pridelek ter za intenzivno pridelavo (gnojenje, škropljenje), manj pa na kakovost ter širšo genetsko strukturo. Kultivarji s širšo genetsko strukturo namreč bolje uspejajo v manj ugodnih rastnih razmerah (hladnejše in bolj vlažne razmere, izredne suše, manj	Ker se pri žlahtnjenju tujeprašnic, kot je koruzna, kjer se v proizvodnji sejejo hibridi, v svetovnem merilu v žlahtnjenju uporablja le majhno število visoko selekcioniranih linij ozke genetske strukture, oziroma se za vzgojo roditeljskih linij uporablja genetsko podoben izvorni material (glavni cilj visoki pridelek), se vztrajno in neopazno zmanjšuje populacijska raznovrstnost. Tuji hibridi koruze, ki se sejejo v Sloveniji, so zelo ozke genetske strukture,	V intenzivni kmetijski pridelavi se tudi na lokalni ravni v kmetijstvu sejejo pretežno hibridi koruze, zelo ozke genetske strukture, tipa zobank; katerim kakovosten hibrid Lj-275t, ki je čista trdinka, po pridelku ne more konkurirati. Hibrid Lj-275t je glede na svojo genetsko strukturo (štiri genetsko divergentne linije) in izvor primeren tudi za različna območja pridelave, tudi v manj intenzivnih ali manj ugodnih (suša, nižje temperature ipd.) rastnih

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> - zrnje je okroglo, zlato rumene barve in vsebuje visok delež beljakovin, - višina rastlin: 200-210 cm, - dolžina storža: 20-23 cm, - število vrst zrnja na storžu: 10-12, - masa 1.000 zrn: 403-408 g. • Gospodarske lastnosti: je srednje rana sorta, zrelostni razred FAO 280; namenjena je za pridelavo zrnja, ker je zelo kvalitetna trdinka. • Ostale lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> - izplen zdroba: nad 60%, - število dni do metličenja 60 dni, - število dni do svilanja: 65 dni, - povprečni pridelek 8-9 t/ha suhega zrnja. • Kemične lastnosti zrnja: <ul style="list-style-type: none"> - 5,3% maščob, - 11,4% beljakovin, - 0,39% lizina v zrnju, - 0,065% triptofana v zrnju, - v beljakovinah: 4,02% lizina, 0,61% triptofana, - 32,2 mg/kg zrnja rumenih barvil, - 3,2 mg/kg zrnja karotina, - 27,8 mg/kg zrnja ksantofila. 			<p>intenzivno gnojenje) in so odpornejši na bolezni in škodljivce. Ker po višini pridelka ne morejo konkurirati, v intenzivni pridelavi pa je pridelovalcem v interesu predvsem ekonomski vidik pridelka, ti kultivarji vse hitreje izpodrivajo kultivarje s širšo genetsko osnovo, kar je vzrok za vse hitrejšo genetsko erozijo. Tipični predstavnik kultivarjev s širšo genetsko strukturo so tudi domače populacije ter sorte, vzgojene iz njih. Pri koruzi se je izpodrivanje domačih sort najbolj očitno odrazilo v začetku 50-ih let, ko so v Slovenijo začeli prodirati prvi tuji hibridi, predvsem pozne ameriške zobanke. Po zaslugi takratne ekipe žlahtniteljev na Biotehniški fakulteti, pod vodstvom prof. Mikuža, ki so se zavedali nevarnosti izginotja domačih populacij, se je večina teh populacij zbrala in se sedaj ohranja v genski banki. Domače populacije v zadnjem času v neposredni kmetijski pridelavi sejejo le še vedno bolj redki posamezni pridelovalci, predvsem zaradi njihove kakovosti za domačo rabo in ljudsko prehrano. Dejstvo je, da so v 50-letih v Sloveniji v kmetijski pridelavi prevladovala domače populacije koruze, v obdobju 1985-1990 so se</p>	<p>večina od njih je zobank ali polzobank, malo je poltrdink, noben tuji hibrid pa ni čista trdinka, kot je domač štirilinijski hibrid Lj-275t. Ker so v hibrid vključene štiri genetsko divergentne linije ima širšo genetsko osnovo (večja populacijska raznovrstnost). Vse štiri starševske linije so trdinke, vzgojene iz domačih populacij koruze. Izvirne populacije izhajajo iz različnih geografskih in pridelovalnih območij Slovenije, in sicer iz severnega višinskega predalpskega območja Gorenjske in Koroške ter južnega dela Slovenije (Dolenjska) s kraško dinarskega območja. Vse štiri populacije imajo različno genetsko osnovo, vse so čiste trdinke, v neposredni proizvodnji pa se več ne pridelujejo.</p>	<p>razmerah. Predvsem je zaradi svojega kakovostnega zrnja (čista trdinka) primeren za pridelovanje zrnja za lastne potrebe tako za prehrano domačih živali s kakovostnim zrnjem, kot za ljudsko prehrano. Torej bi se ta hibrid sejal za namene, kot so se sejale izvirne populacije tega hibrida.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
					pridelovale le še pri posameznih pridelovalcih v višinskih predelih Gorenjske in osrednje Štajerske, danes pa le še zelo redki posamezniki. Iz domačega genskega materiala, nabranega v 50-ih letih, je bil vzgojen tudi domači štirilinijski hibrid, čista trdinka Lj-275t. Ker je v hibridu zajet genski material domačih populacij koruze, ki jih v neposredni proizvodnji ni več, bi z opustitvijo setve omenjenega hibrida prišlo do izgube določenega genskega materiala, ki je bil osnova za začetek žlahtnjenja domačih sort.		
Lj-180 (FAO 100)	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je dvolinijski hibrid, skoraj trdinka do poltrdinka, vzgojen iz dveh domačih inbridiranih linij, ene zobanke in ene trdinke, ki so bile vzgojene iz domačega genskega materiala. Požlahtnjen je bil v Sloveniji pred več kot 15 leti. Uporaba: hibrid je zaradi kratke rastne dobe ter hitrega mladostnega razvoja primeren tudi za višinska območja, lahko za pridelovanje kakovostne silaže ali kakovostnega zrnja (višje ležeče bolj prisojne lege). Za pridelavo kakovostnega zrnja (poltrdinka) je primeren tudi v nižinskih predelih in sicer ob normalni (zgodnji) setvi zaradi bolj ranega spravila, kar omogoča še dodatno setev na istih površinah poletnih oziroma zgodnjih jesenskih posevkov; ob kasnejših spomladanskih setvah (konec maja, začetek junija) po 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, ludvik.rozman@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, ludvik.rozman@bf.uni-lj.si 	V intenzivni kmetijski pridelavi se v kmetijstvu sejejo pretežno kultivarji kmetijskih rastlin, ki so večinoma zelo ozke genetske strukture. Ti kultivarji so običajno selekcionirani predvsem na pridelek ter za intenzivno pridelavo (gnojenje, škropljenje), manj pa na kakovost ter širšo genetsko strukturo. Kultivarji s širšo genetsko strukturo namreč bolje uspejajo v manj ugodnih ravninskih razmerah (hladnejše in vlažnejše razmere, izredne suše, manj intenzivno gnojenje) in so odpornejši na bolezni in škodljivce. Ker po višini pridelka ne morejo konkurirati, v intenzivni pridelavi pa je pridelovalcem v interesu	Z vidika ohranjanja biotske/populacijske raznovrstnosti je v hibridu Lj-180 zajet domač genski material. Z opustitvijo pridelave domačega hibrida se bo povečala pridelava tujih sort s tujim genskim materialom ter pospešilo izginjanje in opuščanje pridelave domačih sort. Ker je ranjši hibrid, je zaradi kratke rastne dobe in hitrega mladostnega razvoja primeren za višinska območja pridelovanja, za nižinska pa predvsem zaradi možnosti setve v različnih časovnih obdobjih (zgodnje ali pozne setve), tudi v času, ko je zaradi neugodnih vremenskih razmer bila onemogočena normalna setev. Ranjši genetski material lahko	V običajni kmetijski praksi se kultura seje kot glavni posevek in zasede kmetijske površine v glavnem vso rastno sezono. Ker so v zadnjem času, predvsem zaradi globalnih sprememb ozračja, vse pogostejše naravne ujme, kot so suše, vremenske ujme, nalivi, toče, prihaja do uničenja pridelka, kasnejših ali naknadnih setev, prisilnega dozorevanja kasnejših genotipov, je pomembno, da so za take primere na razpolago tudi ranjši genotipi, ki bodo dozoreli tudi ob kasnejših ali naknadnih setvah, da se zapolni izpad zaradi uničenja glavnega posevka ali ob normalnih setvah zaradi krajše vegetacije

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>prezimnih dosevkih pa je prav tako možno pridelati normalen pridelek kakovostnega zrnja. V toplejših pridelovalnih območjih pa je s setvijo v drugi polovici junija (npr. po ozimnem ječmenu) primeren tudi za pridelovanje silaže.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Morfološko-biološke lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> - rastlina: srednje visok, zelo izenačen hibrid, dobro olistan (povprečno 7,95 listov na rastlino), s čvrstim stebлом, ki ne razrašča in temno zelenimi širokimi polprevesnimi listi (dolžina lista 66,55 cm, širina lista 9,25 cm); značilna je večja, redka metlica, - zrnje: skoraj trdinka do poltrdinka, okrogle do kvadratne oblike, zlato rumene barve, - višina rastlin: 190-200 cm, - dolžina storža: 18,3 cm, - premer storža: 4,3 cm, - število vrst zrnja na storžu: 12, - masa 1.000 zrn: 365 g, - hektolitrska masa: 80,76 kg. • Gospodarske lastnosti: je rana sorta, zrelostni razred FAO 180; namenjena je za pridelavo zrnja in silaže v višinskih območjih. • Ostale lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> - število dni do: metličanja 53-54 dni, - število dni do: polne zrelosti 109 dni - nižinska območja (Jable), - število dni do: silažne zrelosti 125 dni - višinska območja (Gorenjska - 860 m n.v.), - povprečni pridelek: 7-9 t/ha 			<p>predvsem ekonomski vidik pridelka, ti kultivarji vse hitreje izpodrivajo kultivarje s širšo genetsko osnovo, kar je vzrok za vse hitrejšo genetsko erozijo. Tipični predstavnik kultivarjev s širšo genetsko strukturo so tudi domače populacije ter sorte, vzgojene iz njih. Pri koruzi se je izpodrivanje domačih sort najbolj očitno odrazilo v začetku 50-ih let, ko so v Slovenijo začeli prodirati prvi tuji hibridi, predvsem pozne ameriške zobanke. Po zaslugi takratne ekipe žlahtniteljev na Biotehniški fakulteti, pod vodstvom prof. Mikuža, ki so se zavedali nevarnosti izginotja domačih populacij, se je večina teh populacij zbrala in se sedaj ohranja v genski banki. Domače populacije v zadnjem času v neposredni kmetijski pridelavi sejejo le še vedno bolj redki posamezni pridelovalci, predvsem zaradi njihove kakovosti za domačo rabo in ljudsko prehrano. Dejstvo je, da so v 50-letih v Sloveniji v kmetijski pridelavi prevladovala domače populacije koruze, v obdobju 1985-1990 pa so se pridelovale le še pri posameznih pridelovalcih v višinskih predelih Gorenjske in osrednje Štajerske, danes pa le še zelo redki posamezniki. Iz takrat nabranega domačega</p>	<p>bistveno prispeva k povečanju populacijske raznovrstnosti, saj se zaradi večjih pridelkov kasnejših genotipov delež le-teh v praksi neprestano zmanjšuje. Poleg tega pa se zaradi krajše rastne dobe z različnimi dosevki popestri kmetijska pridelava ter poveča biotska/populacijska raznovrstnost.</p>	<p>'prehitele' močne poletne suše. Zaradi tega je pomembno, da se ohranjajo genotipi krajše vegetacije, še posebej, če so vzgojeni iz domačega genskega materiala, saj se zaradi različnih možnosti pridelovanja lahko delno vključuje tudi v kmetijstvo, ki ohranja biotsko raznovrstnost.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		suhega zrnja.			genskega materiala je bil vzgojen tudi domači hibrid Lj-180, katerega izvirne populacije se v praksi več ne sejejo. Hibrid Lj-180 je ranejši (FAO 100), katerih je v praksi vse manj, saj se v intenzivni proizvodnji sejejo kasnejši, ki dosegajo večje pridelke, izgublajo pa se pomembni ranejši genotipi.		

3. KRMNE RASTLINE

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Visoka pahovka (<i>Arrhenatherum elatius</i> (L.) P. Beauv. Ex. J.S. et K.B. Presl.)							
Sora	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: avtohtoni ekotipi visoke pahovke iz predalpskega klimatskega območja Slovenije. Uporaba: zaradi hitre rasti in regeneracije se priporoča za setev v travno-deteljnih mešanicah, predvsem v mešanicah z lucerno v njivskem kolobarju. Morfološko-biološke lastnosti: je nežna rastlina pokončnega tipa, z visokim šopom. Steblo je 110-120 cm visoko, gladko, temno zelene barve in odporno proti poleganju; list je dolg in širok, sivo zelene barve, rob lista pa je slabo obrasel z dlačicami. Pri semenu je prisotna resa. Začetek latenja je zgodnji. Gospodarske lastnosti: je srednje rana sorta. Cveti v prvi dekadi junija. Delež listov je 35%. Odlikuje se po trpežnosti, odporna je proti nizkim 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana Telefon: 01 280 52 62 Faks: 01 280 52 55 e-pošta: kis@kis.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana Telefon: 01 280 52 62 Faks: 01 280 52 55 e-pošta: kis@kis.si 	V preteklosti se je seme trav in metuljnic pridelovalo lokalno. Obstajale so številne lokalne populacije, ki so zagotavljale veliko gensko raznovrstnost. Za razliko od mnogih drugih poljščin, trave in metuljnice uspevajo tudi na naravnih rastiščih, ki so najpomembnejša za ohranjanje genske raznovrstnosti. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Sloveniji začelo načrtno žlahtniti trave in metuljnice. Izvorni material za žlahtnjenje so bile številne lokalne populacije in ekotipi. Z domačimi sortami se je tako ohranil pomemben del genske raznovrstnosti. Domače sorte so v setveni	Trave in metuljnice so tujeprašne rastline pri katerih ni prisotna genska uniformnost. Zaradi gensko zelo raznolikega izvornega materiala obstaja pri vseh slovenskih sortah velika genska raznovrstnost.	Sorta se seje predvsem v enostavnih mešanicah z lucerno na suhih rastiščih in v večletnih ekstenzivnih kosnih mešanicah za pridelovanje krme za konje.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>temperaturam in boleznim. Je srednje odporna proti suši; dobro prenaša pogosto košnjo in se hitro regenerira; daje obilen pridelek sena - do 19 t na hektar. Seje se v večletnih mešanicah za ekstenzivno rabo na suhih tleh in za stalno zatravitev. Primerna je predvsem za kosno rabo za sušenje sena.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kemično-tehnološke lastnosti: surovih proteinov v senu je 14,7%, surove celuloze pa 28,6%. 			<p>strukturi prevladovala še pred 10 leti, ko so jih povečini zamenjale tuje sorte. Genska raznovrstnost trav in metuljnic se z intenziviranjem ali opuščanjem ekstenzivnih travnikov zmanjšuje tudi pri njenem osnovnem viru.</p>		
Rdeča bilnica (<i>Festuca rubra</i> L. ssp. <i>vulgaris</i>)							
Jasna	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: avtohtoni ekotipi iz predalpskega klimatskega območja Slovenije. Uporaba: zaradi svoje trpežnosti, razraščanja, regeneracije in odpornosti proti gaženju je primerna za setev v mešanicah za pašnike, trate parkov in športnih površin ter na zemljiščih, kjer se pojavlja nevarnost erozije. Primerna je za setev v večletnih mešanicah na bolj suhih ali slabših tleh. Morfološko-biološke lastnosti: je nežna rastlina, tipa fallax. Z razraščanjem ustvari velike blazine, ki se sklenejo v gosto rušo srednje višine. Višina stebelca je 60-65 cm, ne polega in je brez dlačic. List je temno zelen, dolg in ozek, po širini stisnjen in brez dlačic. Rizomov je malo. Začetek latenja je srednje zgodnji. Gospodarske lastnosti: je srednje rana sorta in cveti v prvi dekadi junija. Delež listov je 45%. Dobro prezimi. Odporna je proti mrazu, suši in boleznim. Dobro prenaša gaženje, pašo in 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana Telefon: 01 280 52 62 Faks: 01 280 52 55 e-pošta: kis@kis.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana Telefon: 01 280 52 62 Faks: 01 280 52 55 e-pošta: kis@kis.si 	<p>V preteklosti se je seme trav pridelovalo lokalno. Obstajale so številne lokalne populacije, ki so zagotavljale veliko gensko raznovrstnost. Za razliko od mnogih drugih poljščin, trave uspevajo tudi na naravnih rastiščih, ki so najpomembnejša za ohranjanje genske raznovrstnosti. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Sloveniji začelo načrtno žlahtniti trave. Izvorni material za žlahtnjenje so bile številne lokalne populacije in ekotipi. Z domačimi sortami se je tako ohranil pomemben del genske raznovrstnosti. Sorta je bila priznana leta 1984 in se je delno uveljavila v pridelavi. Z nekaterimi odstopanji je pridelava semena dosegla višek v letu 2001, ko je bilo v Sloveniji pridelanega 10 t certificiranega semena. Po</p>	<p>Trave in metuljnice so tujeprašne rastline pri katerih ni prisotna genska uniformnost. Zaradi gensko zelo raznolikega izvornega materiala obstaja pri vseh slovenskih sortah velika genska raznovrstnost.</p>	<p>Sorta Jasna se uporablja v nekaterih večletnih travno deteljnih mešanicah na bolj suhih rastiščih ali za ekstenzivno rabo. V teh mešanicah njen delež dosega okoli 10%. V čisti setvi se seje predvsem pozno poleti ali jeseni v količini 35 kg/ha. Čisti posevki ali posevki z velikim deležem rdeče bilnice se uporabljajo predvsem za pašo drobnice. Uporablja se tudi za trate in za setev na tleh, kjer se pojavlja nevarnost erozije ter za zatravitev vinogradov in sadovnjakov. Za nekmetijske namene je setvena količina 45 kg/ha. Je večletna trava in se ob zmerni ne prepogosti košnji ali paši v ruši sama obnavlja.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>pogosto košnjo. Dobro reagira na gnojenje z dušikom. Pridelki sena so srednji, v humidnih območjih do 13 t/ha.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kemično-tehnološke lastnosti: seno vsebuje 18,7% surovih proteinov in 26,4% surove celuloze. 			<p>letu 2001 se je predvsem zaradi ekonomskih vzrokov (cenejše uvoženo seme tujih sort) semenska pridelava sorte Jasna prenehala. Genska raznovrstnost trav se s spremembo rabe ali opuščanjem trajnega travinja zmanjšuje tudi pri njenem osnovnem viru. To velja tudi za izvorni material rdeče bilnice Jasne v predalpskem klimatskem območju Slovenije.</p>		
Travniška bilnica (<i>Festuca pratensis</i> L.)							
Jabeljska	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: avtohtoni ekotipi iz predalpskega klimatskega območja Slovenije. Uporaba: priporoča se za setev v večletnih deteljno travnih mešanicah in pri obnovi trajnih travnikov, ki so namenjeni intenzivni kosni rabi. Primerna za kosno pašno rabo. Morfološko-biološke lastnosti: rastlina je nežna, izrazite pokončne rasti in s srednje gostim šopom. Steblo je visoko 70-90 cm, temno zeleno in je odporno proti poleganju. Zelo dobro odporna je proti boleznim. List je dolg in širok, gladek, temno zelen, brez dlačic in ima izrazito nervaturo.. Začetek klasenja je srednje zgodnji. Latenje v letu setve ni prisotno ali je zelo majhno. Gospodarske lastnosti: srednje rana sorta, dobro odporna proti nizkim temperaturam in boleznim, srednje odporna proti suši. Delež listov je 43%. Dobro reagira na gnojenje z dušikom, prenaša pogosto košnjo in pašo ter se hitro regenerira. Zaradi 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana Telefon: 01 280 5262 Faks: 01 280 52 55 e-pošta: kis@kis.si Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	<p>V preteklosti se je seme trav pridelovalo lokalno. Obstajale so številne lokalne populacije, ki so zagotavljale veliko gensko raznovrstnost. Za razliko od mnogih drugih poljščin, trave uspevajo tudi na naravnih rastiščih, ki so najpomembnejša za ohranjanje genske raznovrstnosti. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Sloveniji začelo načrtno žlahtniti trave. Izvorni material za žlahtnjenje so bile številne lokalne populacije in ekotipi. Z domačimi sortami se je tako ohranil pomemben del genske raznovrstnosti. Sorta je bila priznana leta 1968 kot Jabeljska domača in ponovno vpisana na sortno listo v letu 1989 kot Jabeljska. Uveljavila se je v pridelavi krme v Sloveniji, saj so jo vsebovale praktično vse mešanice na</p>	<p>Trave in metuljnice so tujeprašne rastline pri katerih ni prisotna genska uniformnost. Zaradi gensko zelo raznolikega izvornega materiala obstaja pri vseh slovenskih sortah velika genska raznovrstnost.</p>	<p>Sorta se prideluje v večletnih travno deteljnih mešanicah. Zaradi dobre odpornosti na sušo se na suhih rastiščih uporablja mešanice z večjim deležem travniške bilnice. V čisti setvi se je seje 35 kg/ha. V večletnih mešanicah njen delež dosega do 30%. Uporablja se za setev mešanic za srednje intenzivno kosno rabo. Zaradi dobrega sušenja se uporablja za seno.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>slabše konkurenčnosti praviloma po četrtem letu izgine iz travne ruše. Pridelki sena so veliki.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kemično-tehnološke lastnosti: vsebnost neto energije za laktacijo je srednja. 			<p>trgu. Po pridelanih 23 t certificiranega semena v letu 2001, je v letu 2003 sorta praktično izginila, tako da v letu 2006 ni bilo več semenske pridelave. Genska raznovrstnost trav se s spremembo rabe ali opuščanjem trajnega travinja zmanjšuje tudi pri njenem osnovnem viru. To velja tudi za izvorni material travniške bilnice Jabeljska v predalpskem klimatskem območju Slovenije.</p>		
Mnogocvetna ljuljka (<i>Lolium multiflorum</i> Lam.)							
Draga	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: avtohtoni ekotipi mnogocvetne ljuljke iz predalpskega klimatskega območja Slovenije. Uporaba: zaradi bujne rasti in sposobnosti hitre regeneracije se priporoča za setev tako v deteljno-travnih mešanica kot v monokulturi za večje število košenj ali pašo, predvsem pa je odlična za konzerviranje. Morfološko-biološke lastnosti: je diploidna sorta. Rastline so pokončne rasti s srednje visokim šopom. Steblo je visoko 70-80 cm, gladko, svetlo zeleno in srednje odporno proti poleganju. List je dolg in širok, svetlo zelene barve in brez dlačic. V letu setve je klasenje majhno. Gospodarske lastnosti: je rana sorta, cveti v zadnji dekadi maja. Delež listov je 43%. Je srednje odporna proti nizkim temperaturam in suši ter dobro odporna proti boleznim. Zelo dobro reagira na intenzivno gnojenje z dušikom. Seje se v 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana Telefon: 01 280 52 62 Faks: 01 280 52 55 e-pošta: kis@kis.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana Telefon: 01 280 52 62 Faks: 01 280 52 55 e-pošta: kis@kis.si 	<p>V preteklosti se je seme trav pridelovalo lokalno. Obstajale so številne lokalne populacije, ki so zagotavljale veliko gensko raznovrstnost. Za razliko od mnogih drugih poljščin, trave uspevajo tudi na naravnih rastiščih, ki so najpomembnejša za ohranjanje genske raznovrstnosti. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Sloveniji začelo načrtno žlahtniti trave. Izvorni material za žlahtnjenje so bile številne lokalne populacije in ekotipi. Z domačimi sortami se je tako ohranil pomemben del genske raznovrstnosti. Sorta je bila priznana leta 1984 in se je delno uveljavila v pridelavi krme v Sloveniji. Leta 1994 je bilo pridelano 10 t certificiranega semena. Kasneje se je pridelava zmanjševala in po letu</p>	<p>Trave in metuljnice so tujeprašne rastline pri katerih ni prisotna genska uniformnost. Zaradi gensko zelo raznolikega izvornega materiala obstaja pri vseh slovenskih sortah velika genska raznovrstnost.</p>	<p>Sorta se prideluje v kratkotrajnih enostavnih mešanica s črno deteljo ali v čisti setvi kot strniščni ali prezimni dosevek. V čisti setvi se je seje 35 do 38 kg/ha, pozno poleti ali jeseni. Zaradi hitrega mladostnega razvoja se uspešno seje tudi spomladi. Gnojenje z dušikom je največ 60 kg/ha na košnjo. Kosi se v času pred klasenjem v prvi polovici maja. Najprimernejša in pogosto uporabljena je mešanica 25 kg/ha Drage in 5 kg/ha črne detelje.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>dve do tri letnih mešanicah. Primerna je za kosno pašno rabo. Lahko se jo kosi 5 do 6-krat. Pridelek sena je do 14 t/ha.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kemično-tehnološke lastnosti: seno vsebuje 17,6%, surovih proteinov, surove celuloze pa 22,1%. Vsebnost neto energije za laktacijo je srednja. 			<p>1998 popolnoma prenehala. Diploidno sorto Drago primerno za srednje intenzivno pridelovanje so zamenjale novejšje tetraploidne sorte primernejše za intenzivno rabo. Genska raznovrstnost trav se s spremembo rabe ali opuščanjem trajnega travinja zmanjšuje tudi pri njenem osnovnem viru. To posebej velja za mnogocvetno ljuljko, ki raste na intenzivnih trajnih travnikih na dobrih tleh. Ta zemljišča se občasno preorje ali pa doseje druge sorte. Vse to pa zmanjšuje gensko raznovrstnost materiala, ki je bil uporabljen za vzgojo sorte Draga.</p>		
Trpežna ljuljka (<i>Lolium perenne</i> L.)							
Ilirka	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: avtohtoni ekotipi iz predalpskega klimatskega območja Slovenije. Uporaba: ker dobro prenaša pogostno košnjo in pašo, je primerna za setev v mešanicah pri zasnovah trajnih travnikov za intenzivno pašno kosno rabo. Seje se v vseh dve do tri in večletnih mešanicah. Primerna je za kosno pašno rabo. Morfološko-biološke lastnosti: diploidna sorta. Rastline so nežne polpokončne rasti. Steblo je visoko 60-65 cm in srednje odporno proti poleganju. List je dolg in širok, temno zelen in brez dlačic. Klasenje v letu setve ni prisotno ali je zelo majhno. Seme je veliko (za diploidno sorto). Gospodarske lastnosti: je 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana Telefon: 01 280 52 62 Faks: 01 280 52 55 e-pošta: kis@kis.si Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	<p>V preteklosti se je seme trav pridelovalo lokalno. Obstajale so številne lokalne populacije, ki so zagotavljale veliko gensko raznovrstnost. Za razliko od mnogih drugih poljščin, trave uspevajo tudi na naravnih rastiščih, ki so najpomembnejša za ohranjanje genske raznovrstnosti. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Sloveniji začelo načrtno žlahtniti trave. Izvorni material za žlahtnjenje so bile številne lokalne populacije in ekotipi. Z domačimi sortami se je tako ohranil pomemben del genske raznovrstnosti. Sorta je bila</p>	<p>Trave in metuljnice so tujeprašne rastline pri katerih ni prisotna genska uniformnost. Zaradi gensko materiala obstaja pri vseh slovenskih sortah velika genska raznovrstnost.</p>	<p>Sorta se prideluje v večletnih travno deteljnih mešanicah na z vlago dobro preskrbljenih rastiščih. Na živinorejsko intenzivnih ravninskih območjih se jo prideluje tudi v čisti setvi ali v mešanicah z drugimi sortami ljuljk. Za te posevke je značilna intenzivna kosna pašna raba z dokaj intenzivnim gnojenjem z živinskimi in mineralnimi gnojili. V čisti setvi se je seje 30 kg/ha. V mešanicah z vlago dobro preskrbljenih rodovitnih tleh se je seje v deležu do 70%, medtem ko se je v mešanice na bolj suhih rastiščih vključiti do 10%.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>srednje pozna sorta. Cveti v zadnji dekadi maja. Je zelo odporna proti boleznim in nizkim temperaturam, srednje pa proti suši. Zdrži 3 do 4 leta polne rabe in se hitro regenerira. Pridelki sena so veliki.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kemično-tehnološke lastnosti: vsebnost neto energije za laktacijo je srednja. 			<p>priznana leta 1974. Dolga leta je bila najbolj razširjena sorta trpežne ljujke v Sloveniji, v zadnjih letih pa so jo začele izpodrivati tuje sorte, predvsem zaradi ekonomskih interesov (nižje cene uvoženega semena). Sorta Ilirka je namreč po agronomski vrednosti še vedno konkurenčna in v večini primerov boljša od večina novejših tujih sort. V letu 2002 je bilo v Sloveniji pridelanega skoraj 28 t certificiranega semena. Kasneje se je semenska pridelava zmanjšala in leta 2006 dokončno prenehala. Genska raznovrstnost trav se s spremembo rabe ali opuščanjem trajnega travinja zmanjšuje tudi pri njenem osnovnem viru. To velja tudi za trpežno ljujko, ki raste na intenzivnih trajnih travnikih na dobrih tleh. Ta zemljišča se občasno preorje ali padoseje druge sorte. Vse to pa zmanjšuje gensko raznovrstnost materiala, ki je bil uporabljen za vzgojo sorte Ilirka.</p>		
Pasja trava (<i>Dactylis glomerata</i> L.)							
Kopa	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: avtohtoni ekotipi iz Slovenije. Uporaba: ker dobro prenaša pogostno košnjo in intenzivno pašo, se priporoča za setev v mešanicah z lucerno, črno in belo deteljo pri zasnovi trajnih, večkosnih travnikov in 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana Telefon: 01 280 52 62 Faks: 01 280 52 55 e-pošta: kis@kis.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: 	<p>V preteklosti se je seme trav pridelovalo lokalno. Obstajale so številne lokalne populacije, ki so zagotavljale veliko gensko raznovrstnost. Za razliko od mnogih drugih poljščin, trave uspevajo tudi na</p>	<p>Trave in metuljnice so tujeprašne rastline pri katerih ni prisotna genska uniformnost. Zaradi gensko zelo raznolikega izvornega materiala obstaja pri vseh slovenskih sortah velika genska raznovrstnost.</p>	<p>Sorta Kopa se seje v vseh večletnih travno deteljnih mešanicah. Pogosto se seje skupaj z belo deteljo za intenzivno kosno in pašno rabo. V to enostavno mešanico se seje 18 kg/ha sorte Kopa in 3 kg/ha bele</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>pašnikov, pa tudi za setev v monokulturi. Seje se lahko v vseh večletnih mešanicah, tudi na sušnejših območjih. Zelo dobra je v enostavnih mešanicah z belo deteljo za intenzivno rabo.</p> <ul style="list-style-type: none"> Morfološko-biološke lastnosti: rastline so pokončne rasti in šopastega videza. Steblo je visoko 100-110 cm in je odporno proti poleganju. List je srednje do temno zelen, izrazito dolg in širok. Začetek latenja je zelo zgodnji. Latenje v letu setve ni prisotno ali pa je zelo majhno. Gospodarske lastnosti: rana sorta, ki cveti v prvi dekadi maja. Delež listov je 57%. Je zelo odporna proti suši in nizkim temperaturam, srednje odporna pa proti boleznim; je zelo trpežna in zdrži pet in več let polne rabe. Pridelki sena so zelo veliki. Kemično-tehnološke lastnosti: v listih so prisotni silikati. Vsebnost neto energije za laktacijo je srednja. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	marjetka.jene@guest.arnes.si	<p>naravnih rastiščih, ki so najpomembnejša za ohranjanje genske raznovrstnosti. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Sloveniji začelo načrtno žlahtniti trave. Izvorni material za žlahtnjenje so bile številne lokalne populacije in ekotipi. Z domačimi sortami se je tako ohranil pomemben del genske raznovrstnosti. Sorta Kopa je bila priznana leta 1974 in se je v Sloveniji zelo uveljavila. Mnogo let je bila najpomembnejša sorta. Leta 2002 je bilo pridelano 7 t certificiranega semena. Pridelava semena se je v sicer zmanjšanem obsegu (1,5 t/letno) ohranila do danes. Med zgodnjimi sortami je po agronomski vrednosti konkurenčna ali boljša od tujih sort. Genska raznovrstnost trav in se s spremembo rabe ali opuščanjem trajnega travinja zmanjšuje tudi pri njenem osnovnem viru, kar velja tudi za pasjo travo.</p>		<p>detelje. V čisti setvi se seje 20 kg/ha. Zaradi počasnega mladostnega razvoja se v praksi pogosteje seje v jesenskem času. Mešanice z večjim deležem pasje trave se predvsem sejejo na bolj suhih rastiščih. Ker je Kopa zgodnja sorta, se jo za pridelavo kakovostne krme kosi še pred latenjem. Pogosto se jo prideluje tudi ekstenzivno za pridelavo manj kakovostne krme, ki je potrebna za prehrano manj zahtevnih živali.</p>
Travniški mačji rep (<i>Phleum pratense</i> L.)							
Krim	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: avtohtoni ekotipi iz predalpskega klimatskega območja Slovenije. Morfološko-biološke lastnosti: začetek klasenja je srednje pozen. Višina rasti je srednja do visoka. Tip rasti je polpokončen. List je blede zelene do zelene barve, srednje širok in srednje dolg. Latenje v letu setve je srednje. Gospodarske lastnosti: sorta je 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana Telefon: 01 280 52 62 Faks: 01 280 52 55 e-pošta: kis@kis.si Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana Telefon: 01 280 52 62 Faks: 01 280 52 55 e-pošta: kis@kis.si Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 	<p>V preteklosti se je seme trav pridelovalo lokalno. Obstajale so številne lokalne populacije, ki so zagotavljale veliko gensko raznovrstnost. Za razliko od mnogih drugih poljščin, trave uspevajo tudi na naravnih rastiščih, ki so najpomembnejša za ohranjanje genske raznovrstnosti. V</p>	<p>Trave in metuljnice so tujeprašne rastline pri katerih ni prisotna genska uniformnost. Zaradi gensko zelo raznolikega izvornega materiala obstaja pri vseh slovenskih sortah velika genska raznovrstnost.</p>	<p>Sorta se prideluje v večletnih travno deteljnih mešanicah na vseh rastiščih. Na težjih in na barjanskih tleh se tradicionalno prideluje tudi v čisti setvi. V čisti setvi se seje 20 kg/ha, v večletne mešanice pa okoli 10%. Pogosto se seje tudi v enostavni mešanici z lucerno. Vse mešanice, kjer</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>zelo odporna proti nizkim temperaturam in zelo dobro trpežna. Zelo odporna je odporna proti poleganju in srednje odporna proti boleznim. Seje se v vseh večletnih mešanicah, predvsem na težjih tleh. Pridelki sena so veliki.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kemično-tehnološke lastnosti: vsebnost neto energije za laktacijo je srednja. 	<p>Mengeš</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	<p>Mengeš</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	<p>šestdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Sloveniji začelo načrtno žlahtniti trave. Izvorni material za žlahtnjenje so bile številne lokalne populacije in ekotipi. Z domačimi sortami se je tako ohranil pomemben del genske raznovrstnosti. Sorta Krim je bila priznana leta 1974 in je dolga leta prevladovala v setveni strukturi v Sloveniji. Leta 2001 je bilo v Sloveniji pridelanega 7 t certificiranega semena. Kasneje se je pridelava semena zmanjševala in po letu 2003 prenehala. Genska raznovrstnost trav se s spremembo rabe ali opuščanjem trajnega travinja zmanjšuje tudi pri njenem osnovnem viru, kar velja tudi za travniški mačji rep, ki pogosto raste na intenzivnih trajnih travnikih na globokih humoznih tleh. Osnovni material za sorto Krim je bil nabran predvsem na Ljubljanskem baru, kjer je bilo v zadnjih 30 letih preorano veliko boljših barjanskih travnikov.</p>		<p>prevladuje mačji rep ali čisti posevki mačjega repa, se uporabljajo predvsem za sušenje sena. Mačji rep omogoča kasnejšo košnjo pri kateri se pridelava veliko sena še vedno zadovoljive kakovosti.</p>
Krmna ogrščica (<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napus</i>)							
Starška	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: populacije iz Slovenije. Uporaba: uporablja se lahko kot strniščni krmni dosevek, prezimni krmni posevek ali za podor za zeleno gnojenje. Morfološko-biološke lastnosti: steblo je visoko do 160 cm, debelo in močno. Listje je temno zeleno, na srednje dolgih pecljih, spodnji del listne 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	<p>V intenzivni kmetijski pridelavi se sejejo pretežno novejšje sorte kmetijskih rastlin, ki so večinoma zelo ozke genetske strukture. Te sorte so običajno selekcionirane predvsem na pridelek ter za intenzivno pridelavo (gnojenje, škropljenje), manj pa na</p>	<p>Pri sorti Starška obstaja populacijska raznovrstnost, ki se kaže v višjih in nekoliko nižjih tipih rastlin ter v času cvetenja (zgodnji in malo poznejši tipi).</p>	<p>Sorta Starška se seje po strnišču. Sejana v juliju je primerna za košnjo v jesenskem času, sejana v septembru in oktobru (po spravi koruze) pa je zgodnja spomladanska krma. Količina semena za setev je 15-25 kg/ha (gostejša setev preprečuje</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>ploskve je malo svetlejši. Cvet je svetlo rumene barve, semena pa so okrogla, temno rjava ali črna. Strok doseže dolžino 4-6 cm, na peclju dolžine 1,3-2,3 cm.</p> <ul style="list-style-type: none"> Gospodarske lastnosti: je dobro odporna na mraz, saj prenese temperaturo do -15°C brez snežne podlage. Ima veliko regeneracijsko sposobnost. Odporna je proti poleganju. Uporablja se kot strniščni neprezimni krmni dosevek, prezimni krmni posevek ali za podor za zeleno gnojenje. Pridelek zelene krme je dober. 			<p>sposobnost prilagajanja na slabše rastne razmere. Starejše avtohtone sorte s širšo genetsko strukturo so bolj prilagojene na manj ugodne rastne razmere (hladnejše in bolj vlažne razmere, izredne suše, manj intenzivno gnojenje) in so odpornije na bolezni in škodljivce. Pridelovanje sorte Starška je bilo v preteklosti v Sloveniji precej razširjeno, uporabljali so jo predvsem za krmo za živino v pozni jeseni in zgodaj spomladi. Zaradi sprememb v tehnologiji krmjenja živine (silaža) pa so površine posejane s to sorto pričele upadati. Sorta Starška je bila v sortno listo vpisana leta 1989, sejali pa so jo tudi že pred letom 1980. Do leta 1995 je pridelek certificiranega semena znašal od 17.000 kg do 87.000 kg, po letu 1995 pa so te količine začele močno padati. Leta 1999 tako sploh ni bilo pridelave semena sorte Starška. Kmetovalci so za ozelenitev njivskih površin čez zimo sejali seme oljne ogrščice nekontroliranega porekla. Leta 2003 je bilo posejano 5 ha sorte Starške za pridelavo semena, v letu 2006 pa posejano 42 ha.</p>		<p>rast plevelov). Seje se z žitno sejalnico, nekateri pa jo sejejo s trosilcem mineralnih gnojil in nato zabranajo. Boljše pridelke se doseže, če se posevek dognoji z dušikom. Varstvo pred pleveli in boleznimi ni potrebno. Konec poletja in v jesenskem času se lahko na posevku pojavijo gosenice repne grizlice, ki jih je potrebno zatreti, če presežejo kritično število (po nekaterih podatkih več kot 100/m²). Najprimernejši čas za košnjo je malo pred začetkom cvetenja in do polnega cvetenja.</p>
Daniela	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: sorta je nastala z individualno odbiro iz avtohtonega materiala. Opis rastline: odlikuje se po dobri olistanosti, dobri 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 	Sorta je uniformna, zato zaenkrat genetska erozija v tem smislu ne obstaja. V letu 2005 je bilo pridelanega 7.252. kg	Prevladujejo poznejši tipi v generativni fazi.	Ker je sorta dobro odporna na mraz se priporoča za kasnejšo setev predvsem za zgodnje spomladansko uporabo sveže krme.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		odpornosti na nizke temperature, odpornosti proti boleznim in škodljivcem. Primerna je za strniščni ali prezimni dosevek, za krmo ali podor. V primerjavi s standardno sorto (Akela) je okrog 10 dni zgodnejša, približno 10 cm višja, bolje olistana in bolj prezimi.	47 59 2 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si	47 59 2 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si	semena, v letu 2006 pa le še 2.001 kg.		
Strniščna repa (<i>Brassica rapa</i> L. var. <i>rapa</i>)							
Kranjska okrogla	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: populacije iz Slovenije. Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> v zemlji ima okrogle precej ploščate korene, ki so na zgornjem delu vijolično obarvani; ostali del korena je bele barve, steblo: cvetno steblo je visoko od 80 cm do 1,5 m, listi: listna ploskev je razdeljena, cvet: je rumenkaste barve, seme: značilno temno okroglo seme za rod <i>Brassica</i>; teža 1.000 semen je približno 2,5 do 3,5 grama. Odpornost na bolezni: ni bila testirana. Biološke lastnosti: seje se postno; prenese tudi nekoliko nižje temperature, vendar ne tako nizke kot koleraba. Kakovost in količina pridelka: pridelek je srednji in dobre kakovosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Sorta e razmnožuje samo na področju Slovenije. Čeprav je sorta primerna za kisanje, se goji vedno manj, ker zaradi svoje ploščate oblike korena ni primerna za strojno lupljenje.	V vegetativni fazi so posevki zelo uniformni, medtem ko se v generativni fazi pokažejo razlike med različnimi genotipi v populaciji.	Običajna za vrsto. Sorta je primerna za setev po strnišču.
Kranjska podolgovata	D	<ul style="list-style-type: none"> Opis rastline: je hitro rastoča sorta primerna za kisanje. Koren je srednje velik, valjasto podolgovat. Na vrhu je vijolično obarvan, ostali del in meso pa sta bela. Večina korena je nad zemljo, tako da se korene z lahkoto puli. Z nekoliko privzdignjenega vrha raste 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si 	Sorta se razmnožuje samo na področju Slovenije. Izhaja iz Gorenjske, kjer se še goji.	V vegetativni fazi so posevki zelo uniformni, medtem ko se v generativni fazi pokažejo razlike med različnimi genotipi v populaciji.	Običajna za vrsto. Sorta je primerna za setev po strnišču.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		srednje število deljenih listov, ki so na robu rahlo valoviti in zelo slabo nazobčani. Odlična je za kisanje.	i, milos.fisakov@semenarna.si	i, milos.fisakov@semenarna.si			
Podzemna koleraba (<i>Brassica napus</i> L. var. <i>napobrassica</i> (L.) Rchb)							
Rumena maslena	U	<ul style="list-style-type: none"> Cilj selekcije: vzdrževati rastline z lepo oblikovanimi in obarvanimi koreni, ki so primerni tudi za ljudsko prehrano. Opis rastline: v zemlji naredi okroglaste, nekoliko podolgovate korene, ki so lepo rumeno obarvani. <ul style="list-style-type: none"> Steblo: cvetno steblo je visoko od 1,5 m do izjemoma v zelo dobrih pogojih do 2,5 m. Listi: listje je srednje bujno, nekoliko svetleje zeleno obarvano in bolj razprostrte rasti; listna ploskev je razdeljena. Cvet: je rumenkaste barve. Seme: značilno temno okroglo seme za rod <i>Brassica</i>; teža 1.000 semen je približno 2,5 do 3,8 g. Odpornost na bolezni: ni bila testirana. Biološke lastnosti: seje se postno; prenese tudi precej nizke temperature. Kakovost in količina pridelka: pridelek je srednji in dobre kakovosti. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Sorta se razmnožuje samo na področju Slovenije. Včasih so je pridelovala na večjih površinah za krmo za živino, sedaj pa se prideluje v zelo zmanjšanem obsegu, večinoma za prehrano.	V vegetativni fazi so posevki zelo uniformni, medtem ko se v generativni fazi pokažejo razlike med različnimi genotipi v populaciji.	Običajna za vrsto. Sorta je primerna za setev po strnišču.
Črna detelja (<i>Trifolium pratense</i> L.)							
Živa	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: avtohtoni ekotipi iz alpskega, predalpskega in subkontinentalnega območja Slovenije. Uporaba: primerna je za setev v mešanicah z večletnimi travami, posebno pri zasnovi večletnih travnikov na njivah ali obnovi 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana Telefon: 01 280 52 62 Faks: 01 280 52 55 e-pošta: kis@kis.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, Hacquetova 17, 1000 Ljubljana Telefon: 01 280 52 62 Faks: 01 280 52 55 e-pošta: kis@kis.si 	V preteklosti se je seme metuljnic pridelovalo lokalno. Obstajale so številne lokalne populacije, ki so zagotavljale veliko genetsko raznovrstnost. Za razliko od mnogih drugih poljščin, metuljnice	Metuljnice so tujeprašne rastline pri katerih ni prisotna genska uniformnost. Zaradi gensko zelo raznolikega izvornega materiala pri sorti obstaja velika genska raznovrstnost.	Sorta se seje pretežno v večletnih travno deteljnih mešanicah. V čisti setvi se je seje 20 kg/ha, v mešanicah pa 5 so 10%.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>že obstoječih travnikov in pašnikov.</p> <ul style="list-style-type: none"> Morfološko-biološke lastnosti: je diploidna sorta. Rastlina je pokončnega do polpokončnega tipa, njen nižji čop se dobro razrašča. Steblo zraste 50-55 cm visoko in je brez dlačic. Listi so temno zelene barve s svetlo sivkasto pego na zgornji strani. Cvetenje je zgodnje. Cvet je svetlo do temno rdeče barve. Seme je večbarvno (rumeno do temno vijolično). Gospodarske lastnosti: je izrazito rana sorta. Hitro se regenerira po vsaki košnji ali paši. Je zelo odporna proti nizkim temperaturam, v posevku dobro prezimi tudi drugo leto. Je srednje odporna proti suši. Odporna je proti poleganju in boleznim, slabše odporna je proti pepelasti plesni. Delež listov je 41%. Odlikuje se po trpežnosti. Pridelek sena je do 13 t/ha. Seje se lahko v eno do treh letnih ali večletnih travno deteljnih mešanicah. V mešanicah je primerna za siliranje ali seno. Kemično-tehnološke lastnosti: surovih proteinov vsebuje 15,8%, surove celuloze pa 24,4%. Vsebnost neto energije za laktacijo je visoka. 			<p>uspevajo tudi na naravnih rastiščih, ki so najpomembnejša za ohranjanje genske raznovrstnosti. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Sloveniji začelo načrtno žlahtniti metuljnice. Izvorni material za žlahtnjenje so bile številne lokalne populacije in ekotipi. Z domačimi sortami se je tako ohranil pomemben del genske raznovrstnosti. Sorta živa je bila priznana leta 1986 in je bila uveljavljena v setvi vseh večletnih travno deteljnih mešanic. Leta 1997 je bilo v Sloveniji pridelanega skoraj 5 t certificiranega semena. Pridelava semena se je zmanjšala na 600 kg v letu 2001 in leto kasneje povsem prenehala. Vzroki so predvsem v ekonomiki domače semenske pridelave. Po agronomskih vrednosti odlična in dobro trpežna sorta namreč ni bila več konkurenčna cenejšim tujim sortam. Genska raznovrstnost metuljnic se spremembo rabe ali opuščanjem trajnega travinja zmanjšuje tudi pri njenem osnovnem viru. To velja tudi za izvorni material črne detelje, ki raste predvsem na ekstenzivnem travinju.</p>		
Poljanka	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: avtohtoni ekotipi iz alpskega in predalpskega klimatskega območja Slovenije. Uporaba: priporoča se za setev 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 	<p>V preteklosti se je seme metuljnic pridelovalo lokalno. Obstajale so številne lokalne populacije,</p>	<p>Metuljnice so tujeprašne rastline pri katerih ni prisotna genska uniformnost. Zaradi gensko</p>	<p>Sorta se prideluje predvsem kot kratkotrajni njivski posevek v čisti setvi ali v mešanici z mnogocvetno</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>v travno-deteljnih mešanica in za setev monokulture. Uporablja se za svežo krmo, primerna je tudi za siliranje ali seno.</p> <ul style="list-style-type: none"> Morfološko-biološke lastnosti: je diploidna sorta. Rastline so pokončnega tipa, z visokim šopom in se dobro razraščajo. Steblo je visoko 60-65 cm, odporno proti poleganju in brez dlačic. List je velik, temno zelene barve s sivo pego na zgornji strani. Cvet je svetlo do temno rdeč. Seme je večbarvno (rumeno do temno vijolično). Gospodarske lastnosti: izrazito rana njivska črna detelja (precox), v letu setve razvije cvet in da dve košnji. Cveteti začne prve dni v juniju. Je zelo odporna proti nizkim temperaturam in boleznim, srednje odporna pa je proti suši. V posevku zdrži do tri leta rabe. V humidnih območjih daje velik pridelek sena - 14,2 t/ha. Kemično-tehnološke lastnosti: seno vsebuje 15,3% surovih proteinov, surove celuloze pa 23,9%. 	<p>Mengeš</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	<p>Mengeš</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	<p>ki so zagotavljale veliko gensko raznovrstnost. Za razliko od mnogih drugih poljščin, metuljnice uspevajo tudi na naravnih rastiščih, ki so najpomembnejša za ohranjanje genske raznovrstnosti. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Sloveniji začelo načrtno žlahtniti metuljnice. Izvorni material za žlahtnjenje so bile številne lokalne populacije in ekotipi. Z domačimi sortami se je tako ohranil pomemben del genske raznovrstnosti. Sorta e bila priznana leta 1971 in je prevladovala v domači pridelavi skoraj 20 let. Kasneje so jo začele izpodrivati novejšje tuje tetraploidne sorte. Po večini agronomskih lastnosti je še vedno konkurenčna ali boljša od tujih novejših sort. Semenska pridelava sorte Poljanka se je po letu 2001, ko je bilo v Sloveniji pridelanega 3,7 t certificiranega semena, zmanjševala, v letu 2006 pa se je ponovno povečala na 6,2 t. Genska raznovrstnost metuljnic se s spremembo rabe ali opuščanjem trajnega travinja zmanjšuje tudi pri njenem osnovnem viru. To velja tudi za izhodni material sorte Poljanka, ki je bil nabran predvsem v predalpskem klimatskem območju</p>	<p>zelo raznolikega izvornega materiala pri sorti obstaja velika genska raznovrstnost.</p>	<p>ljuljko. V tradicionalni pridelavi se goji tudi kot podsevek v pšenici ali ječmenu. Seje se konec avgusta in v prvi polovici septembra ali spomladi konec marca in v začetku aprila v količini 20 kg/ha. Seje se plitvo (do 2 cm) z žitno sejalnico. Prvo leto sta možni dve košnji, potem pa tri do štiri.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
					Slovenije.		
Inkarnatka (<i>Trifolium incarnatum</i> L.)							
Inkara	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: avtohtoni ekotipi iz predalpskega klimatskega območja Slovenije. Uporaba: priporoča se za čisto setev ali v mešanici z mnogocvetno ljuljko in ozimno grašico. Uporablja se za svežo krmo. Seje se lahko kot čista setev ali v mešanici z mnogocvetno ljuljko in v drugih enoletnih prezimnih dosevkih. Morfološko-biološke lastnosti: rastline so nežne, visoke 75 do 80 cm, s 5 do 6 internodiji in so odporne proti poleganju. List je velik, okrogel in temno zelen, brez svetlejših lis. Cvetovi so temno in svetlo rdeči. Seme je rumenkaste do svetlo rjave barve. Je enoletna prezimna detelja, ki se po spomladanski košnji rahlo regenerira. Gospodarske lastnosti: je zgodnja sorta, cveti v prvi dekadi maja. Je zelo odporna proti nizkim temperaturam in zelo dobro prezimi. Odporna je proti boleznim ter srednje odporna proti suši. Pridelki so visoki. Kemično-tehnološke lastnosti: vsebnost surovih beljakovin je velika. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Center za razvoj kmetijstva in podeželja Jable, Grajska cesta 1, Loka pri Mengšu, 1234 Mengeš Telefon: 01 560 74 00 Faks: 01 560 74 10 e-pošta: marjetka.jene@guest.arnes.si 	V preteklosti se je seme metuljnic pridelovalo lokalno. Obstajale so številne lokalne populacije, ki so zagotavljale veliko gensko raznovrstnost. Za razliko od mnogih drugih poljščin, metuljnice uspevajo tudi na naravnih rastiščih, ki so najpomembnejša za ohranjanje genske raznovrstnosti. V šestdesetih letih prejšnjega stoletja se je v Sloveniji začelo načrtno žlahtniti metuljnice. Izvorni material za žlahtnjenje so bile številne lokalne populacije in ekotipi. Z domačimi sortami se je tako ohranil pomemben del genske raznovrstnosti. Sorta Inkara je bila priznana leta 1980 in do danes predstavlja skoraj edino sorto v setveni strukturi v Sloveniji. Glede na primerjalne poskuse v slovenskih rastnih razmerah, tuje sorte niso konkurenčne sorti Inkara. Semenska pridelava te sorte se je v Sloveniji stalno povečevala in je v letu 2006 dosegla skoraj 29 t. Genska raznovrstnost in metuljnic se s spremembo rabe ali opuščanjem trajnega travinja zmanjšuje tudi pri njenem osnovnem viru. To velja tudi za izhodni material sorte Inkara, ki je bil nabran predvsem v subpanonskem	Trave in metuljnice so tujeprašne rastline pri katerih ni prisotna genska uniformnost. Zaradi gensko zelo raznolikega izvornega materiala obstaja pri vseh slovenskih sortah velika genska raznovrstnost.	Sorta se prideluje kot prezimni krmini posevek in meliorativni posevek v trajnih nasadih. Zelo dobro krmo se pridelava, če se seje v mešanici z mnogocvetno ljuljko. Seje se konec avgusta in v začetku septembra v količini 20 do 25 kg/ha. Seje se jo z žitno sejalnico, nekateri pridelovalci pa jo posejejo s trosilcem mineralnih gnojil in nato zabranajo. Če se v jeseni prebujno razvije, se jo visoko pokosi. Silira ali kosi se jo v maju do sredine cvetenja.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
					klimatskem območju Slovenije.		
Lucerna (<i>Medicago sativa</i> L.)							
Bistra	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: avtohtone populacije - ekotipi iz predalpskega klimatskega območja Slovenije. Uporaba: primerna je za pridelovanje krme na atipičnih tleh za lucerno (nekoliko težjih, slabo kislih tleh) in v humidnejši klimi, za 3-4 kosni sistem. Morfološko-biološke lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> habitus: izrazit erectum tip, ima razvejan globok vretenast koreninski sistem in glavo korena - razrastišče, močno poraslo z brsti za razraščanje, rastlina je grmičasta, a bujno razrasla, izgleda nežno z dobro listnastjo, steblo: steblo je trdno, odporno proti poleganju, 85-90 cm dolgo, z 10 in več nodiji in internodiji, je 3-5 mm debelo, zelene barve, razvejano, kvadratno okroglo, votlo in nedlakavo, poleg primarnega stebela se tvori 15-45 sekundarnih, list: troperesen, posamezni lističi so okroglo jajčaste podolgovate oblike, temno zelene barve in niso dlakavi, socvetje: grozdasto s 13-26 cvetovi, temno vijoličaste barve, plod: trikrat spiralno zaviti stroki s 4-6 semeni, v socvetju je 10-16 strokov, seme: svetlo rumene barve, ledvičaste oblike, 3 mm dolgo in 1 mm široko. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, jure.cop@bf.uni-lj.si, ludvik.rozman@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, jure.cop@bf.uni-lj.si, ludvik.rozman@bf.uni-lj.si 	Sorta Bistra je bila vzgojena po metodi individualne selekcije večletnih tujeprašnic po rodovniku matere. Bistvo te metode je v tem, da je požlahtnjeni material boljše agronomske vrednosti od izhodnega materiala (populacij) hkrati pa ima tudi široko genetsko sestavo. Nova sorta je umetno vzgojena populacija, iz domačega genskega materiala, prilagojenega na slovenske rastne razmere in je enakovredna ali boljša od standardov po pridelku, kakovosti zelinja, odpornosti proti boleznim in trpežnosti. Sorta Bistra je bila vzgojena za pridelovanje na težjih tleh, ki lucerni manj ustrezajo. Semenska pridelava te sorte je v letih 2000-2003 potekala na 1,6 ha, od leta 2004 dalje pa poteka samo še vzdrževalna selekcija in semenitev na manjši površini.	V Sloveniji se je nahajalo veliko domačih ekotipov detelj in trav, prilagojenih za ekstenzivno pridelovanje krme, ki so se z intenzivno pridelavo (predvsem gnojenje) sčasoma izgubile. Med njimi so tudi izvorne populacije, iz katerih je nastala sorta Bistra, saj jih v kmetijski proizvodnji ni več. S setvijo te sorte bi se vsaj posredno ohranila populacijska raznovrstnost, ki se je z izginotjem izvornih populacij izgubila. V Sloveniji se namreč že več kot 25 let pridelujejo v glavnem tuje sorte lucerne	Lucerna kot monokultura ali v mešanici s travami se v Sloveniji prideluje kot krmna koševina, občasno in proti koncu gojenja posevka na njivi pa je lahko vključena tudi paša. V zadnjem obdobju se pridelovanje lucerne širi predvsem na ekoloških kmetijah, ker prispeva k oskrbi rastlin z dušikom in izboljšanju kolobarja. Zaradi lucerne ali njenih mešanic v kolobarju se izboljšajo lastnosti tal (več dušika v tleh, boljša struktura, večja poljska kapaciteta tal za vodo).

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> Gospodarske lastnosti: srednje rana, 4 leta trajajoča sorta, je sorazmerno dobro odporna proti nizkim temperaturam in dobro uspeva tudi na srednje težkih in težjih psevdoglejih, kjer ostale sorte ne uspevajo, dobro uspeva tudi na slabo kislih tleh, zlasti v mešanicah s travami; dobro prenaša 4-5 kratno košnjo. 					
Soča	A	<ul style="list-style-type: none"> Morfološko-biološke lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> steblo: je srednje zelene barve, srednje visoko (60-75 cm) in 3 mm debelo, prerez je štirirob, list: je svetlo zelene barve, srednje dolg (okoli 15 mm), 5-7 mm širok, ovalne oblike, rob je nazobčan, cvet: je svetlo modre do vijolične barve, 40-50 mm dolg, 30 mm širok, tip cveta je dolg, srednje odprt, seme: je zlato rumene barve, 2 -2,5 mm dolgo, 1-1,5 mm široko, ledvičaste oblike, masa 1.000 semen znaša 2,2-2,4 g. Gospodarske lastnosti: je srednje zgodnja sorta za intenzivno rabo, primerna za pridelovanje sveže krme, silaže in sena. Pridelek je bogat z beljakovinami. Stebla so dolga in nežna, dobro olistana s srednje širokimi in dolgimi listi. Rastline so pokončnega tipa (erectum) in se dobro razraščajo. Sorta ima hitro začetno spomladansko rast, po košnji pa se hitro regenerira. Sorta je dobro odporna na Verticillium. Povprečni pridelki zelene mase so 640 dt/ha, največ 1.000 dt/ha. Pridelki sena 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Zaradi tujeprašnosti obstoja možnost genetske erozije. V letu 2005 je bilo pridelanega 580 kg semena, v letu 2006 pa le 411 kg.	Prevladujejo zgodnji erektum tipi.	Sorto se priporoča na površinah za srednje intenzivno večletno rabo.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>znašajo v povprečju 145 dt/ha, največ. 245 dt/ha. Razmerje list:steblo znaša 47:53.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kemično-tehnološke lastnosti: pridelek prebavljivih beljakovin je kvalitetnejši in znaša 2.280 kg/ha. 					
Krima	A	<ul style="list-style-type: none"> Morfološko-biološke lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> steblo: je srednje zelene barve, srednje visoko (60-75 cm), 3-4 mm debelo, prerez je štirirob, list: je svetlo zelene barve, srednje dolg (okoli 21-27 mm), 10-15 mm širok, ovalne oblike, rob je nazobčan, cvet: je svetlo modre do vijolične barve, 40-50 mm dolg, 30 mm širok, tip cveta je dolg, srednje odprt seme: je zlato rumene barve, 2-2,5 mm dolgo, 1-1,5 mm široko, ledvičaste oblike, masa 1.000 semen znaša 2,2-2,4 g. Gospodarske lastnosti: rastline so pokončnega do polpokončnega tipa (semirectum). Stebla so tanka in odporna proti poleganju. Rastline so dobro olistane, s srednje širokimi in dolgimi listi. Daje visoke in stabilne pridelke tudi v manj ugodnih rastnih razmerah za pridelovanje lucerne. Povprečni pridelki zelene mase so 640 dt/ha, največ 950 dt/ha. Pridelki sena so v povprečju 140 dt/ha, največ. 230 dt/ha. Kemično-tehnološke lastnosti: pridelek prebavljivih beljakovin je v primerjavi s standardom višji za 300 kg/ha. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Zaradi tujeprašnosti obstoja možnost genetske erozije. V letu 2005 je bilo pridelanega 360 kg semena, v letu 2006 pa le 285 kg.	Prevladujejo srednje pozni semi erectum tipi.	Priporoča se predvsem na atipičnih zemljiščih za pridelavo lucerne.

4. VRTNINE

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Čebula (<i>Allium cepa</i> L. var. <i>cepa</i>)							
Belokranjka	D	<ul style="list-style-type: none"> Začetek selekcije: na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani. Izhodni material: iz populacije avtohtonih čebul iz okolice Gribelj v Beli krajini v Sloveniji. Cilj selekcije: dobiti podolgovato sorto čebule, ki se dobro skladišči. Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> srednje velike čebule so podolgovate oblike in dobro ovite z rumenkasto rjavimi ovojnimi listi, steblo: cvetno steblo je visoko okoli 80 cm. listi: listi so bolj svetlo zelene barve, cvet: v okroglastih socvetjih belkaste barve, seme: značilno temno ploščato seme za rod <i>Allium</i>; teža 1.000 semen je približno 2,7-4,0 g. Odpornost na bolezni: ni bila testirana. Biološke lastnosti: sorto se lahko vzgaja enoletno, tako da se pridelava čebulo iz semena, ali pa prideluje čebulo iz čebulčka. Kakovost in količina pridelka: pridelek je srednji, dobre kakovosti in se dobro skladišči. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Sorta se goji samo v Sloveniji, v preteklosti je bila razširjena predvsem na področju Bele Krajine. Ker je sorta prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Sorta je normalno izenačena za populacijo.	Običajna za vrsto. Sorto gojijo predvsem vrtničarji: sejejo jo za čebulček, čeprav je primerna tudi za enoletno pridelavo čebule iz semena.
Ptujska rdeča	A	<ul style="list-style-type: none"> Izhodni material: izvor iz okolice Starš, iz Slovenije. Cilj selekcije: dobiti sorto čebule, ki se dobro skladišči. Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> srednje velike okrogle čebule so precej ploščate in dobro ovite z rahlo 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: 	Ker je sorta Ptujska rdeča prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in	Sorta je normalno izenačena za populacijo.	Običajno za vrsto.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>rožnato rjavimi ovojnimi listi; meso je bele barve z rahlo rožnatim nadihom pri peclju,</p> <ul style="list-style-type: none"> - steblo: cvetno steblo je visoko okoli 80 cm. - listi: listi so bolj svetlo zelene barve, - cvet: v okroglastih socvetjih belkaste barve, - seme: značilno temno ploščato seme za rod <i>Allium</i>; teža 1.000 semen je približno 2,7-4,0 g. <ul style="list-style-type: none"> • Odpornost na bolezni: ni bila testirana • Biološke lastnosti: sorta se lahko vzgaja enoletno, tako da se pridelava čebulo iz semena, ali pa prideluje čebulo iz čebulčka. • Kakovost in količina pridelka: pridelek je srednji, dobre kakovosti in se dobro skladišči. Sorta ima gene, zaradi katerih ima nekoliko ostrejši okus in je zlasti primerna za kuho. 	<p>semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si</p>	<p>semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si</p>	<p>vzdrževali sami vse do danes.</p>		
Tera	D	<ul style="list-style-type: none"> • Opis rastline: sorta Tera je rdeča čebula (ovojne luske in meso so vijolični). Po obliki je ploščata. Vrat dobro zapira notranjost. Listi so temnejše zelene barve z močnejšim voščenim poprhom. Je odporna na sušo. • Kakovost pridelka: vsebnost suhe snovi je visoka, zato je primerna za daljše skladiščenje. Po okusu je ostra. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<p>Sorta Tera se goji samo v Sloveniji, razširjena je bila predvsem v vzhodni Sloveniji oziroma na področju lukarije, kjer so si jo pridelovalci čebulčka sami razmnoževali. Ker je sorta prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.</p>	<p>Sorta je normalno izenačena za populacijo.</p>	<p>Običajno za vrsto. Sorto gojijo predvsem vrtničarji: sejejo jo za čebulček, čeprav je primerna tudi za enoletno pridelavo čebule iz semena.</p>
Česen (<i>Allium sativum</i> L.)							
Ptujski jesenski	A	<ul style="list-style-type: none"> • Izhodni material: izvor iz okolice Apač na Ptujskem polju, iz Slovenije. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 	<p>Ker je sorta Ptujski jesenski prilagojena na slovenske rastne razmere,</p>	<p>Glede na to, da se česen razmnožuje vegetativno, je populacijska raznovrstnost</p>	<p>Običajna za vrsto. To sorto česna lahko gojijo tako vrtničarji kot večji</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> - glavica česna je precej velika, dobro ovita z ovojnimi listi bele barve, - steblo: rastlina ne tvori cvetnih stebel, - listi: listi so širši in temnejše zelene barve kot pri sorti Ptujski spomladanski, - cvet: ne cveti, - seme: ne tvori semena. Odpornost na bolezni: ni bila testirana. Biološke lastnosti: stroki se lahko posadijo v oktobru ali pa zgodaj spomladi, da je pridelek v juliju; pridelan česen se lahko skladišči do naslednjega pridelka; pri sajenju spomladi se pridelajo glavnice česna z manjšim obsegom kot pri jesenskem sajenju. Kakovost in količina pridelka: pridelek je dobre kakovosti, vendar nekoliko nižji kot pri sorti Ptujski jesenski. 	<p>1000 Ljubljana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<p>1000 Ljubljana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	manjša.	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni pridelovalci zelenjave. Običajno se sadi v gredice, ki imajo štiri vrste.
Ptujski spomladanski	A	<ul style="list-style-type: none"> Izhodni material: izvor iz okolic Apač na Ptujskem polju, iz Slovenije. Cilj selekcije: dobiti česen, ki se lahko dolgo časa skladišči Opis rastline <ul style="list-style-type: none"> - glavica česna je manjša od sorte Ptujski jesenski, dobro ovita z ovojnimi listi bele barve, - steblo: rastlina ne tvori cvetnih stebel, - listi: listi so ožji in svetlejšje zelene barve kot pri sorti Ptujski jesenski, - cvet: ne cveti, - seme: ne tvori semena Odpornost na bolezni: ni bila testirana. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker je sorta Ptujski spomladanski prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Glede na to, da česen razmnožuje vegetativno, je populacijska raznovrstnost manjša.	Običajna za vrsto. To sorto česna lahko gojijo tako vrtičkarji kot večji pridelovalci zelenjave. Običajno se sadi v gredice, ki imajo štiri vrste. Sorta se lahko brez problemov posadi tako jeseni kot spomladi, običajno pa je pri jesenskem sajenju še višji pridelek.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> Biološke lastnosti: stroki se posadijo v oktobru, da je pridelek v juniju; pridelan česen se mora porabiti do novega leta, ker se ta sorta slabše skladišči kot sorta Ptujski spomladanski. Kakovost in količina pridelka: pridelek je dobre kakovosti in dosega 6.000-10.000 kg/ha. 					
Korenje (<i>Daucus carota</i> L. ssp. <i>sativus</i> (Hoffm.) Hayek)							
Ljubljansko rumeno	A	<ul style="list-style-type: none"> Izhodni material: populacije iz okolice Ljubljane, iz Slovenije. Opis rastline: koničasti koreni so dolgi, svetlo rumene barve, <ul style="list-style-type: none"> steblo: cvetno steblo je visoko približno 1-1,8 m in široko razvejano, listi: listi so bujni, sivkasto zelene barve, cvet: cvetovi so v kobulu in so bele barve, seme: značilno za vrsto. Odpornost na bolezni: ni bila testirana. Biološke lastnosti: seje se zgodaj spomladi; koreni so primerni tako za prehrano ljudi kot za živinsko krmo. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Sorta Ljubljansko rumeno se goji samo na področju Slovenije in Hrvaške. Ker je sorta prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Sorta je razmeroma uniformna, vendar kljub temu vsebuje različne genotipe.	Običajna za vrsto. Sorta ima razmeroma dolgo vegetacijo, vendar ne toliko zaradi genetskih lastnosti, kot zaradi načina setve (februarja v žito), kot glavni posevek pa se lahko seje tudi še kasneje.
Semor	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: sorta je bila odbrana iz sorte Ljubljansko rumeno. Poudarek je bil na bolj oranžno obarvanih korenih. Opis rastline: sorta je razmeroma pozna. Rastlina je dobro olistana z zdravim listjem. Koreni se dobro skladiščijo in imajo priostreno konico. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Sorta Semor se goji samo na področju Slovenije. Ker je sorta prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Sorta je normalno izenačena za populacijo.	Običajno za vrsto. Sorto gojijo predvsem vrtničkarji in tržni pridelovalci zelenjave ter kmetje za prehrano živali.
Belo zelje (<i>Brassica oleracea</i> L. spp. <i>oleracea</i> convar. <i>capitata</i> (L.) Alef. var. <i>capitata</i> f. <i>alba</i> DC.)							
Kranjsko	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: populacije iz Slovenije. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna 	Lokalnih pridelovalcev	Ker je zelje tujeprašnica, je	Vzgoja poteka običajno kot

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
okroglo		<ul style="list-style-type: none"> Morfološko-biološke lastnosti: je srednje pozna sorta; glava je okrogle oblike, srednje velika in srednje trda; barva veh in glave na prerezu je temno zelena do belo rumena; barva kislega zelja je bela. Gospodarska vrednost: primerna je za kisanje in tudi za skladiščenje; dobro uspeva tudi v slabših rastnih razmerah. 	<p>Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<p>Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	zelenjave, ki bi sami pridelovali seme je vse manj, zato lahko pride do genetske erozije, saj se vedno bolj uveljavljajo hibridne sorte zelja. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	zelo težko ohranjati uniformnost posevka. Razlike med različnimi tipi se pokažejo celo že v prvem letu.	za vse poznejše sorte zelja.
Emona	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: populacije iz Slovenije. Morfološko-biološke lastnosti: glava je ploščato okrogle oblike, srednje velika in srednje trda; barva veh in glave na prerezu je svetlo zelena do rumeno zelena; barva kislega zelja je rumena. Gospodarska vrednost: primerna je za kisanje; dobro uspeva tudi v slabših rastnih razmerah. 	<p>Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telefon: 01 475 92 00 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si 	<p>Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telefon: 01 475 92 00 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si 	Lokalnih pridelovalcev zelenjave, ki bi sami pridelovali seme je vse manj, zato lahko pride do genetske erozije, saj se vedno bolj uveljavljajo hibridne sorte zelja. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Ker je zelje tujeprašnica, je zelo težko ohranjati uniformnost posevka. Razlike med različnimi tipi se pokažejo celo že v prvem letu.	Vzgoja poteka običajno kot za vse poznejše sorte zelja.
Ljubljansko	A	<ul style="list-style-type: none"> Izhodni material: populacije zelja iz okolice Ljubljane (Kašelj) iz Slovenije. Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> - velike glave so na prerezu okrogle in ne preveč zbite, - steblo: cvetno steblo je visoko približno 2 m in široko razvejano, - listi: listi so široko eliptični, zelene barve s slabšim voščenim poprhom, - cvet: rumene barve, - seme: značilno temno okroglo seme za rod Brassica; teža 1.000 semen je približno 2-3 g. Odpornost na bolezni: ni bila testirana. Biološke lastnosti: sadike se presaja maja, junija, da se pridelek pobira oktobra, 	<p>Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<p>Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Lokalnih pridelovalcev zelenjave, ki bi sami pridelovali seme je vse manj, zato lahko pride do genetske erozije, saj se vedno bolj uveljavljajo hibridne sorte zelja. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Ker je zelje tujeprašnica, je zelo težko ohranjati uniformnost posevka. Razlike med različnimi tipi se pokažejo celo že v prvem letu.	Vzgoja poteka običajno kot za vse poznejše sorte zelja.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>novembra; sorta je primerna tako za kisanje kot tudi za svežo uporabo.</p> <ul style="list-style-type: none"> Kakovost in količina pridelka: 30-35 t glav/ha. 					
Varaždinsko	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: populacije iz Slovenije. Cilj selekcije: dobiti zelje z nežnimi v notranjosti rumeno obarvanimi listi, ki je primerno za kisanje. Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> srednje velike glave so ploščate, težke 2-3 kg, dobro zbite, steblo: cvetno steblo je visoko približno 2 m in široko razvejano, listi: listi so široko eliptični, zelene barve s slabšim voščenim poprhom, cvet: rumene barve, seme: značilno temno okroglo seme za rod Brassica; teža 1.000 semen je približno 2-3 g. Odpornost na bolezni: ni bila testirana. Biološke lastnosti: je srednje pozna sorta; sadike se presaja maja, junija, da se pridelek pobira oktobra, novembra; sorta je primerna zlasti za kisanje (tudi celih glav). Kakovost in količina pridelka: 30-50 t glav/ha. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Lokalnih pridelovalcev zelenjave, ki bi sami pridelovali seme je vse manj, zato lahko pride do genetske erozije, saj se vedno bolj uveljavljajo hibridne sorte zelja. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Ker je zelje tujeprašnica, je zelo težko ohranjati uniformnost posevka. Razlike med različnimi tipi se pokažejo celo že v prvem letu.	Vzgoja poteka običajno kot za vse poznejše sorte zelja.
Radič (<i>Cichorium intybus</i> L. var. <i>foliosum</i> Hegi.)							
Anivip	D	<ul style="list-style-type: none"> Začetek selekcije: 1974. Izhodni material: 'Castelfranco tip Chioggia'. Cilj selekcije: odbira, preizkušanje in razmnoževanje odpornih rastlin na nizke temperature (do - 8° C) v času rasti in prehoda v tehnološko zrelost. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Planta Prelesje d.o.o., Vojkova c. 58, 1000 Ljubljana Telefon: 01 534 05 74, 568 57 56 Faks: 01 568 21 55 e-pošta: planta@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Planta Prelesje d.o.o., Vojkova c. 58, 1000 Ljubljana Telefon: 01 534 05 74, 568 57 56 Faks: 01 568 21 55 e-pošta: planta@siol.net 	Lokalnih pridelovalcev zelenjave, ki bi sami pridelovali seme je vse manj, zato lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Populacijska raznovrstnost ni prisotna.	Običajno za vrsto. Sorta se lahko prideluje po pravilih integrirane in ekološke pridelave.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> • Opis rastline: glavnat tip radiča z rahlo podolgovatimi do okroglimi glavicami; v fazi rozete so listi robustnejši, zelene do rahlo rjavo rdečkaste barve, v času ohladitve ter prehoda v tehnološko zrelost se listi obarvajo rjavo rdeče do rdeče z močnejše izraženimi listnimi žilami; znotraj razvite glavice so listi rdeče obarvani z močnejše izraženimi listnimi žilami bele barve; rastlina doseže v tehnološki zrelosti, v primeru manj intenzivne pridelave, višino 15-20 cm, premer rozete 30-40 cm in doseže maso 100-300 g; v primeru intenzivne pridelave so podatki o višini, širini in masi preseženi za 50-100%. • Steblo: cvetno steblo visoko do 2 m, močno razvejano in rahlo dlakavo; debelina stebela je 1-2 cm. • Listi: prvi pravi listi so ožji, podolgovati do srednje lopatičasti; listi v času formiranja glavice so široki, lopatičasti, sedeči, dolgi 10-20 cm, široki 10-20 cm (odvisno od rastnih razmer); listi so celorobi do rahlo narezani ter rahlo valoviti: listna ploskev je ob žilah na zunanjih listih zeleno - rdeče - rjavo obarvana; medžilni del listne ploskve je zelen, rdeč ali rahlo pisan; listi, ki tvorijo glavico so v tehnološki zrelosti so rdeče do rahlo pisane barve, z močnejše izraženimi listnimi žilami bele barve. • Cvet: svetlo moder. • Seme: 2-3 mm dolgo, svetlo do temno rjavo, podolgovato. 					

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> • Odpornost na bolezni: ob upoštevanju zahtev za integrirano pridelovanje (varstvo) je dobro odporna na pepelasto plesen, rjo. • Biološke lastnosti (dolžina rasti, odpornost na mraz, čas setve, gojenja): sorta je odporna na nizke temperature do - 8° C v obdobju rasti do tehnološke zrelosti; čas setve od konca maja (višje lege in za jesensko spravilo) do julija, avgusta (toplejša območja in za pozno jesensko do zimsko spravilo, varovanje rastlin s prekrivali/. • Kakovost in količina pridelka: v fazi rozete so zunanji listi robustnejši, rahlo porasli z dlačicami, grenkega okusa; v tehnološki zrelosti se listi, ki tvorijo glavico ponežijo, so krhki, brez oziroma z rahlo grenčico; tržni pridelek je 10-40 t glavice/ha. • Specifičnost sorte: rastline so v tehnološki zrelosti lepega videza, rdeče rjavo do zeleno obarvane, glavice rdeče belo do rahlo pisane barve; sorta je odporna na nizke temperature ter je primeren za pozno jesensko pridelovanje; primerna je za pridelovanje glavice, za beljenje in siljenje; posevek se lahko zasnuje z neposredno setvijo (kasnejša zasnova in za siljenje ter beljenje) oziroma z gojenjem sadik; presaja oz. redči se na razdaljo 40x25 oziroma 30x30 cm. • Pridelek: pridelek glav, ob spravilu v tehnološko zrelost, je primeren za skladiščenje v hladilnicah; rastline, ki niso 					

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		dosegle tehnološke zrelosti (prepozna setev, suša) so primerne za siljenje ali beljenje.					
Monivip	D	<ul style="list-style-type: none"> Začetek selekcije: 1974. Izhodni material: 'Castelfranco tip Chioggia'. Cilj selekcije: odbira, preizkušanje in razmnoževanje odpornih rastlin na nizke temperature (do -8° C) v času rasti in prehoda v tehnološko zrelost. Opis rastline: glavnat tip radiča z rahlo podolgovatimi do okroglimi glavicami; v fazi rozete so listi robustnejši, zelene do rahlo rjavo rdečkaste pisane barve, v času ohladitve ter prehoda v tehnološko zrelost se listi obarvani zeleno do belkasto rdeče pisani, z močnejše izraženimi listnimi žilami; znotraj razvite glavice so listi belo, zeleno oziroma rdeče pisano obarvani z močnejše izraženimi listnimi žilami bele barve; rastlina doseže v tehnološki zrelosti, v primeru manj intenzivne pridelave, višino 15-25 cm, premer rozete 30-40 cm in doseže maso 100-300 g; v primeru intenzivne pridelave so rastline močnejše razvite ter so podatki za višino, širino in maso preseženi za 50-100%. Steblo: cvetno steblo visoko do 2 m, močno razvejano in rahlo dlakavo; debelina stebela je 1-2 cm. Listi: prvi pravi listi so ožji, podolgovati do srednje lopatičasti, sedeči na kratkem peclju; listi v času formiranja glavice so široki, lopatičasti, sedeči, dolgi so 10-20 cm, 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Planta Prelesje d.o.o., Vojkova c. 58, 1000 Ljubljana Telefon: 01 534 05 74, 568 57 56 Faks: 01 568 21 55 e-pošta: planta@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Planta Prelesje d.o.o., Vojkova c. 58, 1000 Ljubljana Telefon: 01 534 05 74, 568 57 56 Faks: 01 568 21 55 e-pošta: planta@siol.net 	Lokalnih pridelovalcev zelenjave, ki bi sami pridelovali seme je vse manj, zato lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Populacijska raznovrstnost ni prisotna.	Običajno za vrsto. Sorta se lahko prideluje po pravilih integrirane in ekološke pridelave.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>široki pa 10 do 20 cm (in več, odvisno od rastnih razmer); listi so celorobi do rahlo narezani (nazobčani) ter rahlo valoviti; listna ploskev je ob žilah na zunanjih listih zelena, rdeče, rjavo pisano obarvana; medžilni del listne ploskve je zelen oz. zeleno rdeče rahlo pisan; listi, ki tvorijo glavico so v tehnološki zrelosti so zelene, belo zelene do rahlo pisane barve, z močnejše izraženimi listnimi žilami zeleno bele barve.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cvet: svetlo moder. • Seme: 2-3 mm dolgo, svetlo do temno rjavo, podolgovato. • Odpornost na boleznin škodljivce: ob upoštevanju zahtev za integrirano pridelovanje (varstvo) je dobro odporna na pepelasto plesen, rjo. • Biološke lastnosti (dolžina rasti, odpornost na mraz, čas setve, gojenja): sorta je odporna na nizke temperature do -8°C v obdobju rasti do tehnološke zrelosti; čas setve od konca maja (višje lege in za jesensko spravilo) do julija, avgusta (toplejša območja in za pozno jesensko do zimsko spravilo, varovanje rastlin s prekrivali). • Kakovost in količina pridelka: v fazi rozete so zunanji listi robustnejši, rahlo porasli z dlačicami, grenkega okusa; v tehnološki zrelosti se listi, ki tvorijo glavico ponežijo, so krhki, brez oziroma z rahlo grenčico; tržni pridelek je 10-40 ton glavice/ha. • Specifičnost sorte: rastline so v tehnološki zrelosti lepega 					

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>videza, zelene do zeleno rdeče rjavo obarvane, glavice so zelene, belo zelene do rahlo pisane barve; sorta je odporna na nizke temperature ter je primerna za pozno jesensko pridelovanje; primerna je za pridelovanje glavic, za beljenje in siljenje; posevek se lahko zasnije z neposredno setvijo (kasnejša zasnova in za siljenje ter beljenje) oz. z gojenjem sadik; presaja oziroma redči se na razdaljo 40x25 oz. 30x30 cm.</p> <ul style="list-style-type: none"> Pridelek: pridelek glav, ob spravi v tehnološko zrelost je primeren za skladičenje v hladilnicah; rastline, ki niso dosegle tehnološke zrelosti (prepozna setev, suša) so primerne za siljenje ali beljenje. 					
Solkanski	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: iz populacije iz Slovenije. Morfološko-biološke lastnosti: je srednje zgodnja sorta; rastline goriškega radiča razvijejo srednje bujno listno rozeto z lopatičastimi, sedečimi do rahlo pecljati listi; v poletnem obdobju so listi zelene do rahlo rjavkaste barve, proti jeseni pa začno listi dobivati rjavkasto rdečo barvo; v hladnem obdobju v pozni jeseni in zimi, v primeru siljenja v temi se obarva intenzivno rdečo; listno rebro in listne žile se obarvajo belo. Gospodarska vrednost: uporablja se kot radič za siljenje. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Planta Prelesje d.o.o., Vojkova c. 58, 1000 Ljubljana Telefon: 01 534 05 74, 568 57 56 Faks: 01 568 21 55 e-pošta: planta@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Planta Prelesje d.o.o., Vojkova c. 58, 1000 Ljubljana Telefon: 01 534 05 74, 568 57 56 Faks: 01 568 21 55 e-pošta: planta@siol.net 	Lokalnih pridelovalcev zelenjave, ki bi sami pridelovali seme je vse manj, zato lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Populacijska raznovrstnost ni prisotna.	Običajno za vrsto. Sorta se lahko prideluje po pravilih integrirane in ekološke pridelave.
Solata (<i>Latuca sativa</i> L. convar. <i>sativa</i> var. <i>capitata</i> L.)							
Dalmatinska ledenka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: populacije iz Slovenije. Cilj selekcije: dobiti sorto, ki bi poletni pozno uhajala v cvet. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 	Ker je sorta Dalmatinska ledenka prilagojena na slovenske rastne razmere,	Ker je solata samoprašnica, se lahko lažje vzdržuje homozigotnost genov, tako	Običajna za vrsto. Zaradi svoje temno zelene barve jo gojijo predvsem

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> okrogle glavice so srednje velike in temnejše zelene barve, steblo: cvetno steblo je visoko približno 1 m, listi: listi so temno zelene barve, cvet: cvetovi so značilni za nebinovke in so rumene barve, seme: značilno za vrsto, bele barve. Odpornost na bolezni: ni bila testirana. Biološke lastnosti: primerna je za pridelavo spomladi in poleti. Pridelek: pridelek je kakovosten. 	<ul style="list-style-type: none"> 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	da so posevki zelo izenačeni.	vrtičkarji, ker poleti pozno uhaja v cvet. Za tržne pridelovalce ni zanimiva zaradi svoje temno zelene barve listov.
Leda	D	<ul style="list-style-type: none"> Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> glave so velike in svetlo zelene, listi glave zelo dobro prekrivajo, antociansko obarvanje ni prisotno, listi so precej debeli, z narezanim in valovitim listnim robom, seme je bele barve. Biološke lastnosti: primerna je za vrtičkarje in za celoletno pridelavo, najboljša pa je za spomladansko. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker je sorta Dalmatinska ledenka prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Ker je solata samoprašnica, se lahko lažje vzdržuje homozigotnost genov, tako da so posevki zelo izenačeni.	Običajna za vrsto. Sorta je primerna tako za vrtičkarje kot za tržne pridelovalce. Poleti razmeroma pozno uhaja v cvet.
Bistra	D	<ul style="list-style-type: none"> Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> tvori velike glave v tipu ledenke, listi vsebujejo antociansko obarvanje (predvsem listni rob je rdečkast), drugače pa so listi rumenkasto zeleni, seme je bele barve. Biološke lastnosti: uporablja se predvsem kot zimska sorta. Seje se jeseni, nato prezimi na prostem v fazi sadik. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker je sorta Dalmatinska ledenka prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Ker je solata samoprašnica, se lahko lažje vzdržuje homozigotnost genov, tako da so posevki zelo izenačeni.	Zaradi antocianskega obarvanja listov ni zanimiva za tržne pridelovalce, ampak samo za vrtičkarje.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
<i>Motovilec (Valerianella locusta)</i>							
Ljubljanski	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: populacije iz Slovenije. Cilj selekcije: dobiti sorto, ki ne bi pozebla v slovenskih zimskih razmerah. Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> rozete so srednje velike, steblo: cvetno steblo je visoko od 20-50 cm, listi: listi so dolgi, zelene barve in le nekoliko ožji od listov Holandskega; so gladki brez dlačic in svetleči, cvet: cvetovi so belkasti, seme: značilno za vrsto, manjše, teža 1.000 semen je 1-2 g. Odpornost na bolezni: ni bila testirana. Biološke lastnosti: primerna za pridelavo jeseni in spomladi; lahko se seje tudi zgodaj spomladi, vendar je boljša setev jeseni (od avgusta do septembra, morda v toplejših krajih še oktobra). Pridelek: pridelek je kakovosten. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker je sorta Ljubljanski prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Sorta je stabilna in v tehnološki zrelosti ne kaže razlik.	Običajna za vrsto, se ne razlikuje od drugih sort po načinu pridelave. To je sorta, ki izhaja iz širšega ljubljanskega okoliša in je primerna za jesensko setev, kjer nato lahko prezimi na prostem. Sorta je dobro prilagojena na slovenske klimatske razmere.
Žličar	D	<ul style="list-style-type: none"> Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> velika rastlina je pokončne do pol pokončne rasti, listi: so srednje dolgi do dolgi, lepe zelene barve, narobe jajčasti in konkavni (kot bi imeli obliko žličke). Biološke lastnosti: dobro prezimi. V cvet uhaja srednje pozno. Kakovost pridelka: je dobrega okusa in nežen. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker je sorta Žličar prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. V preteklosti je bila bolj razširjena, z leti pa se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes	Sorta je stabilna in v tehnološki zrelosti ne kaže razlik med različnimi genotipi.	Običajna za vrsto, se ne razlikuje od drugih sort po načinu pridelave. Sorta izhaja iz jugovzhodnega dela Slovenije in je primerna za jesensko setev, kjer nato lahko prezimi na prostem. Sorta je dobro prilagojena na slovenske klimatske razmere.
<i>Preklarji, visoki stročji fižol in visoki fižol za zrnje (Phaseolus vulgaris L. ssp. vulgaris var. vulgaris)</i>							
Jabelski stročnik	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: populacije iz Slovenije. Opis rastline: stroki so zelene 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijski inštitut Slovenije, 	Ker je sorta Jabelski stročnik prilagojena na	Sorta je zelo uniformna tako po habitusu rastline	Običajna za visoke fižole.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		barve, ploščate oblike, niso nitasti in brez membrane; barva zrnja je siva do sivo rjava; srednje zgodnja sorta.	Hacquetova 17, 1000 Ljubljana <ul style="list-style-type: none"> • Telefon: 01 280 52 62 • Faks: 01 280 52 55 • e-pošta: kis@kis.si 	Hacquetova 17, 1000 Ljubljana <ul style="list-style-type: none"> • Telefon: 01 280 52 62 • Faks: 01 280 52 55 • e-pošta: kis@kis.si 	slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	kot po pridelku.	
Jabelski pisanec	D	<ul style="list-style-type: none"> • Začetek selekcije: selekcija KIS-a. • Izvor: populacije iz Slovenije. • Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> - rastlina je visoka do 4 m; stroki so zelene barve; ob dozorevanju dobijo stroki rdečkaste vzdolžne proge, - cvet: cvetovi so bele barve, - seme: seme je bež barve z rdečkastimi progami; teža 1.000 semen je približno 800 g. • Odpornost na bolezni: ni bila testirana. • Biološke lastnosti: seje se v začetku maja, stroke se obira že konec julija do avgusta. • Kakovost in količina pridelka: 1.500-3.000 kg suhega zrnja/ha. • Specifičnost sorte: je kombinirana sorta, ki se lahko uporablja kot stročji fižol ali pa za zrnje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker je sorta Jabelski pisanec prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	V sorti se pojavlja določen delež (do 1%) višjih rastlin, ki pa se v dvometrski žičnici ne opazijo in jih zato ni mogoče izločiti. Sicer pa je sorta dovolj homogena.	Običajna za visoke fižole. Ker je ta sorta od visokih fižolov še najnižja, je primerna zlasti za vrtičkarje, ki jo vzgajajo na kolih.
Jeruzalemski	D	<ul style="list-style-type: none"> • Izhodni material: populacije iz Slovenije. • Cilj selekcije: dobiti sorto za kombinirano rabo • Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> - rastlina je visoka 4-5 m; stroki so rumene barve, široki 1-1,3 cm, dolgi 12-15 cm, - cvet: cvetovi so bele barve, - seme: seme je sivkasto 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker je sorta Jeruzalemski prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Sorta je zelo uniformna tako po habitusu rastline kot po pridelku, vendar pa se v posevku pojavlja do 1% rastlin z nitastimi stroki.	Običajna za visoke fižole. Sorta je primerna tako za vrtičkarje kot za tržne pridelovalce zelenjave, ki gojijo fižol v visokih žičnicah (Savinjska dolina).

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>rjave barve; teža 1.000 semen je 450 do 480 g.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odpornost na bolezn: ni bila testirana. • Biološke lastnosti: seje se v začetku maja, cvete junija, stroke se obira že v juliju, avgustu. • Kakovost in količina pridelka: 1.500-3.500 kg suhega zrnja/ha. • Specifičnost sorte: je kombinirana sorta, ki se lahko uporablja kot stročji fižol ali pa za zrnje. 					
Klemen	D	<ul style="list-style-type: none"> • Začetek selekcije: selekcija KIS-a. • Izvor: populacije iz Slovenije. • Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> - rastlina je visoka približno 6 m; stroki so zelene barve, - cvet: cvetovi so bele barve, - seme: seme je sivkaste barve; teža 1.000 semen je približno 600 g. • Odpornost na bolezn: ni bila testirana. • Biološke lastnosti: seje se v začetku maja, stroke se obira že konec julija do avgusta. • Kakovost in količina pridelka: 1.500-3.000 kg suhega zrnja/ha. • Specifičnost sorte: je kombinirana sorta, ki se lahko uporablja kot stročji fižol ali pa za zrnje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker je sorta Klemen prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Sorta je zelo uniformna tako po habitusu rastline kot po pridelku.	Običajna za visoke fižole. Sorta je primerna tako za vrtničkarje kot za tržne pridelovalce zelenjave, ki gojijo fižol v visokih žičnicah (Savinjska dolina).
Semenarna 22	D	<ul style="list-style-type: none"> • Izhodni material: iz Savinjske doline, kjer ga poznajo pod imenom sivček, iz Slovenije. • Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> - rastlina je visoka preko 6 m; zeleni stroki so širši kot pri sorti Klemen, 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 	Ker je sorta Semenarna 22 prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so	Sorta je zelo uniformna tako po habitusu rastline kot po pridelku.	Običajna za visoke fižole. Sorta je zaradi svoje bujnosti in prilagojenosti na vzgojo v žičnicah (na spodnjem delu nima nastavka) primerna predvsem za tržne

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>vendar so nitasti,</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvet: cvetovi so bele barve, - seme: seme je sivkaste barve; teža 1.000 semen je približno 680 g. <ul style="list-style-type: none"> • Odpornost na bolezni: ni bila testirana. • Biološke lastnosti: seje se v začetku maja, zrnje pa obira šele konec septembra ali v oktobru. • Kakovost in količina pridelka: 2.000-3.000 kg zrnja/ha, v najugodnejših letih tudi preko 4.000 kg/ha. • Specifičnost sorte: je zelo pozna sorta, ki se uporablja samo za zrnje. 	<ul style="list-style-type: none"> • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.		pridelovalce zelenjave, ki gojijo fižol v visokih žičnicah (Savinjska dolina).
Ptujski maslenc	D	<ul style="list-style-type: none"> • Izhodni material: iz okolice Apač na Dravskem polju, iz Slovenije. • Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> - rastlina je visoka preko 6 m; zelo široki in dolgi stroki so rumene barve, - cvet: cvetovi so vijolične barve, - seme: seme je vijolično črne barve; teža 1.000 semen je približno 600 g. • Odpornost na bolezni: ni bila testirana. • Biološke lastnosti: Sejemo ga v začetku maja, stroke obiramo šele septembra. • Kakovost in količina pridelka: na hektar da veliko kvalitetnega stročja. • Specifičnost sorte: je zelo pozna sorta, ki se uporablja samo za stročje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker je sorta Ptujski maslenc prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Sorta je zelo uniformna tako po habitusu rastline kot po pridelku.	Običajna za visoke fižole. Kljub svoji bujnosti je sorta primerna tako za vrtničkarje kot za tržne pridelovalce. Odlikuje se po širokih dolgih strokih, ki se pojavijo šele v septembru, saj sorta cveti šele avgusta.
Maslenc rani	D	<ul style="list-style-type: none"> • Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> - je visoka sorta fižola z daljšimi, rumenimi in mesnatimi stroki brez niti, 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana 	Ker je sorta Maslenc rani prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer	Sorta je zelo uniformna po habitusu rastline, večje razlike pa se pojavljajo pri velikosti (širini in dolžini)	Običajno za vrsto. Sorta ni pretirano bujna in je primerna tako za vrtničkarje kot za tržne pridelovalce.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> - cvet: cveti vijolično. - seme oziroma zrno je okroglasto in črne barve. • Biološke lastnosti: je zgodnja sorta, v primerjavi s sorto Ptujski maslenec zarodi najmanj en mesec prej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	strokov.	Odlikuje se po širokih dolgih strokih, ki se pojavijo že v začetku avgusta.
Nizki fižol (<i>Phaseolus vulgaris</i> L. ssp. <i>vulgaris</i> var. <i>vulgaris</i>)							
Češnjevec	A	<ul style="list-style-type: none"> • Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> - je nizka sorta primerna samo za pridelovanje zrnja, - Stroki: so srednje dolgi, zeleni in nitasti, - seme je zelo svetlo belo rjave barve z vijoličnimi progami in lisami. • Biološke lastnosti: dozoreva razmeroma zgodaj. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker je sorta Češnjevec prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Sorta je zelo uniformna tako po habitusu rastline kot po pridelku.	Običajna za nizke fižole. Sorta je primerna tako za vrtničkarje kot za tržne pridelovalce. Seje se lahko v vrste ali pa v kupčke (pod motiko).
Zorin	D	<ul style="list-style-type: none"> • Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> - je nizka sorta, vendar je nekoliko višja od sorte Češnjevec, - stroki: so nitasti, zeleni in daljši kot pri češnjevcu.. - zrno: je dvobarvno (vijolično z belimi progami), ledvičaste oblike. in razmeroma veliko. • Pridelek: višji kot pri sorti Češnjevec. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker je sorta Zorin prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Sorta je zelo uniformna tako po habitusu rastline kot po pridelku.	Običajna za nizke fižole. Sorta je primerna tako za vrtničkarje kot za tržne pridelovalce. Seje se lahko v vrste ali pa v kupčke (pod motiko).
Paprika - feferoni (<i>Capsicum annuum</i> L.)							
Ferdi	D	<ul style="list-style-type: none"> • Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> - listi: so manjši, ožji, - plodovi: so srednje dolgi in zelo ozki, viseči, temno zeleni, v fiziološki zrelosti pordečijo, niso pekoči, - meso: je tanjše. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, 	Ker je sorta Ferdi prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Posevki so normalno uniformni za sorto.	Običajna za vrsto.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
			milos.fisakov@semenarna.si	milos.fisakov@semenarna.si			
Paradižnik (<i>Lycopersicon lycopersicum</i> (L.) Karszen ex. Farw.)							
Val	D	<ul style="list-style-type: none"> Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> je nedeterminantna sorta, precej bujna, plodovi: srčaste oblike z izrazitim zelenim robom ob peclju, zelo rahlo rebrasti, mesnati. Kakovost pridelka: sorta je primerna zlasti za predelavo v mezgo, ker ima veliko vsebnost suhe snovi in nekoliko manj kisline. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker je sorta Val prilagojena na slovenske rastne razmere, jo je potrebno ohraniti, sicer lahko pride do genetske erozije. Z leti se izgublja vse več lokalnih sort, ki so jih kmetje ohranjali in vzdrževali sami vse do danes.	Posevki so zelo izenačeni.	Običajna za vrsto.

5. KROMPIR

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Krompir (<i>Solanum tuberosum</i> L.)							
Kresnik	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: populacije iz Slovenije. Gospodarske lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> ranost: zelo rana sorta, gomolji: zelo podolgovati, upognjeni, belo mesnati, pridelek: velik, uporabnost: kot zgođen krompir za pečenje tip A-B, gram: srednje visok, listno stebelni tip, razvoj grma hiter, bolezni: srednje odporen na plesni in virus zvijanja listov ter srednje občutljiv na Y virus. Morfološke lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> rastlina: številna stebela z velikimi svetlo zelenimi listi, cvetje redko, cvet je svetlo vijoličaste barve, jagode dela redko, 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker so za pridelavo zanimivejše novejšje sorte krompirja, lahko pride do genetske erozije.	Krompir je klonsko razmnoževan, zato so si rastline enake.	Pridelovanje sorte je srednje intenzivno. Uporabljajo se organska gnojila v količini 20 do 30 t/ha in pa tudi mineralna gnojila. Pri zgodnji sorti navadno ni potrebna zaščita pred krompirjevo plesnijo, potrebno je največ eno škropljenje proti koloradskemu hrošču.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> - gomolji: zelo podolgovati, upognjeni, kožica je svetlo rumena, meso je belo, očesa so plitva, stoloni so srednje kratki, mehki. 					
Jana	D	<ul style="list-style-type: none"> • Izvor: populacije iz Slovenije. • Gospodarske lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> - ranost: srednje zgodna sorta, - gomolji: zelo podolgovati, številni, škrob 16-18%, - pridelek: velik, številni drobni gomolji, - uporabnost: zgodnji krompir za pečenje, - grm: visok stebelno in listni tip, razvoj grma primerno hiter, - bolezn: dokaj odporna za virus Yn in plesen na listih in gomoljih. • Morfološke lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> - rastlina: številna dokaj močna stebila s temno zelenimi listi, cveti obilo s svetlo vijoličastimi cvetovi, internodiji rahlo obarvani, - gomolji: zelo podolgovati z belim mesom in plitvimi očesi, stoloni kratki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker so za pridelavo zanimivejše novejše sorte krompirja, lahko pride do genetske erozije.	Krompir je klonsko razmnoževan, zato so si rastline enake.	Pridelovanje sorte je srednje intenzivno. Uporabljajo se organska gnojila v količini 20 do 30 t/ha in pa tudi mineralna gnojila. Pri zgodnji sorti navadno ni potrebna zaščita pred krompirjevo plesnijo, potrebno je največ eno škropljenje proti koloradskemu hrošču.
Cvetnik	D	<ul style="list-style-type: none"> • Izvor: populacije iz Slovenije. • Gospodarske lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> - ranost: srednje zgodna sorta, - gomolji: veliki s plitvimi očesi, lepe oblike, - pridelek: velik, - uporabnost: odlična jedilna sorta z belim mesom, po kuhanju se ne obarva, - grm: visok stebelni tip, večje število stebel, listje temno zeleno, - bolezn: dokaj občutljiv za plesen na listju in stebelu, občutljiv za raka, dokaj 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana • Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 • Faks: 01 427 35 38 • e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker so za pridelavo zanimivejše novejše sorte krompirja, lahko pride do genetske erozije.	Krompir je klonsko razmnoževan, zato so si rastline enake.	Pridelovanje sorte je srednje intenzivno. Uporabljajo se organska gnojila v količini 20 do 30 t/ha in pa tudi mineralna gnojila. Pri zgodnji sorti navadno ni potrebna zaščita pred krompirjevo plesnijo, potrebno je največ eno škropljenje proti koloradskemu hrošču.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>odporen proti virusnim boleznim.</p> <ul style="list-style-type: none"> Morfološke lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> - rastlina: večje število pomožnih stebel, ki so nad internodiji vijoličasto obarvana, listi srednje veliki, cveti obilo, cvet modro vijoličast, - gomolji: podolgovato ovalni, pravilni, z belim mesom in plitvimi očesi. 					
Vesna	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: populacije iz Slovenije Gospodarske lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> - ranost: srednje zgodna sorta, - gomolji: veliki, okrogli s precej globokimi očesi, - pridelek: zelo velik, - uporabnost: zgodnji krompir (dokler očesa ne motijo), tudi kot zgodnji krompir daje velike pridelke, - gm: visok listno stebelni tip, hitro se razvije in dobro pokriva zemljo, - bolezni: dokaj občutljiva za plesen na listih in gomoljih, občutljiva za krompirjevega raka. Morfološke lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> - rastlina: močna z manj številnimi stebli s svetlo zelenimi velikimi listi, internodiji rožnato obarvani, cveti obilo, s svetlo vijoličastimi cvetovi, ki imajo bele vrhove, - gomolji: okrogli s srednje globokimi očesi, meso je svetlo rumeno, stoloni so srednje dolgi. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Ker so za pridelavo zanimivejše novejšje sorte krompirja, lahko pride do genetske erozije.	Krompir je klonsko razmnoževan, zato so si rastline enake.	Pridelovanje sorte je srednje intenzivno. Uporabljajo se organska gnojila v količini 20 do 30 t/ha in pa tudi mineralna gnojila. Pri zgodnji sorti navadno ni potrebna zaščita pred krompirjevo plesnijo, potrebno je največ eno škropljenje proti koloradskemu hrošču.

6. OLJNICE

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Oljna buča (<i>Cucurbita pepo</i> L. var. <i>oleifera</i> sin. var. <i>citrulina</i> (L.) Greb. var. <i>styriaca</i>)							
Slovenska golica	A	<ul style="list-style-type: none"> Izhodni material: domača populacija iz okolice Apač na Dravskem polju, iz Slovenije. Cilj selekcije: dobiti sorto, ki bi imela čim več semen. Opis rastline: <ul style="list-style-type: none"> - rastline imajo dolge vreže, - listi: so neizenačeni, veliki, nekateri imajo belkaste pege, - cvet: cvetovi, tako moški kot ženski, so rumene barve, - seme: seme je brez bele ovojne luske, zato je temno zelene barve. Odpornost na bolezni: ni bila testirana. Biološke lastnosti: seje se v začetku maja, eventualno konec aprila. Kakovost in količina pridelka: 500-1.000 kg/ha; pridelek je kakovosten. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Semenarna Ljubljana, d.d., Dolenjska cesta 242, 1000 Ljubljana Telefon: 01 475 92 00, 475 92 32, 041 669 176 Faks: 01 427 35 38 e-pošta: semenarna@semenarna.si, milos.fisakov@semenarna.si 	Sorta izhaja iz populacije, ki so jo na področju Štajerske gojili, še preden je bila sorta Slovenska golica priznana. Glede na to, da se pridelava semena sorte Slovenska golica pri zmanjšuje, lahko pride do genetske erozije.	Pri sorti Slovenska golica se pojavlja kar nekaj fenotipov.	Pridelovanje je običajno kot za druge sorte z vrežami.

7. HMELJ

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije,	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Hmelj (<i>Humulus lupulus</i> L.)							
Savinjski golding	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je ekotip 'Fugglesa' in tradicionalni slovenski kultivar hmelja; spada med aromatične tipe hmelja. Uporaba: uspeva na aluvialnih tleh, ilovnate do glinasto ilovnate teksture s propustnim in odcednim podtaljem, pa tudi na 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Cesta Žalskega tabora 2, 3310 Žalec Telefon: 03 712 16 00 Faks.: 03 712 16 20 e-pošta: 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Cesta Žalskega tabora 2, 3310 Žalec Telefon: 03 712 16 00 Faks.: 03 712 16 20 e-pošta: 	Sorta Savinjski golding se prideluje na področju Savinjske, Koroške in Podravske regije. Sorto odlikuje zelo fina aroma, ki je edinstvena in prepoznavna po celem svetu. Goji se samo v	Populacijska raznovrstnost je pri hmelju manj prisotna, saj se rastlina vegetativno razmnožuje in so sadike hmelja kloni izvornega materiala. Kljub temu se pri vegetativno razmnoženih rastlinah pojavljajo razlike	Hmelj je trajnica, ki se v Sloveniji prideluje na konvencionalen način. Intenziteta dela je velika v spomladanskem času, ko je potrebno rastline podorati, porezati, napeljati vodila in poganjke na vodila. V

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije,	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>rjavih, rahlo oglejenih tleh, s procesi oglejevanja pod 50 cm in na rjavih globokih pokarbonatnih tleh.</p> <ul style="list-style-type: none"> Morfološko-biološke lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> - rastline imajo obliko srednje širokega valja, - zalistniki: so dolgi do 60 cm, - trta: je srednje debela in rahlo vijolična, - listi: so srednje veliki in zeleni, - koreninski sistem: je srednje močan, - storžki: so dolgi povprečno 26,5 mm; 100 suhih storžkov tehta 14 g, so srednje gosto zraščeni, zeleni in se pri strojnem obiranju drobijo. Gospodarske lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> - ranost: je zgođen, - zrelost: optimalno zrel je od 18.-25. avgusta, - povprečen pridelek je 1.300 kg/ha, - gostota sajenja: 3.500 rastlin/ha, - odpornost na bolezni: na hmeljevo peronosporo je korenika občutljiva, listi so odporni, storžki pa nekoliko občutljivi. - skladiščenje: dobra skladiščno obstojnost, - izkoristek alfa kislin v proizvodnji piva je dober. Kemično-tehnološke lastnosti: <ul style="list-style-type: none"> - aroma: blaga, žlahtno hmeljna - eterična olja: 0,7-0,9 ml/100 g vzorca, - alfa kisline: 5,5%, - kohumulon: 28%, - razmerje med alfa 	ihp.tajnistvo@guest.arnes.si	ihp.tajnistvo@guest.arnes.si	<p>Sloveniji (regionalni endemit), saj le ob pedoklimatskih razmerah našega področja dosega fino in zaželeno aromo. Zaradi slabe prilagojenosti sorte na ekstremne vremenske pogoje (visoke temperature v pomladnih mesecih) sorta dosega izrazito nižje pridelke, izpad le-tega pa se s ceno na trgu ne pokrije. Po podatkih Hmeljne komisije Slovenije (do l. 2004) in Registra pridelovalcev hmelja (2005, 2006) je pridelek v sušnem in vročem letu 2003 znašal le 428 kg/ha rodnega nasada, kar je okoli 33% povprečnega pridelka hmelja. Rezultat tega je izrazito in zelo močno upadanje površin, posajenih s sorto Savinjski golding, saj so površine po podatkih Hmeljne komisije Slovenije (do leta 2004) in Registra pridelovalcev hmelja (2005, 2006) upadle iz 799 ha rodni nasadov v letu 1992 na samo 180 ha evidentiranih v letu 2006, kar predstavlja nad 75% zmanjšanje površin v zadnjih 15 letih. Večina nasadov je starih, kar izraža dejstvo, da se hmeljarji ne odločajo za nove zasaditve s sorto Savinjski golding. V ostalih državah EU se sorta ne prideluje.</p>	<p>v fenotipu (prisotnost npr. virusov) ali v genotipu kot posledice mutacij, s čimer nastane heterogena populacija. Glede na to je bila na inštitutu že izvajana klonska selekcija pri sorti Savinjski golding in so bile odbrane rastline z boljšim fenotipom v smeri višjega pridelka in boljše kakovosti greničnih smol. Kljub temu pa s klonsko selekcijo ni bilo možno povečati pridelka na zadovoljivo raven, ker je bilo doseženo zvišanje pridelka le za 3 do 5%.</p>	<p>rastnem obdobju se izvaja kultiviranje, osipanje in setev podorin, nasade se po potrebi namaka ter v treh odmerkih zaradi intenzivne rasti rastlin tudi dognojuje. V skladu z načeli dobre agronomske prakse se ustrezno zatirajo boleznimi in škodljivci pri hmelju. V času tehnološke zrelosti sledi obiranje hmelja, ki je pri sorti Savinjski golding v povprečju med 10. in 20. avgustom in je po delovni intenziteti takoj za spomladanskimi deli. Po uspešnem spravilu hmelja sledi sušenje, navlaževanje, pakiranje in skladiščenje hmelja.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti seme, sadike	Podatki o obstoju genetske erozije,	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		humulenom in beta kariofilenom: 3,5, - razmerje med alfa kislinam in beta frakcijo: okoli 0,8, - razmerje med alfa in beta kislinami: okoli 0,5.					

8. SADNE RASTLINE

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
<i>Jablana (Malus domestica Borkh.)</i>							
Dolenjska voščenska (sinonim: Sevniška voščenska, Dolenjka)	A	<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: okrog 20 septembra V skladišču zdrži do februarja. Plod: srednje debel, okroglast ali sploščen. Koža je zelenkastorumena, ki prehaja v voščeno rumeno, prekrita je z voščeno prevleko. Lenticile so majhne. Čaša je srednje velika, pecelj kratek in debel, jamica ima žarkasto razporejeno rjo. Meso je rumenkasto, sočno, aroma spominja na pomarančo. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	Sorta je zelo ogrožena na območju kozjanskega parka in izginja iz travniških sadovnjakov. Nekdaj je bila na območju Kozjanskega parka precej razširjena, danes se pojavlja le pri nekaj kmetih.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Dolenjska voščenska ni prisotna.	Sorta je zastopana v posameznih primerih na območju Kozjanskega parka v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Prideluje se na tradicionalen ekstenziven način, to je brez škropljenja, kot gnojilo pa se ponekod uporabljajo organska gnojila.
Gorenjska voščenska (sinonim: Besniška voščenska, Kranjska voščenska)	A	<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: zori sredi oktobra. Opis ploda: debel, okroglasto ploščat, pogosto nesimetričen, ob muhi rebrast z voščeno prevleko. Koža je svetlo rumena, na sončni strani rdeča. Meso je belo do rumenkasto, čvrsto, sočno in kiselkasto. 	<p>Informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	<p>Informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	Sorta Gorenjska voščenska je bila v preteklosti precej razširjena, danes pa je prisotna le še v nekaterih travniških sadovnjakih.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Gorenjska voščenska ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Način pridelave je ekstenziven, brez škropljenja, včasih se gnoji z organskimi gnojili.
Goriška sevka (sinonim:)	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvorni material izhaja iz območja Kozjanskega parka. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda 	Sorta je na območju Kozjanskega parka zelo	Na območju Kozjanskega parka raste v	V tehnologiji se uveljavljajo načela

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Tolminka, Brkinka, Seuš, Štangerca)		<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: konec septembra ali v začetku oktobra. Plod:: srednje debel, okroglasto kopast. Večji del plodu je prekrit s temno rdečo pokrovno barvo s temnejšimi prižami. Koža je gladka. Meso je čvrsto, sočno. Je zelo kakovostna sorta, ki je uporabna za predelavo in kot trpežno jabolko za domačo uporabo. 	<p>Podsreda</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	ogrožena. Na območju Kozjanskega parka ima matično drevo ena kmetija.	ekstenzivnih travniških sadovnjakih in je ogrožena, saj so samo še posamezni primeri te sorte. Glede na to, da se sorta razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Goriška sevka ni prisotna.	sonaravne kmetijske prakse. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Način pridelave je ekstenziven, brez škropljenja, včasih se gnoji z organskimi gnojili.
Lonjon	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: Lonjon (Londonski peping x Jonatan) je slovenska sorta. Rast: drevo raste srednje bujno. Proti škrlupu je srednje odporna, za jablanovo plesen pa srednje občutljiva. Občutljiva je za zimski in spomladanski mraz, zato se lahko sadi na višje, blago nagnjene, sončne položaje. Cvetenje in oplodnja: cveti srednje pozno. Je diploidna sorta. V prvih letih rodnosti se sorta sama razredči, v polni rodnosti pa je potrebno plodiče redčiti, sicer so plodovi predrobni in zbiti v grozdih. Rodnost: za sorto Lonjon je značilno, da v prvih letih obilno cveti in le zmerno rodi, po desetem letu pa obilneje in precej redno. Zorenje in trpežnost: zori konec septembra ali v začetku oktobra, uporabna pa je od novembra do sredine marca. Opis ploda: srednje debel, ploščato okrogle oblike. Pecelj je kratek. Pri 	<p>Informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Vinarska ul. 14, 2000 Maribor Telefon: 02 228 49 00 Faks: 02 251 94 82 e-pošta: info@kmetijski-zavod.si 	<p>Informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Vinarska ul. 14, 2000 Maribor Telefon: 02 228 49 00 Faks: 02 251 94 82 e-pošta: info@kmetijski-zavod.si 	Sorta Lonjon je bila v preteklosti precej razširjena, danes pa je prisotna le še v nekaterih travniških sadovnjakih in intenzivnih nasadih.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Lonjon ni prisotna.	Sorta se lahko prideluje po pravilih integrirane in ekološke pridelave.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		nadpovprečni rodnosti se plodovi brez redčenja zmerno izrivajo. Osnovna barva kože je zelena do zeleno rumena, po dozorevanju okrog novega leta pa postane zlato rumena. Svetlo rdeča krovna barva z lahko nakazanimi progami pokriva do tri četrtine površine kože. Meso je čvrsto, sočno, odličnega renetnega okusa, s fino aromo. Plodovi so ob obiranju zelo čvrsti in so odporni za otiske, zelo dobro prenašajo prevoze. Je visoko kakovostno jabolko za svežo porabo. Zdravi plodovi izredno malo gnijejo.					
Majda	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: Majda (Jonatan x - Golden noble) je slovenska sorta. Rast: je srednje bujna sorta. Proti škrlupu je srednje odporna, za jablanovo plesen pa srednje občutljiva. Če so plodovi poškodovani, je zmerno občutljiva za monilijo. Ustrezajo ji sončni položaji in nekoliko nagnjene sadjarske lege, kjer se tudi plodovi bolje obarvajo. Cvetenje in oplodnja: Cveti srednje pozno. Je diploidna sorta. Sorta se sama ustrezno razredči, zato jo je potrebno le izjemoma neznatno ročno doredčiti. Rodnost. V prvih letih rodnost ni v sorazmerju z obilnim cvetenjem, po petem letu je zelo dobra in redna. Če se jo obira dovolj 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije: Naslov: Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Vinarska ul. 14, 2000 Maribor Telefon: 02 228 49 00 Faks: 02 251 94 82 e-pošta: info@kmetijski-zavod.si 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije: Naslov: Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Vinarska ul. 14, 2000 Maribor Telefon: 02 228 49 00 Faks: 02 251 94 82 e-pošta: info@kmetijski-zavod.si 	Sorta Majda je prisotna le še v nekaterih travniških sadovnjakih in intenzivnih nasadih.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Majda ni prisotna.	Sorta se lahko prideluje po pravilih integrirane in ekološke pridelave.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>pozno, zadostuje enkratno obiranje.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zorenje in trpežnost: zori v drugi dekadi oktobra, uporabna je od decembra do marca ali aprila. Opis ploda: srednje debel do debel, precej pravilne, okroglaste in malo sploščene oblike. Pecelj je kratek, kljub temu se plodovi skoraj ne izrivajo zaradi enakomerne razporejenosti po krošnji. Osnovna barva kože je zelena, pozneje postane zeleno rumena. Krovna barva, ki pokriva četrtno do tri četrtine površine kože je karminasto marmorirano rdeča. Okus je prijeten, kiselkast, osvežujoč, kar prija zlasti ob koncu zime. Plodovi so ob obiranju zelo čvrsti, odporni proti otiskom in dobro prenašajo prevoze. Uporabna je kot namizno, dietno jabolko. Ker je meso zaradi visoke vsebnosti kislin odporno proti oksidacijskim procesom in ne potemni, je zelo primerna tudi za predelavo, za kašast sok, čežano, kompot, pite in drugo pecivo, z ultrafiltracijo pa tudi za jabolčni koncentrat. 					
Priolov delišes (sinonim: Priolov žlahtnik, Priolova plemenka, Priol's Delicious)	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: Priolov delišes (Laboska banana x James grive) je slovenska sorta. Rast: drevo raste tršato, šibko do srednje bujno, s precej navpičnimi, kratkimi, debelimi poganjki. Proti škrlupu in jablanovi plesni je precej odporna. Za zimski 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije: - Naslov: Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Vinarska ul. 14, 2000 Maribor - Telefon: 02 228 4900 - Faks: 02 251 94 82 - e-pošta: info@kmetijski-zavod.si 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije: - Naslov: Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Vinarska ul. 14, 2000 Maribor - Telefon: 02 228 4900 - Faks: 02 251 94 82 - e-pošta: info@kmetijski-zavod.si 	Sorta Priolov delišes je bila v preteklosti precej razširjena, danes pa je prisotna le še v nekaterih travniških sadovnjakih in intenzivnih nasadih.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Priolov delišes ni prisotna.	Sorta se lahko prideluje po pravilih integrirane in ekološke pridelave.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>mraz je zmerno občutljiva.</p> <ul style="list-style-type: none"> Cvetenje in oplodnja: cveti srednje zgodaj in je zmerno občutljiva za spomladanske pozebe. Je diploidna sorta. Iz posameznega socvetja razvije 3-6 plodov. Pred obiranjem se nadštevilni plodovi zaradi debeljenja in kratkih pecljev izrivajo in predčasno odpadajo. Zato je sorto potrebno obvezno redčiti tudi v letih s podpovprečnim nastavkom. Rodnost: pri oskrbi, ki obsega tudi redčenje, precej redno in dobro rodi, sicer pa je nagnjen k izmenični rodnosti. Zorenje in trpežnost: zori v prvi dekadi septembra in je uporaben do decembra. Opis ploda: srednje debel, ploščato okroglaste oblike. Pecelj je kratek. Koža je rumeno zelena, v shrambi pa postane voščeno rumena. Meso je sočno, sladko kiselkastega prijetnega okusa, s fino aromo. Plodovi so občutljivi za otiske, zato je treba med obiranjem in prevozi pazljivo ravnati z njimi. Je kakovostna namizna jesenska sorta jabolk. 					
Bobovec (sinonim: Veliki renski bobovec, Veliki bob, Bobovček)	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvorni material: izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori sredi oktobra. Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> plodovi so srednje debeli, neizenačeni po velikosti, okroglasto kopasti, 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	Bobovec je sorta, ki prevladuje v travniških nasadih še danes zaradi njene vzdržljivosti in uporabnosti. Populacija te sorte je močno zmanjšana, zaradi krčenja travniških nasadov.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Bobovec ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja, ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> - osnovna barva z dozorevanjem prehaja v zeleno rumeno, do polovice prekrito z kratkimi prižami rjavo rdeče barve, - pecelj je kratek, na koncu zadebeljen, pecljeva jamica je plitva, pokrita s sivo rjavo rjo, - meso je sprva trdo in kislo, pozneje se zmehča, - plodovi so zelo odporni proti odtiskom. 					
Boskop (sinonim: Boskopski kosmač, Boskopska lepota, Lepi boskop)	U	<ul style="list-style-type: none"> • Izvorni material: izhaja iz območja Kozjanskega parka. • Čas zorenja: zori konec septembra. • Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> - plodovi so debeli, - osnovna barva je zelenkasta, ki prehaja v rumeno in jo do polovice prekriva rdečkasta, po površini je mrežasto razporejena rja, - lenticеле so velike in večinoma rjaste, - meso je rumenkasto, okus je kisel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	Boskop je sorta, ki prevladuje v travniških nasadih še danes zaradi njene vzdržljivosti in uporabnosti. Populacija te sorte je močno zmanjšana, zaradi krčenja travniških nasadov.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Boskop ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja, ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Beličnik (sinonim: Papirovska, Petrovača, Klarapfel)	U	<ul style="list-style-type: none"> • Izvorni material: izhaja iz območja Kozjanskega parka. • Čas zorenja: zori konec julija. • Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> - plod je droben do srednje debel, - blede rumenkaste barve, pokrit s poprhom, - koža je tanka in nežna, - meso je belo z zelenkastim odtenkom, 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	Zaradi krčenja travniških nasadov je število dreves močno zmanjšano, sorta je zastopana samo še v posameznih primerih. Sorto Beličnik so nadomestile bolj odporne sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Beličnik ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja, ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> - okus je kiselkast, - plodovi so občutljivi za odtiske. 					
Carjevič (sinonim: Rdečelička, Cesarjevič rudolf, Rdeči mašancgar, Rdeči mošancelj)	U	<ul style="list-style-type: none"> • Izvorni material: izhaja iz območja Kozjanskega parka. • Čas zorenja: zori konec septembra. • Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> - plodovi so srednje drobni, lahko tudi srednje veliki, - osnovna barva je zelenkasto rumena, pokrovnna, barva je temno rdeča, - pecelj je kratek, - meso je rumenkasto belo, sočno, sladko kiselkasto, - plodovi so občutljivi za odtiske. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	Sorta Carjevič je bila pred 50 leti precej razširjena, danes pa je prisotna le še v nekaterih travniških sadovnjakih. Na območju Kozjanskega parka sorto gojijo le še posamezne kmetije, ki imajo v povprečju od 1 do drevesa. Sorta izginja predvsem zato, ker se sadovnjaki krčijo in ne obnavljajo.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Carjevič ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Grafenštajnc (sinonim: Poletni kalvil, Cvetlični kalvil)	U	<ul style="list-style-type: none"> • Izvorni material: izhaja iz območja Kozjanskega parka. • Čas zorenja: zori konec avgusta. • Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> - podovi so srednje debeli do debeli, okroglasto kopasti, - dozoreli plodovi so zlato rumene barve s kratkimi karminasto rdečimi prižami, - meso je dišeče, rumenkasto, sočno, - okus je kisel z žlahtno aromo. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	Sorta Grafenštajnc je bila v preteklosti bolj razširjena, danes pa je prisotna le še v nekaterih travniških sadovnjakih. Na območju Kozjanskega parka sorto goji le še ena kmetija, ki ima dve drevesi te sorte. Sorta izginja predvsem zato, ker se sadovnjaki krčijo in ne obnavljajo.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Grafenštajnc ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Kanadka (sinonim: Kanadska reneta, Pariški Rambir)	U	<ul style="list-style-type: none"> • Izvorni material: izhaja iz območja Kozjanskega parka. • Čas zorenja: zori konec septembra. • Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> - plod je debel, sploščeno okroglast, - koža je zelenkasto rumena, ki jo prekriva 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	Sorta Kanadka je bila pred 50 leti precej razširjena, danes pa je prisotna le še v nekaterih travniških sadovnjakih. Na območju Kozjanskega parka sorto gojijo le še nekatere kmetije, ki imajo samo posamezna drevesa te	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Kanadka ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>rumeno rjava ali sivo zelena rja, lahko imajo tudi rjavo rdeč pridi z veliko lenticel,</p> <ul style="list-style-type: none"> - pecelj je zelo kratek, - meso je svetlo rumenkasto, srednje čvrsto, sladko kislega okusa. 			<p>sorte. Sorta izginja predvsem zato, ker se sadovnjaki krčijo zaradi paše živine in se ne obnavljajo.</p>		
Krivopecelj	U	<ul style="list-style-type: none"> • Izvorni material: izhaja iz območja Kozjanskega parka. • Čas zorenja: zori v začetku oktobra • Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> - plodovi so debeli podolgovato kopasti, - osnovna barva je limonasto rumena z rdečimi prižami, - koža je gladka in trda, - značilna za sorto je grba v pecljevi jamici, pecelj je kratek in ukrivljen, - meso je belo z rumenkastim nadihom, - okus je kisel, brez posebne arome, - plodovi so občutljivi za odtiske. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>Sorta Krivopecelj je bila pred 50 leti precej razširjena, danes pa je prisotna le še v nekaterih travniških sadovnjakih. Na območju Kozjanskega parka sorto gojijo le še nekatere kmetije, ki imajo samo posamezna drevesa te sorte. Sorta izginja predvsem zato, ker se sadovnjaki krčijo zaradi paše živine in se ne obnavljajo.</p>	<p>Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Krivopecelj ni prisotna.</p>	<p>Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.</p>
Londonski peping (sinonim: Londonski jedrenjač, Londonski pepinek)	U	<ul style="list-style-type: none"> • Izvorni material: izhaja iz območja Kozjanskega parka. • Čas zorenja: zori v začetku oktobra. • Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> - plodovi so srednje debeli do debeli, sploščeno okroglasti, z izrazitimi rebri, - osnovna barva je zelena, ki z dozorevanjem prehaja v rumenkasto zeleno, lahko imajo rjavo rdečo barvo na eni strani, - plodovi so sladko 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 • Telefon: 03 800 71 00 • Faks: 03 800 71 08 • e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>Sorta Londonski peping je bila pred 50 leti precej razširjena, danes pa je prisotna le še v nekaterih travniških sadovnjakih. Na območju Kozjanskega parka sorto gojijo le še nekatere kmetije, ki imajo samo posamezna drevesa te sorte. Sorta izginja predvsem zato, ker se sadovnjaki krčijo zaradi paše živine in se ne obnavljajo.</p>	<p>Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Londonski peping ni prisotna.</p>	<p>Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		kiselkastega okusa in aromatični.					
Štajerski mošancelj (sinonim: Gambovček, Mošancelj, Štajerski mašancgar, Borsovaška kraljična, Borsdorfska reneta, Mašanka, Trdika - Koroško, Dunajka - Tolminsko)	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvorni material: izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: sredi oktobra. Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> plodovi so srednje drobni, okroglasti, koža je gladka in trda, osnovna barva je zelenkasto rumena, ki preide v zlato rumeno, lenticlele so majhne, del ploda je prekrit z oranžno rjavo barvo, meso je rumenkasto, čvrsto, prijetno kislega okusa. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	Sorta Štajerski mošancelj je bila pred več kot 50 leti precej razširjena. Danes se zaradi izsekavanja sadovnjakov njena populacija zmanjšuje. Na območju Kozjanskega parka sorto gojijo le še nekatere kmetije, ki imajo samo posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Štajerski mošancelj ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Ovčji nos	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvorni material: izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zadnja dekada avgusta in v začetku septembra. Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> plodovi so srednje debeli, nepravilne, okroglo ploščate, konusne oblike, osnovna barva je rumeno zelena z oranžno rdečimi progami, meso je sladko kiselkastega okusa, barva mesa je rumena. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	Sorta Ovčji nos je bila v preteklosti bolj razširjena, vendar so jo izpodrinile kvalitetnejše sorte. Na območju Kozjanskega parka jo gojijo le še na eni kmetiji, ki ima dve drevesi te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Ovčji nos ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Pisani kardinal (sinonim: Kardinal, Funtača, Prižasti kardinal, Plamnata stožerka)	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvorni material: izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: september. Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> plod je zelo debel, neenakomerno razvit, koža je svetla, mastna, rumenkasta podolgem prevlečena z živo rdečimi progami, meso je rumenkasto, 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	Sorta Pisani kardinal je bila pred 50 leti precej razširjena. Na območju Kozjanskega parka je prisotno le še eno matično drevo.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		sočno, vinsko kiselkastega okusa.					
Zlata parmena	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvorni material: izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: sredi septembra. Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> osnovna barva je zelenkasto rumena, ki je bolj ali manj pokrita z rdečimi prižami, meso je zelo prijetnega okusa, sočno, čvrsto s prijetno renetno aromo. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	Sorta Zlata parmena je bila v preteklosti precej razširjena, danes pa je prisotna le še v nekaterih travniških sadovnjakih. Na območju Kozjanskega parka sorto gojita le še dve kmetiji, ki imata po eno ali dve drevesi te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Zlata parmena ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Jonatan	U	<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: zori sredi septembra. Sorta je uporabna kmalu po obiranju in se v navadnem skladišču lahko hrani do decembra. Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> srednje droben do srednje debel, na preobloženih drevesih drobnejši, po obliki so okroglasto kopasti do nekoliko podolgovati, tudi sploščasto okroglasti, meso in okus: meso je belkasto do rahlo kremasto, sočno, drobnozrnato, srednje čvrsto, okus je skladen, sladko-kiselkast, z blago, a odlično aromo, koža: rumenkasto zelena osnovna barva z dozorevanjem prehaja v svetlo rumeno. Obseg pokrovne barve je odvisen od osvetlitve; zamolklo temno rdeča z rahlim rjavkastim nadihom. Občutljivost: plodovi so občutljivi na jonatanovo 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	Sorta Jonatan je bila v preteklosti precej razširjena, danes pa je prisotna le še v nekaterih travniških sadovnjakih in intenzivnih nasadih.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Jonatan ni prisotna.	Sorta se lahko prideluje po pravilih integrirane in ekološke pridelave.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		pegavost in porjavenje mesa, niso pa občutljivi na odtiske in prevoze.					
Legro	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor sorte Legro ni znan, prisotna pa je na območju Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori konec septembra ali v začetku oktobra. Uporabna je kmalu po obiranju, v skladišču zdrži do marca. Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> debel do zelo debel, okroglasto ali sploščeno kopast do podolgovat, neizenačen in pogosto nesimetričen, osnovna barva kože je svetlo zelena, ki z dozorevanjem prehaja v zeleno rumeno. Koža je gladka, trda in nekoliko mastna. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Legro v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa je zelo ogrožena in izginja iz travniških sadovnjakov. Na območju Kozjanskega parka so v ekstenzivnih travniških sadovnjakih prisotna le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Legro ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse, ekološka in integrirana pridelava. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Krvavka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor sorte Krvavka ni znan, prisotna pa je na območju Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori konec avgusta ali v začetku septembra, uporabna je kmalu po obiranju. Opis ploda: <ul style="list-style-type: none"> po velikosti so plodovi precej neizenačeni, srednje drobni do srednje debeli. Po obliki so okroglasti in kopasti, osnovna barva kože je rumenkasto zelena, ki z dozorevanjem prehaja v rumeno. Pokrovna barva je svetlo rdeča, na osončni strani temno rdeča. Po plodu 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Krvavka bolj razširjena, sedaj pa zaradi izsekavanja izginja iz travniških sadovnjakov. Drevesa te sorte so sadili v sadovnjake pred 40 in več leti. Na območju Kozjanskega parka so v ekstenzivnih travniških sadovnjakih prisotna le še posamezna drevesa te sorte, zato je sorta zelo ogrožena.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Krvavka ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse, ekološka in integrirana pridelava. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		se pojavljajo zbrisane priže. V peceljni jamici je rjavi poprh. Lenticеле so bele do svetlo rjave. Meso je rumeno belo z zelenim nadihom, sočno, krhko, prijetno kislega okusa.					
Bužlovka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Bužlovka ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: je zgodnja sorta, ki zori med 15. in 20. julijem. Opis ploda: je zeleno bele barve, ki z dozorevanjem prehaja v svetlo rumeno osnovno barvo. Na sončni strani je na plodu svetlo rdeča pokrovna barva. Po velikosti je plod droben do srednje debel, okrogle oblike, s kratkim pecljem in majhno čašo in čašično jamico. Meso je sladkega nearomatičnega okusa. Plod ni obstojen. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Bužlovka bolj razširjena, sedaj pa izginja iz travniških sadovnjakov. Večinoma so jo izpodrinile kvalitetnejše sorte. Na območju Kozjanskega parka je v ekstenzivnih travniških sadovnjakih prisotna le še kakšno posamezno drevo te sorte, zato je sorta zelo ogrožena.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Bužlovka ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse, ekološka in integrirana pridelava. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Jakobovka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvor sorte Jakobovka ni znan, prisotna pa je na območju Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori od sredine do konca septembra. Opis ploda: plod je zelo debel, osnovna barva je rumena, rdeča pokrovna barva v obliki priž se pojavlja po celotnem plodu. Ob močni zrelosti dobi plod voščeno prevleko, prostor med rdečimi prižami dobiva oranžen nadih, <ul style="list-style-type: none"> je okrogle do kopaste oblike, proti čaši rahlo zožen, pecelj dolg. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Jakobovka v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa je zelo ogrožena in izginja iz travniških sadovnjakov. Na območju Kozjanskega parka so v ekstenzivnih travniških sadovnjakih prisotna le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Jakobovka ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Rožmarinka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvor sorte Rožmarinka ni znan, prisotna pa je na območju Kozjanskega parka Čas zorenja: zori od sredine septembra do začetka oktobra. Opis ploda: osnovna barva kože je rumeno zelena, ki z dozorevanjem prehaja v živo rumeno. Na plodu je zelo močna svetlo rdeča pokrovna barva, ki lahko pokriva plod tudi v celoti. Na pokrovni barvi se pojavijo gosto razvrščene temno rdeče priže. meso je sočno in zelo okusno. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Rožmarinka v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa je zelo ogrožena in izginja iz travniških sadovnjakov. Na območju Kozjanskega parka je evidentirano eno drevo te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Rožmarinka ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Špička	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Špička ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: Sorta zori konec avgusta ali v začetku septembra. Opis ploda: plod je droben, zelene barve, ki z zrelostjo prehaja v rumeno. Pecelj je zelo dolg in tanek, muha je zaprta. Okus mesa je kisel, meso je gosto in nesočno. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Špička v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa je zelo ogrožena in izginja iz travniških sadovnjakov. Na območju Kozjanskega parka je evidentirano eno drevo te sorte, ki se vzdržuje kot matično drevo.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Špička ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse, ekološka in integrirana pridelava. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Čebulka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Čebulka ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori od začetka do sredine oktobra. Opis ploda: plod je srednje debel, zgornji del plodu je okrogel, v spodnjem pa se zožuje. Osnovna barva kože je zelena, ki prehaja v rumeno. Pokrovna barva je temno rdeča. Na plodu so poudarjene lenticele. Meso je sočno in sladkega okusa. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Čebulka bolj razširjena, sedaj pa zaradi krčenja travniških sadovnjakov izginja. Večinoma so jo izpodrinile kvalitetnejše sorte. Na območju Kozjanskega parka sta evidentirani dve drevesi te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Čebulka ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Peteršiljka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Peteršiljka ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori od sredine do konca septembra. Opis ploda: plod je srednje debel, močno kopaste oblike. Osnovna barva je zelena, ki z zrelostjo prehaja v rumeno. Koža je posuta z rjavimi, majhnimi okroglimi pegami. Peceljna jamica je posuta z rjavim poprhom, ki v obliki žarkov prehaja na plod. Pecelj je dolg, tanek, muha malo zaprta. Okus ploda je kisl sladok. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Peteršiljka v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka je evidentirano eno drevo te sorte, ki se vzdržuje kot matično drevo.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Peteršiljka ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Maslenka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material sorte Maslenka izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori konec septembra in hitro preide v moknatost. Opis ploda: plod je srednje velik do velik. Osnovna barva kože je rumena, ki jo neenakomerno prekriva rdeča barva. Na plodu se pojavlja rdeča obarvanost kot blede popr. Koža je gladka. Z dozorevanjem postaja mastna z voščeno prevleko. Na plodu se pojavljajo nakazani režnji. Meso je močno rumene barve, sočno in okusno. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Maslenka v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Maslenka ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse, ekološka in integrirana pridelava. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Grinštantin	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Grinštantin ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori konec avgusta ali v začetku oktobra. Opis ploda: plod je srednje debel do debel, okroglo 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Grinštantin v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Grinštantin ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		kopaste oblike, pri nekaterih plodovih so nakazani režnji od peceljne jamice do čaše. Osnovna barva kože je svetlo zelena, ki z dozorevanjem prehaja v svetlo rumeno. Pokrovnna barva je svetlo rdeča, ki prekriva plod neenakomerno v obliki poprha. Pecelj je kratek rjav, čaša pa srednje velika. Okus je kisl sladek.			posamezna drevesa te sorte.		ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Klanferca, sladka jabolka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Klanferca ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori konec septembra in je uporabna kmalu po obiranju, v skladišču zdrži do februarja. Opis ploda: plodovi so srednje debeli, okrogli, nekateri tudi malo podolgovate oblike. Koža je svetlo rumeno obarvana, na sončni strani blede oranžna, ob dozorevanju dobiva voščeno prevleko. Meso je belo prhko, srednje sočno in sladko z malo kisline. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Klanferca v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se jabolna razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Klanferca ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Rožnik, rožinski	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Rožnik ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori od sredine do konca septembra in je uporabna kmalu po obiranju, v skladišču zdrži do februarja. Opis ploda: plodovi so drobni do srednje debeli, malo sploščene do okrogle oblike. Plod je v celoti rdeče obarvan, s temno rdečimi prižami po celotnem plodu. Ob dozorevanju dobiva 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Rožnik v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka je evidentirano eno drevo te sorte.	Glede na to, da se jabolna razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Rožnik ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		voščeno prevleko. Po koži so razporejene posamezne svetle pikice, zaradi česar je koža hrapava.					
Rambura	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: sorta Rambura izvira iz Nemčije, iz dežele Baden Würtemberg, kjer so jo leta 1885 odkrili kot naključni sejanec. Izvorni material izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori v sredini oktobra in dobri prenaša skladiščenje. Opis ploda: plod je zelo velik in robustne oblike. Na plodu so vidni močni, široki, veliki izstopajoči režnji, ki so prisotni po celotni dolžini ploda. Plodovi so sploščeno okroglasti ali sploščeno kopasti, neizenačeni. Osnovna barva kože je svetlo zelena, ki z dozorevanjem prehaja v blede rumeno. Na plodu se pojavljajo svetlo rdeče kratke neenakomerno široke kratke priže. Peceljna jamica je zelo globoka, ima rjav popr, ki se v obliki žarkov širi na rob. Čašična jamica je velika, rebrasta z manjšo muho v kateri so zelo tanke kratke prižice, ki se razprostirajo do roba. Lenticle so številne, slabo vidne, prisotne bolj v spodnjem delu, zelene do svetlo rjave ali rjave barve. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Rambura v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Rambura ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Lovrenčovka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material sorte Lovrenčovka izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori v začetku septembra. Opis ploda: plodovi so 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski- 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Lovrenčovka v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Lovrenčovka ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se predvsem v ekstenzivnih travniških sadovnjakih.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		drobni do srednje debeli, okrogli do nekoliko podolgovati. Osnovna barva kože je zelena, ki z zorenjem prehaja v rumeno. Pokrovnna barva je svetlo rdeče oranžna, ki prekriva del plodu v obliki poprha. Po plodu so močno izražene temnejše rdeče obarvane priže.	park@kp.gov.si		zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.		Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Rdeči bobovec	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Rdeči bobovec ni znano, je mutant bobovca. Od navadnega bobovca se razlikuje po intenzivnejši rdeči barvi. Čas zorenja: zori v drugi polovici oktobra in dobro prenaša skladiščenje. Opis ploda: plodovi so srednje debeli, po velikosti precej neizenačeni, po obliki pa valjasti in proti muhi zoženi. Osnovna barva kože je rdeča, prekrita z rdečimi in rjavo rdečimi prižami. Kožo prekriva poprh, lenticle so svetle ali rjaste. Meso je zelenkasto belo, sprva trdo in kislo, kasneje pa se omehča. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Rdeči bobovec v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Rdeči bobovec ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se predvsem v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Železnica	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Železnica ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori od sredine do konca oktobra in zelo dobro prenaša skladiščenje. Opis ploda: plod je srednje debel. Osnovna barva kože je zelenkasta, ki z zorenjem prehaja v zeleno rumeno. Na plodu se pojavi temno rdeč poprh v obliki meglice. Okus ploda je sladko kisel. Plod je za uporabo primeren 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Železnica v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Železnica ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se predvsem v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		v sredini novembra.					
Vrtnica	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Vrtnica ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Opis ploda: plod je srednje debel, okrogel, neizenačen. Osnovna barva kože je zelena, na polovici ploda prelita z rdečo barvo, na kateri so svetle lenticele, ki pa niso izstopajoče na dotik. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Vrtnica v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Vrtnica ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se predvsem v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Vinšca - štrudlovka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Vinšca ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori od začetka do sredine septembra in je kmalu primerna za uporabo. Opis ploda: plodovi so srednje debeli do debeli, po obliki precej neizenačeni. Večinoma so izdolženi ali ovalni, nekateri rahlo kopasti ali bolj okroglasti. Celoten plod je rahlo rebrast, rebra so najbolj poudarjena ob čaši. Osnovna barva kože je zelena, ki z zrelostjo preide v rumeno. Pokrovna barva je rdeča, prelita z rdečimi prižami. Lenticele in rjav popr h so najbolj izraziti v peceljnih jamici. Meso je zelenkasto bele barve, sočno, z dosti kisline. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Vinšca v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Vinšca ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se predvsem v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Brtavka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Brtavka ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori v drugi polovici oktobra. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Brtavka v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Brtavka ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se predvsem v ekstenzivnih travniških sadovnjakih.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> Opis ploda: plodovi so drobni do srednje debeli in okrogle oblike. Na plodu so močno izraženi režnji od peclja do čašične jamice, ki je plitka. Čašica je majhna. Osnovna barva kože je zelena, ki z dozorevanjem prehaja v zeleno rumeno. Meso je kislno sladkega okusa, malo sočno. 	<p>park@kp.gov.si</p>		<p>zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.</p>		<p>Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.</p>
Citronka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Citronka izvira iz Nemčije, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori konec avgusta ali v začetku septembra, uporabna pa je šele oktobra. Opis ploda: prevladujejo srednje debeli do debeli plodovi, ki so okroglasti, podolgovate ali ovalne oblike in malo rebrasti. Osnovna barva kože je zelenkasto rumena, ki z dozorevanjem prehaja v voščeno rumeno barvo. Koža je prekrita z voščeno prevleko in gladka. Lenticle so majhne, neizrazite, številne in blede. Meso je drobno zmato, sočno. Plodovi so občutljivi za odtiske. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>V preteklosti je bila sorta Citronka v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.</p>	<p>Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Citronka ni prisotna.</p>	<p>V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se predvsem v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.</p>
Štupanka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Štupanka ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori konec septembra ali v začetku oktobra, za uporabo je primerna kmalu po obiranju. Opis ploda: plodovi so srednje drobni in drobni, podolgovati, proti muhi 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>V preteklosti je bila sorta Štupanka v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.</p>	<p>Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Štupanka ni prisotna.</p>	<p>V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se predvsem v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava,</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		močno zoženi. Osnovna barva kože je zelena, ki z dozorevanjem prehaja v rumeno. Pokrovnna barva je svetlo rdeča z vmesnimi temneje rdečimi kratkimi prižami. Lenticele so drobne, neizstopajoče, bele in blede rjave barve. Meso je belo, najprej z zelenim pridihom, kasneje pa z rumenim, sočno, drobno zrnato.					brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Prsnika	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material sorte Prsnika izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori v začetku oktobra. Opis ploda: osnovna barva kože je sivo zelena, prekrita s temno rdečo. Je sladko jabolko, drobne do srednje debeline. Pecljeva jamica je rjavo obarvana, pecelj je kratek in debel. Plodovi so neodporni na škrlup. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Prsnika v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Prsnika ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se predvsem v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Ferdekelca	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Ferdekelca ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori v začetku avgusta. Opis ploda: plod je srednje velik, okrogel, sladkega okusa z malo kisline. Na plodu so izraženi široki režnji. Pecelj je kratek, čašična jamica pa srednje velika. Osnovna barva kože je zeleno belkasta, ki se ne spremeni tudi ko plod dozori. Meso ni sočno, plod pa kmalu propade. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Ferdekelca v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Ferdekelca ni prisotna.	V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se predvsem v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Damasonski kosmač	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: sorta Damasonski kosmač je stara francoska 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda 	V preteklosti je bila sorta Damasonski kosmač v	Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno,	V tehnologiji se uveljavljajo načela

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>sorta.</p> <ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: zori v prvi polovici oktobra in je uporabna do marca. Opis ploda: plodovi so srednje drobni do debeli, po velikosti neizenačeni. Koža je delno ali v celoti prekrita z grobo rjo. Osnovna barva kože je zelena, ki z dozorevanjem prehaja v rumenkasto zeleno. Občasno se pojavi rdečica oranžno rdeče barve. Lenticele so pod rjo skoraj neopazne, drugod pa rjaste. Peceljna jamica je ozka do srednje široka iz nje izraščajo srednje debeli peclji, ki so kratki do srednje dolgi. Čaša je srednje velika in srednje globoka. Meso je zelenkasto bele barve, krhko, manj sočno in grobo zrnato. Ima nekoliko trpek priokus. 	<p>Podsreda</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.</p>	<p>populacijska raznovrstnost pri sorti Damasonski kosmač ni prisotna.</p>	<p>sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se predvsem v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.</p>
Harbertova reneta	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Harbertova reneta ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori v drugi dekadi septembra. Opis ploda: plodovi so srednje do zelo debeli, sploščeno do široko kopasti, imajo srednje močno izražena rebra. Prekriti so z oranžno pokrovno barvo. Osnovna barva kože je blede zelena, opazne so kratke živo rdeče priže. Pecljeva jamica je prekrita z grobo rjo, čaša je odprta, velika, pecelj pa srednje dolg. Meso je rumenkasto bele barve, kiselkasto in aromatično. 	<p>Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>V preteklosti je bila sorta Harbertova reneta v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.</p>	<p>Glede na to, da se jablana razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Harbertova reneta ni prisotna.</p>	<p>V tehnologiji se uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se predvsem v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.</p>
Pogačar	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: poreklo sorte Pogačar 	<p>Naslov: Kozjanski park,</p>	<p>Naslov: Kozjanski park,</p>	<p>V preteklosti je bila sorta</p>	<p>Glede na to, da se jablana</p>	<p>V tehnologiji se</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
(sinonim: Štajerski pogačar, Božičnica, Pogačarica)		<ul style="list-style-type: none"> ni znano, izvorni material pa izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zori v prvi polovici oktobra in je uporabna od novembra do pomladi. Opis ploda: po velikosti so plodovi precej neizenačeni, po obliki so debeli, na zelo polnih drevesih pa drobni. Plodovi so sploščeni, pogačasti, rebrasti. Koža je večinoma gladka. Osnovna barva kože je zelena, ki z zorenjem prehaja v zelenkasto rumeno in je do polovice prekrita z rjavo rdečo do temno rdečo barvo. Lenticle so svetle ali rjaste. Pecelj je kratek, srednje debel, pecljeva jamica je večinoma prekrita z rjo. Meso je zelenkasto belo, vinsko kislega okusa, brez prave arome. Sorta je primerna predvsem za predelavo. 	<p>Podsreda 45, 3257 Podsreda</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>Podsreda 45, 3257 Podsreda</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>Pogačar v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.</p>	<p>razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Pogačar ni prisotna.</p>	<p>uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse. Pojavlja se predvsem v ekstenzivnih travniških sadovnjakih. Minimalni standard so priporočila dobre kmetijske prakse. Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.</p>
Hruška (<i>Pyrus communis L.</i>)							
Tepka	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: začetek septembra. Opis ploda: srednje velik plod, okroglast, zelena barva plodu z dozorevanjem prehaja v citronasto rumeno; zelo dobra za predelavo v žganje. 	<p>Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>V preteklosti je bila sorta Tepka v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.</p>	<p>Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Tepka ni prisotna.</p>	<p>Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.</p>
Rjavka	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: sredi avgusta; drevo je zelo bujno. Opis ploda: plod je srednje 	<p>Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski- 	<p>Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>V preteklosti je bila sorta Rjavka v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je</p>	<p>Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Rjavka ni prisotna.</p>	<p>Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		velik s kratkim pecljem rjave barve. Barva kože je rjavo zelena z velikimi lenticelami. Plod skoraj v celoti pokriva močan rjav popr, ki z dozorevanjem prehaja v oker barvo. Okus je zelo dober, sladek. Meso je belo rumeno, masleno; plodovi so primerni za svežo uporabo in sušenje.	park@kp.gov.si		zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.		
Pohorska moštnica	A	<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: v začetku oktobra. Opis ploda: droben, rjavo obarvan na eni strani. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Pohorska moštnica v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Pohorska moštnica ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Vinska moštnica (sinonim: Vinica)	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: od sredine septembra do začetka oktobra. Opis ploda: plod je srednje debel, srednje velik do velik hruškaste oblike. Osnovna barva kože je zelena, ki z zrelostjo rumeni, potemni, sočna. Lenticеле so številne, drobne, rjave in prisotne po celotnem plodu, tudi po peclju. Meso je zelo sočno, trdo in trpkega okusa; uporablja se, ko močno dozori. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Vinska moštnica v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Vinska moštnica ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Mlečnica ali bela tepka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: zadnja dekada avgusta začetek septembra. Opis ploda: plod je bedo 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski- 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Mlečnica v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je	Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Mlečnica ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		zelene barve, ki z dozorevanjem prehaja v rumeno. Vidne so rjave lenticele, ki se pojavljajo po celotnem plodu. Po velikosti je plod majhen in okrogle oblike s srednje dolgim pecljem, ki je v majhni peceljni jamici. Čaša je velika v plitvi čašični jamici. Listi in enoletni poganjki imajo bel mlečni popr.	park@kp.gov.si		zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.		
Kraljica julija	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: prva polovica julija. Opis ploda: osnovna barva je zelena, ki z dozorevanjem prehaja v zelenkasto rumeno. Pokrovnna barva je svetlo rdeča, ki lahko prekriva tudi polovico ploda. Meso je belo rumenkasto in sočno. Plod je droben do srednje velik in v obliki hruške. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Kraljica julija v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Kraljica julija ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Šmarjetnica	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: sredina julija. Opis ploda: osnovna barva je zelena, ki z dozorevanjem prehaja v rumeno. Pokrovnna barva je temno rdeča, po kateri so posute številne svetlo zelene lenticele. Plod je okrogle oblike, droben, s srednje dolgim pecljem. Sorto močno prizadene škrlup. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Šmarjetnica v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Šmarjetnica ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Rožmarinka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: konec avgusta, začetek septembra. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski- 	V preteklosti je bila sorta Rožmarinka v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških	Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Rožmarinka ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> Opis ploda: osnovna barva je rumena, v kateri so zelo vidne rjave lenticеле. Okoli čaše in peclja je rjav popr. Plod je hruškaste oblike, srednje velik s kratkim pecljem. Po plodu so nakazani režnji. 	<ul style="list-style-type: none"> e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>park@kp.gov.si</p>	sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.		
Vinogradovka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: konec avgusta. Opis ploda: zeleno rumena posuta z rjavimi lenticelami. Na sončni strani se pojavi odtenek rdeče barve. Meso je čvrsto in okusno. Plodovi niso hruškaste oblike in so močno napadeni od škrlupa. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Vinogradovka v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Vinogradovka ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Kravšca	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: konec avgusta. Opis ploda: zelene barve, ki z dozorevanjem preide v rumeno in močno posuta z zeleno rjavimi lenticelami. Plod je majhen, okrogle oblike s kratkim nagubanim pecljem. Zaradi močne trpkosti plodov so primerni samo za predelavo, predvsem žganje. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Kravšca v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Kravšca ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Špehovka	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: konec avgusta. Opis ploda: osnovna barva je rumena, ki je močno posuta z rjavo zelenimi lenticelami. Po plodu se pojavlja rjav popr, vendar številčneje manj kot pri Rjavki. Zaradi poprha je koža hrapava. Plod je srednje velik do velik, 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Špehovka v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Špehovka ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		hruškaste oblike in brez nakazanih režnjev s kratkim pecljem.					
Debela Rupret	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: izvorni material izhaja iz območja Kozjanskega parka. Čas zorenja: konec avgusta. Opis ploda: osnovna barva je zelena, ki z dozorevanjem prehaja v rumeno. Po plodu se pojavljajo rjave lenticеле. Na sončni strani se pojavi oranžno rdeč popr. Plod je srednje velik do velik, hruškaste robustne oblike z močno izraženimi režnji, kot pri viljamovki. Pecelj je kratek, ki ima pri plodu privesek. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	V preteklosti je bila sorta Debela Rupret v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še posamezna drevesa te sorte.	Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Debela Rupret ni prisotna.	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava, brez škropljenja ponekod pa se uporabljajo organska gnojila.
Pituralke	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: sorta Pituralke je tradicionalna sorta hrušk. Čas cvetenja: cveti relativno pozno od 20. do 30. aprila. Čas zorenja: zori pozno in se obira, ko odpade listje, okrog 1. novembra. Sveži plodovi so praktično neužitni. Stara drevesa brez posebnega gnojenja in oskrbe rodijo vsako drugo leto. Opis ploda: plodovi so okrogle, rahlo sploščene oblike, drobni (44 g), z dolgim in drobnim pecljem. Površina ploda je gladka in popolnoma rjasta. Vsebujejo veliko sladkorja in suhe snovi. So zelo trdi in skoraj brez prisotnosti škroba. Plodovi dolgo vzdržijo v navadni kleti. 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, metka.hudina@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, metka.hudina@bf.uni-lj.si 	Sorta Pituralke se je v preteklosti gojila v nekoliko večjem obsegu na območju Goriških Brd, kjer so danes večinoma prisotna le posamezna drevesa te sorte ob hišah ali ob vinogradih.	Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Pituralke ni prisotna.	Obstoječa drevesa sorte Pituralke so ekstenzivno gojena, brez posebne zaščite in rezi. Je relativno odporna sorta, pri kateri se škr lup na listih pojavi le občasno. Plodovi niso črvi. V intenzivnih nasadih je to sorto mogoče pridelovati po pravih integrirane in tudi ekološke pridelave.
Avranška (sinonim: Dobra Lujza, Dobra Luisa)	U	<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: zori od septembra do začetka oktobra. Opis ploda: plodovi so 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kozjanski park, Podsreda 45, 3257 Podsreda Telefon: 03 800 71 00 Faks: 03 800 71 08 	V preteklosti je bila sorta Avranška v travniških sadovnjakih bolj razširjena, danes pa zaradi	Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti	Prevladuje tradicionalna ekstenzivna pridelava.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>srednje debeli ali zelo debeli. Kadar so zreli, so zelo lepo rumeni, na sončni strani pa redeči. Ves plod je posut z značilnimi rjavimi lenticelami, ki jih obdajajo bledejši, na sončni strani pa rdečkasti kolobarji. Meso je masleno, zelo sočno, prijetnega kiselkasto sladkega okusa in dišeče. Plodovi so primerni za svežo uporabo, sušenje in vlaganje.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rast: sorta je zelo občutljiva na škrlup, zato se lahko uspešno goji le v zračnih legah in ob rednem škropljenju. Dobro uspeva tudi na višjih in hladnejših legah. 	<ul style="list-style-type: none"> Faks: 03 800 71 08 e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<ul style="list-style-type: none"> e-pošta: Kozjanski-park@kp.gov.si 	<p>izsekavanja travniških sadovnjakov izginja in je zelo ogrožena. Je stara sorta, ki je prisotna le še po vrtovih in sadovnjakih. Na območju Kozjanskega parka so evidentirana le še tri drevesa te sorte.</p>	<p>Avranška ni prisotna.</p>	
Druardova maslenka (sinonim: Druardova)	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: sorta Druardova maslenka je francoska sorta, ki jo je odkril Oliver Perroquet kot naključni sejanec. Čas zorenja: zori v sredini oktobra. Paziti je potrebno, da se plodove ne obere prehitro. V hladilnici zdrži do dva meseca. V rodnost vstopi hitro in rodi redno in obilno. Opis ploda: plod je velik do zelo velik, zbite hruškaste oblike. Pecelj je kratek do srednje dolg in srednje debel do debel. Kožica je srednje tanka, nežna in občutljiva na odtise. Meso je kremno bele barve, srednje fine teksture s posameznimi sklerenhimatskimi celicami, sočno, poltopno, kiselkasto sladkega okusa. Aroma in vonj sta slabo izražena. 	<p>Informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, metka.hudina@bf.uni-lj.si 	<p>Informacije:</p> <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, metka.hudina@bf.uni-lj.si 	<p>V preteklosti je bila sorta Druardova maslenka bolj razširjena, danes pa iz sadovnjakov izginja in je ogrožena.</p>	<p>Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Druardova maslenka ni prisotna.</p>	<p>Sorta se lahko prideluje po pravilih integrirane in tudi ekološke pridelave.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Lukasova (sinonim: Aleksander Lukas)	U	<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: zori v začetku oktobra, užitno zrela pa je novembra do decembra. V hladilnici zdrži tudi do pet mesecev. Opis poda: plodovi so debeli in nepravilne oblike, široki, pri peclju in muhi prisekani. Ko so popolnoma zreli, lepo porumenijo. Meso ni popolnoma masleno, vendar je sočno, sladko in le nekoliko dišeče. Rast: Le v toplih legah in dobri, globoki in dovolj vlažni, vendar prepustni zemlji, daje plodove, ki po kakovosti ne zaostajajo mnogo za najboljšimi sortami. Zarodi zgodaj in rodi redno in obilno. V ugodnih razmerah ni nevarnosti pojava škrlupa 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije: Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, metka.hudina@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije: Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, metka.hudina@bf.uni-lj.si 	V preteklosti je bila sorta Lukasova bolj razširjena, danes pa iz sadovnjakov izginja in je ogrožena.	Glede na to, da se hruška razmnožuje vegetativno, populacijska raznovrstnost pri sorti Lukasova ni prisotna.	Sorta se lahko prideluje po pravih integrirane in tudi ekološke pridelave.
<i>Sliva (Prunus domestica L.)</i>							
Domača češplja	A	<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: v začetku septembra. Rast: srednje bujne rasti, odlične rodnosti. Plod: droben do srednje debel, podolgovate oblike, modro vijoličaste barve s poprhom, meso je zlato rumene barve, dobrega okusa, zelo aromatično; je cepka; dokaj pozno zarodi, nekateri tipi so nagnjeni k izmenični rodnosti; primerna za predelavo. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Sadjarski center Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 41 67 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Drevesnica Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 43 01, 305 41 09 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net Naslov: Sadna drevesnica Studenec, Studenec 48, 1260 Ljubljana-Polje Telefon: 01 529 17 20, 041 762 461 Faks: 01 513 66 50 e-pošta: matjaz.malezic@lj.kgzs.si 	Zaradi novih, debelih in kakovostnejših sort sliv se pridelava sorte Domača češplja vztrajno zmanjšuje, kar lahko vodi do genetske erozije.	Dosedanje raziskave raznovrstnosti populacije so pokazale veliko variabilnost predvsem v kakovosti plodov, hkrati pa dobro zdravstveno stanje (zlasti selekcij te sorte iz Brkinov).	Pridelava poteka v glavnem po načelih ekološke pridelave.
<i>Češnja (Prunus avium L.)</i>							
Vipavka		<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: +8; tretji češnjev teden. Čas zorenja češnjevih sort se podaja v 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Drevesnica Bilje, Bilje 1, 5292 Renče 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Drevesnica Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 43 01, 305 41 	Zaradi uvedbe sodobnih češnjevih sort z veliko rodnostjo in debelimi	Populacijska raznovrstnost sorte Vipavka ni poznana.	Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>dnevi pred ali po času zorenja standardne sorte Burlat (v Sadjarskem centru Bilje zori 20. maja).</p> <ul style="list-style-type: none"> Rast: bujna, razprta rast. Fertilnost: je avtosterilna sorta. Opraševalci: 'Napoleonova', 'Najranejša iz Marke' in druge, ki cvetijo sočasno. Rodnost: zelo dobro rodi. Cvetenje: cveti srednje zgodaj. Opis ploda: plod je srednje debel, srčaste oblike, svetlo rdeče barve, kožica je pol čvrsta, meso je mehko in se lepo loči od koščice; meso je svetlejšo, skoraj belo, kiselkasto sladkega okusa, sok je rožnato rdeč; koščica je drobna in ovalne oblike; pecelj je srednje dolg in se čvrsto drži ploda. 	<ul style="list-style-type: none"> Telefon: 05 305 41 67 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net 	<p>09</p> <ul style="list-style-type: none"> Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net 	<p>plodovi, primernimi za trženje, se delež sorte Vipavka vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.</p>		
Vigred	D	<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: +10; tretji češnjev teden. Čas zorenja češnjevih sort se podaja v dneh pred ali po času zorenja standardne sorte Burlat (v Sadjarskem centru Bilje zori 20. maja). Rast: srednje bujna, razprta rast. Fertilnost: je avtosterilna sorta. Opraševalci: niso znani, sorte, ki cvetijo sočasno. Rodnost: zelo dobra. Cvetenje: cveti srednje zgodaj. Opis ploda: plod je velik, povprečna masa je 8,5 g, topo srčaste oblike, živo do temno rdeče barve, kožica je pol čvrsta, meso je čvrsto in se lepo loči od koščice; 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Sadjarski center Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 41 67 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Drevesnica Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 43 01, 305 41 09 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net Naslov: Sadna drevesnica Studenec, Studenec 48, 1260 Ljubljana-Polje Telefon: 01 529 17 20, 041 762 461 Faks: 01 513 66 50 e-pošta: matjaz.malezic@lj.kgzs.si 	<p>Zaradi uvedbe sodobnih češnjevih sort, primernih za trženje, se delež sorte Vigred zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.</p>	<p>Populacijska raznovrstnost sorte Vigred ni poznana.</p>	<p>Sorta se večinoma prideluje po smernicah integrirane pridelave češenj.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		meso je svetlo rdeče, sladko kiselkastega okusa; koščica je drobna; pecelj je srednje dolg in se čvrsto drži ploda.					
Brusniška hrustavka	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je lokalna avtohtona sorta iz okolice Velikih Brusnic na Dolenjskem. Čas zorenja: 4.-5. češnjev teden. Čas zorenja češnjevih sort se: podaja v dnevih pred ali po času zorenja standardne sorte Burlat (v Sadjarskem centru Bilje zori 20. maja). Rast: bujna. Fertilnost: je avtosterilna sorta. Opraševalci: niso znani, sorte, ki cvetijo sočasno. Rodnost: zelo dobra. Cvetenje: cveti srednje zgodaj. Opis ploda: plod je srednje debel, povprečna masa 7,5 g, sploščeno ovalne oblike, temno rdeče barve, kožica je čvrsta, meso je čvrsto in se lepo loči od koščice; meso je rdeče, sladko-kislega okusa, sok je temno rdeče barve; koščica je srednje velika; pecelj je srednje dolg in se čvrsto drži ploda. 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz okolice Velikih Brusnic Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz okolice Velikih Brusnic Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	Zaradi uvedbe sodobnih češnjevih sort z veliko rodnostjo in debelimi plodovi, primernimi za trženje, se delež sorte Brusniška hrustavka vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.	Populacijska raznovrstnost sorte Brusniška hrustavka je poznana	Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.
Kozanka	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je lokalna avtohtona sorta iz Goriških Brd. Čas zorenja: 4. češnjev teden. Čas zorenja češnjevih sort se podaja v dnevih pred ali po času zorenja standardne sorte Burlat (v Sadjarskem centru Bilje zori 20. maja). Rast: srednje bujna, razprta. Fertilnost: je avtosterilna sorta. Opraševalci: niso znani, 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Sadjarski center Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 41 67 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@sio1.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Drevesnica Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 43 01, 305 41 09 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net 	Zaradi uvedbe sodobnih češnjevih sort z veliko rodnostjo in debelimi plodovi, primernimi za trženje, se delež sorte Kozanka vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.	Populacijska raznovrstnost sorte Kozanka ni poznana.	Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>sorte, ki cvetijo sočasno.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rodnost: srednje dobra. Cvetenje: srednje. Opis ploda: plod je srednje debel, srčaste oblike, temno rjavo rdeče barve, kožica je čvrsta, meso je srednje čvrsto; meso je temno rdeče, sladkega okusa, sok je rdeče barve; koščica je drobna, pecelj je kratek do srednje dolg in se slabo drži ploda (plodovi se z lahkoto otresajo). 					
Črna cepika	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je lokalna avtohtona sorta iz Goriških Brd. Čas zorenja: 6. češnjev teden. Čas zorenja češnjevih sort : podaja se v dnevih pred ali po času zorenja standardne sorte 'Burlat' (v Sadjarskem centru Bilje zori 20. maja). Rast: srednje bujna. Fertilnost: je avtosterilna sorta. Opraševalci: niso znani, sorte, ki cvetijo sočasno. Rodnost: srednja. Cvetenje: srednje zgodaj. Opis ploda: plod je droben, sploščen, vijolično rdeče barve, kožica je srednje čvrsta, meso je srednje čvrsto in se lepo loči od koščice; meso je rdeče, sladko kislega okusa, sok je rdeče barve; koščica je drobna, pecelj je srednje dolg in se čvrsto drži ploda. 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	Zaradi uvedbe sodobnih češnjevih sort z veliko rodnostjo debelimi in plodovi, primernimi za trženje, se delež sorte Črna cepika vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.	Populacijska raznovrstnost sorte Črna cepika ni poznana.	Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.
Čufarca	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je lokalna avtohtona sorta iz Goriških Brd. Čas zorenja: 4. do 5. češnjev teden. Čas zorenja češnjevih sort se podaja v dnevih pred ali po času zorenja 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, 	Zaradi uvedbe sodobnih češnjevih sort z veliko rodnostjo in debelimi plodovi, primernimi za trženje, se delež sorte Čufarca vztrajno	Populacijska raznovrstnost sorte Čufarca ni poznana.	Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>standardne sorte Burlat (v Sadjarskem centru Bilje zori 20. maja).</p> <ul style="list-style-type: none"> Rast: srednje bujna. Fertilnost: je avtosterilna sorta. Opraševalci: niso znani, sorte, ki cvetijo sočasno. Rodnost: dobra. Cvetenje: pozno. Plod: droben, ovalen, vijolično rdeče barve, kožica je srednje čvrsta, meso je srednje čvrsto in se slabo loči od koščice; meso je rdeče, sladko kislega okusa, sok je rdeče barve; koščica je drobna, pecelj je dolg in se čvrsto drži ploda. 	<p>fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	<p>Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.		
Divjaka	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je lokalna avtohtona sorta iz Goriških Brd. Čas zorenja: 2. češnjev teden. Čas zorenja češnjevih sort se podaja v dnevih pred ali po času zorenja standardne sorte Burlat (v Sadjarskem centru Bilje zori 20. maja). Rast: srednje bujna. Fertilnost: je avtosterilna sorta. Opraševalci: niso znani, sorte, ki cvetijo sočasno. Rodnost: dobra. Cvetenje: zgodnje. Plod: droben, ovalne oblike, temno rdeče barve, kožica je mehka, meso je srednje čvrsto in se srednje dobro loči od koščice; meso je rdeče, kiselkastega srednje dobrega okusa, sok je rdeče barve; koščica je srednje velika; pecelj je srednje dolg in se čvrsto drži ploda. 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 1161 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	Zaradi uvedbe sodobnih češnjevih sort z veliko rodnostjo in debelimi plodovi, primernimi za trženje, se delež sorte Divjaka vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.	Populacijska raznovrstnost sorte Divjaka ni poznana.	Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.
Terčentka	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je lokalna avtohtona 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških Brd 	Zaradi uvedbe sodobnih	Populacijska	Pridelava večinoma

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>sorta iz Goriških Brd.</p> <ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: 6. do 7. češnjev teden. Čas zorenja češnjevih sort se podaja v dnevih pred ali po času zorenja standardne sorte Burlat (v Sadjarskem centru Bilje zori 20. maja). Rast: srednje bujna. Fertilnost: je avtosterilna sorta. Opraševalci: niso znani, sorte, ki cvetijo sočasno. Rodnost: srednja. Cvetenje: zelo pozno. Plod: droben, ovalne oblike, temno rdeče barve, kožica je čvrsta, meso je srednje čvrsto in se slabo loči od koščice; meso je temno rdeče, sladkega okusa, sok je temno rdeče barve; koščica je drobna, ovalne oblike; pecelj je srednje dolg in se čvrsto drži ploda. 	<p>Brd</p> <ul style="list-style-type: none"> Informacije: Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije: Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	<p>češnjevih sort z veliko rodnostjo in debelimi plodovi, primernimi za trženje, se delež sorte Terčentka vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.</p>	<p>raznovrstnost sorte Terčentka ni poznana.</p>	<p>poteka po načelih ekološke pridelave.</p>
Petrovka (sinonim: Petrovka, Petrakovka)	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je lokalna avtohtona sorta iz Goriških Brd. Čas zorenja: 7. do 8. češnjev teden. Čas zorenja češnjevih sort se podaja v dnevih pred ali po času zorenja standardne sorte Burlat (v Sadjarskem centru Bilje zori 20. maja). Rast: srednje bujna, razprta. Fertilnost: je avtosterilna sorta. Opraševalci: niso znani, sorte, ki cvetijo sočasno. Rodnost: odlična. Cvetenje: zelo pozno. Plod: debel do zelo debel, pravilno srčaste oblike, temno rdeče barve, kožica je zelo čvrsta, meso je čvrsto in se lepo loči od koščice; 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Sadjarski center Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 41 67 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@sio1.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Drevesnica Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 43 01, 305 41 09 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net 	<p>Zaradi uvedbe sodobnih češnjevih sort z veliko rodnostjo in debelimi plodovi, primernimi za trženje, se delež sorte Petrovka vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.</p>	<p>Populacijska raznovrstnost sorte Petrovka ni poznana.</p>	<p>Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		meso je rdeče, sladko kislega okusa, sočno, sok je karminasto rdeče barve; koščica je srednje velika, ovalne oblike; pecelj je kratek do srednje dolg in se čvrsto drži ploda.					
Francoska	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je lokalna avtohtona sorta iz Goriških Brd. Čas zorenja: 4. do 5. češnjev teden. Čas zorenja češnjevih sort se podaja v dneh pred ali po času zorenja standardne sorte Burlat (v Sadjarskem centru Bilje zori 20. maja). Rast: srednje bujna, srednje razprta. Fertilnost: je avtosterilna sorta. Opraševalci: niso znani, sorte, ki cvetijo sočasno. Rodnost: zelo dobra. Cvetenje: zelo pozno. Plod: zelo debel, izrazito srčaste oblike, intenzivno rdeče barve, kožica je čvrsta, meso je čvrsto in se lepo loči od koščice; meso je rdeče, sladko kislega okusa, sok je karminasto rdeče barve; koščica je srednje velika, ovalne oblike; pecelj je dolg in se čvrsto drži ploda. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Sadjarski center Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 41 67 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Drevesnica Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 43 01, 305 41 09 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net 	Zaradi uvedbe sodobnih češnjevih sort z veliko rodnostjo in debelimi plodovi, primernimi za trženje, se delež sorte Francoska vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.	Populacijska raznovrstnost sorte Francoska ni poznana.	Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.
Popovka (sinonim: Volovsko srce)	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je lokalna avtohtona sorta iz Goriških Brd. Čas zorenja: 5. do 6. češnjev teden. Čas zorenja češnjevih sort se podaja v dneh pred ali po času zorenja standardne sorte Burlat (v Sadjarskem centru Bilje zori 20. maja). Rast: bujna. Fertilnost: je avtosterilna sorta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Sadjarski center Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 4167 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Drevesnica Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 4301, 305 4109 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net 	Zaradi uvedbe sodobnih češnjevih sort z veliko rodnostjo in debelimi plodovi, primernimi za trženje, se delež sorte Popovka vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.	Populacijska raznovrstnost sorte Popovka ni poznana.	Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> Opraševalci: niso znani, sorte, ki cvetijo sočasno. Rodnost: zelo dobra. Cvetenje: pozno. Plod: srednje debel, sploščen, temno rdeče barve, kožica je čvrsta, meso je čvrsto in se lepo loči od koščice; meso je rdeče, sladko kislega okusa, sok je rdeče barve; koščica je majhna, ovalne oblike; pecelj je dolg in se dobro drži ploda. 	drevesnica.bilje.rojc@siol.net				
Napoleonova	U	<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: 4. do 5. češnjev teden. Čas zorenja češnjevih sort se podaja v dnevih pred ali po času zorenja standardne sorte Burlat (v Sadjarskem centru Bilje zori 20. maja). Rast: srednje bujna, razprta. Fertilnost: je avtosterilna sorta. Opraševalci: Kasinova rana, Vipavka, Hedelfinška. Rodnost: zelo dobra, če so razmere v cvetenju ugodne. Cvetenje: srednje zgodaj. Plod: debel, rumeno rdeče barve, kožica je čvrsta, meso je srednje čvrsto in se srednje dobro loči od koščice; meso je belo, sladko kislega okusa, sok brezbarven; koščica je srednje velika, ovalne oblike; pecelj je kratek do srednje dolg in se čvrsto drži ploda. Agronomske lastnosti: Plodovi so občutljivi za dež v času zorenja, občutljivi so tudi za sadno gnilobo. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Sadjarski center Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 41 67 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@sio1.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Drevesnica Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 43 01, 305 41 09 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojc@siol.net Naslov: Sadna drevesnica Studenec, Studenec 48, 1260 Ljubljana-Polje Telefon: 01 529 17 20, 041 762 461 Faks: 01 513 66 50 e-pošta: matjaz.malezic@lj.kgzs.si 	Zaradi uvedbe sodobnih češnjevih sort z debelimi plodovi in veliko rodnostjo, primernimi za trženje, se delež sorte Napoleonova vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.	Populacijska raznovrstnost sorte Napoleonova ni poznana.	Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.
Breskev (<i>Prunus persica</i> L.)							
Veteran	U	<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: tretja dekada 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Sadjarski center 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Drevesnica Bilje, 	Zaradi uvedbe sodobnih	Populacijska	Sorta se večinoma

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>julija do prva dekada avgusta.</p> <ul style="list-style-type: none"> Rast: srednje bujna. Rodnost: odlična in redna. Cvetenje: srednje pozno. Plod: srednje debel do debel, okroglaste oblike; kožica je zeleno rumene do rumene barve z rdečim prelivom, ki prekriva plod do 50%, kožica je srednje do zelo dlakava; meso je oranžno rumene barve, čvrsto, topno, odličnega, kislo sladkega okusa. Agronomske lastnosti: sorta je odporna proti pozebi med cvetenjem, dobro odporna je proti boleznim, plodovi so primerni za predelavo in svežo porabo. 	<p>Bilje, Bilje 1, 5292 Renče</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 05 305 41 67 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojce@siol.net 	<p>Bilje 1, 5292 Renče</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 05 305 4 301, 305 41 09 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@siol.net, drevesnica.bilje.rojce@siol.net 	<p>sort z debelimi plodovi in boljšimi pomološkimi lastnostmi (obarvanost, manjša dlakavost ipd.), primernimi za trženje tudi plodov za svežo porabo, se delež sorte Veteran vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.</p>	<p>raznovrstnost sorte Veteran ni poznana.</p>	<p>prideluje po smernicah integrirane pridelave breskev.</p>
Triogem	U	<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: 5 dni za sorto Redhaven. Rast: bujna, pokončna. Rodnost: dobra do zelo dobra. Cvetenje: srednje zgodaj. Plod: debel, okroglaste do okroglasto podolgovate oblike; kožica je oranžno rumene barve z rdečim prelivom, ki enakomerno ali v obliki priž prekriva plod do 70%; meso je oranžno rumene barve, pri koščici rdeče, srednje čvrsto, zelo dobrega okusa in se dobro loči od koščice. Agronomske lastnosti: sorta je dobro odporna je proti boleznim. 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Vipavske doline in Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Vipavske doline in Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	<p>Zaradi uvedbe sodobnih sort z debelimi plodovi in boljšimi pomološkimi lastnostmi (obarvanost, manjša dlakavost ipd.), primernimi za trženje tudi plodov za svežo porabo, se delež sorte Triogem vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije.</p>	<p>Populacijska raznovrstnost sorte Triogem ni poznana.</p>	<p>Sorta se večinoma prideluje po smernicah integrirane pridelave breskev.</p>
Marelica (<i>Prunus armeniaca</i> L.)							
Pišeška	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je lokalna sorta iz okolice Pišec. Čas zorenja: od sredine julija do sredine avgusta. 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz okolice Pišec Informacije: 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz okolice Pišec Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, 	<p>Zaradi uvedbe sodobnih sort s kakovostnimi plodovi, primernimi za trženje in transport, se</p>	<p>Dosedanje raziskave raznovrstnosti populacije so pokazale veliko variabilnost predvsem v</p>	<p>Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> Rast: bujna. Rodnost: dobra. Cvetenje: srednje zgodaj. Plod: srednje debel do debel, okroglast; kožica je zamolklo oranžne barve, na sončni strani je plod rdeče obarvan, šiv je izrazit; meso je temno oranžne barve, topno, odličnega, kisló sladkega okusa in zelo aromatično; koščica je velika, okrogla in se dobro loči od mesa. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	delež sorte Pišeška vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije, h kateri prispeva tudi propadanje dreves marelic zaradi najrazličnejših vzrokov (apopleksija).	kakovosti plodov, obenem pa dobro zdravstveno stanje selekcij sorte Pišeška.	
Catarji	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je lokalna avtohtona sorta iz Goriških Brd. Čas zorenja: sredina do konec julija. Rast: srednje bujna. Rodnost: zelo dobra. Cvetenje: srednje zgodaj. Plod: droben, okroglast, nesimetričen; kožica je oranžno rumene barve, na sončni strani plodov je plod precej rdeč, šiv je izrazit; meso je oranžno, grobozrnato, srednje topno, prijetnega, sladko kiselkastega okusa, srednje aromatično; koščica je velika in se dobro loči od mesa. 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	Zaradi uvedbe sodobnih sort s kakovostnimi plodovi, primernimi za trženje in transport, se delež sorte Catarji vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije, h kateri prispeva tudi propadanje dreves marelic zaradi najrazličnejših vzrokov (apopleksija).	Populacijska raznovrstnost sorte Catarji ni poznana.	Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.
Domači flokarji (sinonim: Flokarji, Debeli flokarji)	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je lokalna avtohtona sorta iz Goriških Brd. Čas zorenja: konec julija. Rast: srednje bujna. Rodnost: dobra. Cvetenje: srednje zgodaj. Plod: debel, okroglast; kožica je oranžno rumene barve, na sončni strani plodov temno rdeče pikčasta, šiv ni opazen; meso je oranžno, drobozrnato, topno, 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni- 	<ul style="list-style-type: none"> Pridelovalci iz Goriških Brd Informacije: <ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana Telefon: 01 423 11 61 Faks: 01 423 10 88 e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si 	Zaradi uvedbe sodobnih sort s kakovostnimi plodovi, primernimi za trženje in transport, se delež sorte Domači flokarji vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije, h kateri prispeva tudi propadanje dreves marelic zaradi najrazličnejših vzrokov (apopleksija).	Populacijska raznovrstnost sorte Domači flokarji ni poznana.	Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		prijetnega, sladkega okusa, manj do srednje aromatično; koščica je velika in se dobro loči od mesa.	lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si				
Ogrska	U	<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: sredina julija. Rast: bujna. Rodnost: odlična in redna. Cvetenje: pozno. Plod: srednje debel, okroglaste oblike, nekoliko sploščen; kožica je svetlo rumene do oranžno rumene barve z rdečim prilivom na sončni strani plodov, šiv je izrazit; meso je oranžno rumene barve, drobno zrnato, topno, odličnega, kislodolkega okusa in z izrazito aromo; koščica je velika in se dobro loči od mesa. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Sadjarski center Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 41 67 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@sioi.net, drevesnica.bilje.rojc@sioi.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Drevesnica Bilje, Bilje 1, 5292 Renče Telefon: 05 305 43 01, 305 41 09 Faks: 05 305 43 01, 302 73 12 e-pošta: sadjarskicenter.bilje@sioi.net, drevesnica.bilje.rojc@sioi.net Naslov: Sadna drevesnica Studenec, Studenec 48, 1260 Ljubljana-Polje Telefon: 01 529 17 20, 041 762 461 Faks: 01 513 66 50 e-pošta: matjaz.malezic@lj.kgzs.si 	Zaradi uvedbe sodobnih sort s kakovostnimi plodovi, primernimi za trženje in transport, se delež te sorte vztrajno zmanjšuje, kar vodi do genetske erozije, h kateri prispeva tudi propadanje dreves marelic zaradi najrazličnejših vzrokov (apopleksija).	Populacijska raznovrstnost sorte Ogrska ni poznana.	Pridelava večinoma poteka po načelih ekološke pridelave.
Oreh (<i>Juglans regia</i> L.)							
Elit	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je domača sorta, odbrana v Mariboru, iz populacije sejancev navadnega oreha. Biološke lastnosti drevesa: srednje bujna do bujna rast; habitus v mladosti pokončen, kasneje se razširi; obraščenost srednje gosta; brstenje pozno (po 1. maju); cvetenje protoginično do homogamno. Opraševalke: Parisienne, Franquette, Maribor-24, G-26, G-139. Agronomske lastnosti drevesa: odporna proti spomladanskim pozebam; zgodaj zarodi; rodnost je terminalna, redna in dobra. Zori sredi oktobra. Občutljivost za glivično rjavo pegavost je srednja, za bakterijski ožig pa majhna 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon: 02 251 17 55 Faks: 02 251 17 55 e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon: 02 251 17 55 Faks: 02 251 17 55 e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	V Sloveniji raste oreh v naravnih, umetnih, kombiniranih (kombinacija med naravno in umetno) in vaških populacijah. Vse se med sabo prepletajo in vsebujejo mešanico primitivnih, delno požlahtnjenih in visoko požlahtnjenih genotipov. Ker je oreh alogamna sadna rastlina, veter prenaša cvetni prah na velike razdalje. Plantaže kultiviranih sort z visoko požlahtnjenimi lastnostmi ogrožajo domačo dednino (germplazmo), ki je dobro prilagojena na slovenske pridelovalne razmere. Rezultat erozije genov je zmanjševanje frekvence fenotipov, za katere so	Dosedanje raziskave slovenskega avtohtonega materiala so pokazale veliko variabilnost fenoloških lastnosti (brstenje, zorenje), vegetativnih lastnosti (bujnost, habitus), generativnega razvoja (dolžina juvenilne dobe), arhitektonskih struktur drevesa (razrast, obraščanje, način tvorbe plodov) ter pomoloških lastnosti plodov različnih genotipov. Domače sorte, ki so bile v glavnem načrtno odbrane iz populacije »primitivnih« osebkov, se odlikujejo z nekaterimi ciljnimi lastnostmi. Vzdržujejo se s klonskim	V tehnologiji pridelave se vse bolj uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse, minimalni standard pa so priporočila dobre kmetijske prakse. Pogosti sta tudi deklarirani ekološka in integrirana pridelava.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>do srednja. Sorta je primerna za individualno sajenje in za tržno pridelavo povsod po Sloveniji. Za trženje so primerni tako celi orehi kot luščena jedra.</p> <ul style="list-style-type: none"> Opis ploda: srednje velik, ovalne oblike z nekoliko sploščenim vrhom; gladka in svetla ter čvrsta luščina; jedrce svetlo, se zlahka izlušči in je odličnega okusa; izplen jedra okrog 45%. 			<p>značilne t.i. »slovenske lastnosti« orehov (visoko in hitro rastoča drevesa, drobnejši plodovi s čvrsto luščino), in zmanjševanje števila originalnih (lokalnih) dreves, ki so morfološko zelo raznolika z visoko ravnijo heterozigotnosti. Namesto domačih sort se v naravi pojavljajo križanci, ki so posledica odprtega in nekontroliranega opravevanja s pomočjo vetra, domače sorte pa se v daljšem časovnem obdobju postopno »pretaplajo« v razne kultivirane oblike z neznanim pedigrejem. Prvobitne lokalne sorte izginjajo v veliki meri tudi zaradi razmeroma zahtevnega vegetativnega razmnoževanja. Običajno jih zamenjujejo njihovi generativni potomci, ki pa zaradi velike stopnje heterozigotnosti v glavnem niso nikoli povsem identični materni rastlini.</p>	(vegetativnim) razmnoževanjem.	
Haloze	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je domača sorta iz Zavrč v Halozah. Biološke lastnosti drevesa: bujna rast; pokončen habitus; gosta obraščenost; brstenje zelo zgodnje (med 17. in 20. aprilom); cvetenje protoginično. Opravevalke: G-120, Mayette in G-1247. Agronomske lastnosti drevesa: zelo občutljiva za spomladanske pozebe; zgodaj zarodi; rodnost je terminalna, redna (če ne pozebe) in dobra. Zori v 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon: 02 251 17 55 Faks: 02 251 17 55 e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon: 02 251 17 55 Faks: 02 251 17 55 e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	<p>V Sloveniji raste oreh v naravnih, umetnih, kombiniranih (kombinacija med naravno in umetno) in vaških populacijah. Vse se med sabo prepletajo in vsebujejo mešanico primitivnih, delno požlahtnjenih in visoko požlahtnjenih genotipov. Ker je oreh alogamna sadna rastlina, veter prenaša cvetni prah na velike razdalje. Plantaže kultiviranih sort z visoko</p>	<p>Dosedanje raziskave slovenskega avtohtonega materiala so pokazale veliko variabilnost fenoloških lastnosti (brstenje, zorenje), vegetativnih lastnosti (bujnost, habitus), generativnega razvoja (dolžina juvenilne dobe), arhitektonskih struktur drevesa (razrast, obraščanje, način tvorbe plodov) ter pomoloških lastnosti plodov različnih</p>	<p>V tehnologiji pridelave se vse bolj uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse, minimalni standard pa so priporočila dobre kmetijske prakse. Pogosti sta tudi deklarirani ekološka in integrirana pridelava.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>začetku oktobra. Je precej občutljiva za glivično rjavo pegavost in bakterijski ožig. Sorta je primerna za individualno sajenje na vinogradniških in drugih neizpostavljenih legah v toplejših območjih Slovenije.</p> <ul style="list-style-type: none"> Opis ploda: srednje velik, ovalne oblike, na osnovi sploščen; tanka, malo hrapava in na osnovi slabše zaprta luščina; jedrce je temno rumeno z vidnimi rjavimi žilicami; je dobrega okusa; izplen jedrca okrog 50%. 			<p>požlahtnjenimi lastnostmi ogrožajo domačo dednino (germplazmo), ki je dobro prilagojena na slovenske pridelovalne razmere. Rezultat erozije genov je zmanjševanje frekvence fenotipov, za katere so značilne t.i. »slovenske lastnosti« orehov (visoko in hitro rastoča drevesa, drobnejši plodovi s čvrsto luščino), in zmanjševanje števila originalnih (lokalnih) dreves, ki so morfološko zelo raznolika z visoko ravnijo heterozigotnosti. Namesto domačih sort se v naravi pojavljajo križanci, ki so posledica odprtega in nekontroliranega opravevanja s pomočjo vetra, domače sorte pa se v daljšem časovnem obdobju postopno »pretaplajo« v razne kultivirane oblike z neznanim pedigrejem. Prvobitne lokalne sorte izginjajo v veliki meri tudi zaradi razmeroma zahtevnega vegetativnega razmnoževanja. Običajno jih zamenjujejo njihovi generativni potomci, ki pa zaradi velike stopnje heterozigotnosti v glavnem niso nikoli povsem identični materni rastlini.</p>	<p>genotipov. Domače sorte, ki so bile v glavnem načrtno odbrane iz populacije »primitivnih« osebkov, se odlikujejo z nekaterimi ciljnimi lastnostmi. Vzdržujejo se s klonskim (vegetativnim) razmnoževanjem.</p>	
Maribor-24 (sinonim: MB-24)	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je domača sorta iz Maribora. Biološke lastnosti drevesa: srednje bujna, čokata rast; razprostrt habitus; redka obraščenost; brstenje zelo pozno (po 5. maju); cvetenje 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon: 02 251 17 55 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon/: 02 251 17 55 Faks: 02 251 17 55 	<p>V Sloveniji raste oreh v naravnih, umetnih, kombiniranih (kombinacija med naravno in umetno) in vaških populacijah. Vse se med sabo prepletajo in vsebujejo mešanico</p>	<p>Dosedanje raziskave slovenskega avtohtonega materiala so pokazale veliko variabilnost fenoloških lastnosti (brstenje, zorenje), vegetativnih lastnosti</p>	<p>V tehnologiji pridelave se vse bolj uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse, minimalni standard pa so priporočila dobre kmetijske prakse. Pogosti</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>protandrično. Opraševalke: Elit, G-26, Meylannaise, Ronde de Montignac.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Agronomske lastnosti drevesa: zelo odporna proti spomladanskemu mrazu; nekoliko pozneje zarodi; rodnost je terminalna, redna in srednje obilna. Zori v drugi polovici oktobra. Je srednje občutljiva za glivično rjavo pegavost in malo za bakterijski ožig. Sorta je primerna za tržno pridelavo in za individualno sajenje v kontinentalnih območjih z ostrimi zimami in poznimi spomladanskimi pozebami. • Opis ploda: srednje velik, valjaste oblike, širok pri osnovi in z izrazitim šivom; srednje debela, temnejša in nekoliko razbrazdana luščina; jedrce je svetlo, odličnega okusa, se zlahka izlušči; izplen jedrca tudi preko 50%. 	<ul style="list-style-type: none"> • Faks: 02 251 17 55 • e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> • e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	<p>primitivnih, delno požlahtjenih in visoko požlahtjenih genotipov. Ker je oreh alogamna sadna rastlina, veter prenaša cvetni prah na velike razdalje. Plantaže kultiviranih sort z visoko požlahtjenimi lastnostmi ogrožajo domačo dednino (germplazmo), ki je dobro prilagojena na slovenske pridelovalne razmere. Rezultat erozije genov je zmanjševanje frekvence fenotipov, za katere so značilne t.i. »slovenske lastnosti« orehov (visoko in hitro rastoča drevesa, drobnejši plodovi s čvrsto luščino), in zmanjševanje števila originalnih (lokalnih) dreves, ki so morfološko zelo raznolika z visoko ravnijo heterozigotnosti. Namesto domačih sort se v naravi pojavljajo križanci, ki so posledica odprtega in nekontroliranega opraševanja s pomočjo vetra, domače sorte pa se v daljšem časovnem obdobju postopno »pretaplajo« v razne kultivirane oblike z neznanim pedigrejem. Prvobitne lokalne sorte izginjajo v veliki meri tudi zaradi razmeroma zahtevnega vegetativnega razmnoževanja. Običajno jih zamenjujejo njihovi generativni potomci, ki pa zaradi velike stopnje heterozigotnosti v glavnem niso nikoli povsem</p>	<p>(bujnost, habitus), generativnega razvoja (dolžina juvenilne dobe), arhitektonskih struktur drevesa (razrast, obraščanje, način tvorbe plodov) ter pomoloških lastnosti plodov različnih genotipov. Domače sorte, ki so bile v glavnem načrtno odbrane iz populacije »primitivnih« osebkov, se odlikujejo z nekaterimi ciljimi lastnostmi. Vzdržujejo se s klonskim (vegetativnim) razmnoževanjem.</p>	<p>sta tudi deklarirani ekološka in integrirana pridelava.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Petovio	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je domača sorta s Ptujске gore. Biološke lastnosti drevesa: bujna rast; srednje pokončen habitus; gosta obraščenost; brstenje zgodnje (okrog 20. aprila); cvetenje protoginično. Opraševalke: G-1247, G-120, Franquette, Mayette, Jupiter. Agronomske lastnosti drevesa: občutljiva za spomladanske pozebe; zgodaj zarodi; rodnost je terminalna, redna (če ne pozebe) in obilna. Zori v začetku oktobra. Je zelo občutljiva za glivično rjavo pegavost in srednje občutljiva za bakterijski ožig. Sorta je primerna za individualno sajenje na vinogradniških in drugih neizpostavljenih legah v toplejših območjih Slovenije. Opis ploda: srednje velik, okroglaste prikupne oblike; gladka, nekoliko sivkasta in svetla, dobro zaprta luščina; jedrce je svetlo rumeno do rjavkasto, se dobro izlušči in je dobrega okusa; izplen jedrca okrog 50%. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon: 02 251 17 55 Faks: 02 251 17 55 e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon: 02 251 17 55 Faks: 02 251 17 55 e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	<p>identični materni rastlini.</p> <p>V Sloveniji raste oreh v naravnih, umetnih, kombiniranih (kombinacija med naravno in umetno) in vaških populacijah. Vse se med sabo prepletajo in vsebujejo mešanico primitivnih, delno požlahtjenih in visoko požlahtjenih genotipov. Ker je oreh alogamna sadna rastlina, veter prenaša cvetni prah na velike razdalje. Plantaže kultiviranih sort z visoko požlahtjenimi lastnostmi ogrožajo domačo dednino (germplazmo), ki je dobro prilagojena na slovenske pridelovalne razmere. Rezultat erozije genov je zmanjševanje frekvence fenotipov, za katere so značilne t.i. »slovenske lastnosti« orehov (visoko in hitro rastoča drevesa, drobnejši plodovi s čvrsto luščino), in zmanjševanje števila originalnih (lokalnih) dreves, ki so morfološko zelo raznolika z visoko ravniyo heterozigotnosti. Namesto domačih sort se v naravi pojavljajo križanci, ki so posledica odprtega in nekontroliranega opraševanja s pomočjo vetra, domače sorte pa se v daljšem časovnem obdobju postopno »pretaplajo« v razne kultivirane oblike z neznanim pedigrejem. Prvobitne lokalne sorte izginjajo v veliki meri tudi</p>	<p>Dosedanje raziskave slovenskega avtohtonega materiala so pokazale veliko variabilnost fenoloških lastnosti (brstenje, zorenje), vegetativnih lastnosti (bujnost, habitus), generativnega razvoja (dolžina juvenilne dobe), arhitektonskih struktur drevesa (razrast, obraščanje, način tvorbe plodov) ter pomoloških lastnosti plodov različnih genotipov. Domače sorte, ki so bile v glavnem načrtno odbrane iz populacije »primitivnih« osebkov, se odlikujejo z nekaterimi ciljnimi lastnostmi. Vzdržujejo se s klonskim (vegetativnim) razmnoževanjem.</p>	<p>V tehnologiji pridelave se vse bolj uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse, minimalni standard pa so priporočila dobre kmetijske prakse. Pogosti sta tudi deklarirani ekološka in integrirana pridelava.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
					zaradi razmeroma zahtevnega vegetativnega razmnoževanja. Običajno jih zamenjujejo njihovi generativni potomci, ki pa zaradi velike stopnje heterozigotnosti v glavnem niso nikoli povsem identični materni rastlini.		
Rače-866	D	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je domača sorta iz Rač na Dravskem polju. Biološke lastnosti drevesa: bujna rast; širok habitus; srednja obraščenost; brstenje zelo pozno (med 1. in 5. majem); cvetenje protoginično do precej homogamno. Opraševalke: Haloze, Petovio, G-120, Elit, G-139. Agronomske lastnosti drevesa: zelo odporna proti spomladanskemu mrazu; zgodaj zarodi; rodnost je terminalna do lateralna, redna in dobra. Zori v zadnji dekadi oktobra. Je srednje občutljiva za glivično rjavo pegavost in malo za bakterijski ožig. Zaradi zelo poznega zorenja je sorta primerna predvsem za individualno sajenje na dvignjenih legah z redkimi zgodnjimi jesenskimi pozebami. Opis ploda: droben do srednje velik, valjaste oblike z majhno in izrazito konico; srednje debela, skoraj gladka luščina cimetaste barve; jedrce je nekoliko temneje rumeno, dobrega okusa in se zlahka izlušči; izplen jedrca okrog 45%. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon: 02 251 17 55 Faks: 02 251 17 55 e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon: 02 251 17 55 Faks: 02 251 17 55 e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	V Sloveniji raste oreh v naravnih, umetnih, kombiniranih (kombinacija med naravno in umetno) in vaških populacijah. Vse se med sabo prepletajo in vsebujejo mešanico primitivnih, delno požlahtjenih in visoko požlahtjenih genotipov. Ker je oreh alogamna sadna rastlina, veter prenaša cvetni prah na velike razdalje. Plantaže kultiviranih sort z visoko požlahtjenimi lastnostmi ogrožajo domačo dednino (germplazmo), ki je dobro prilagojena na slovenske pridelovalne razmere. Rezultat erozije genov je zmanjševanje frekvence fenotipov, za katere so značilne t.i. »slovenske lastnosti« orehov (visoko in hitro rastoča drevesa, drobnejši plodovi s čvrsto luščino), in zmanjševanje števila originalnih (lokalnih) dreves, ki so morfološko zelo raznolika z visoko ravni heterozigotnosti. Namesto domačih sort se v naravi pojavljajo križanci, ki so posledica odprtega in nekontroliranega	Dosedanje raziskave slovenskega avtohtonega materiala so pokazale veliko variabilnost fenoloških lastnosti (brstenje, zorenje), vegetativnih lastnosti (bujnost, habitus), generativnega razvoja (dolžina juvenilne dobe), arhitektonskih struktur drevesa (razrast, obrašcanje, način tvorbe plodov) ter pomoloških lastnosti plodov različnih genotipov. Domače sorte, ki so bile v glavnem načrtno odbrane iz populacije »primitivnih« osebkov, se odlikujejo z nekaterimi ciljnimi lastnostmi. Vzdržujejo se s klonskim (vegetativnim) razmnoževanjem.	V tehnologiji pridelave se vse bolj uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse, minimalni standard pa so priporočila dobre kmetijske prakse. Pogosti sta tudi deklarirani ekološka in integrirana pridelava.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
					opraševanja s pomočjo vetra, domače sorte pa se v daljšem časovnem obdobju postopno »pretaplajo« v razne kultivirane oblike z neznanim pedigrejem. Prvobitne lokalne sorte izginjajo v veliki meri tudi zaradi razmeroma zahtevnega vegetativnega razmnoževanja. Običajno jih zamenjujejo njihovi generativni potomci, ki pa zaradi velike stopnje heterozigotnosti v glavnem niso nikoli povsem identični materni rastlini.		
Leska (<i>Corylus avellana</i> L.)							
Istrski dolgi (sinonim: Istrski debeloplodni, Istrska dolgoplodna (debeloplodna) leska)	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je udomačena sorta, po poreklu iz Istre (Hrvaška). Biološke lastnosti grma: srednje bujna do bujna rast, nizka in široka krošnja z značilnim razprostrtim, povešenim habitusom; obraščenost je gosta; cvetenja in brstenje srednje zgodnje Opraševalke: Rimska leska, Halska leska, Istrska okrogloplodna leska, Landsberška dolgoplodna leska. Agronomske lastnosti grma: nekoliko občutljiva za sušo, srednje občutljiva za lešnikarja in malo za leskovo brstno pršico. Zarodi zgodaj; rodnost je zelo obilna in redna. Zori sredi septembra. Tehnološko zreli plodovi odpadejo v šopih, skupaj z ovojnico, kar je slaba lastnost sorte, ki pa jo je v nasadih mogoče rešiti z ustrežno mehanizacijo. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon: 02 251 17 55 Faks: 02 251 17 55 e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon: 02 251 17 55 Faks: 02 251 17 55 e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	Istrska dolgoplodna (debeloplodna) leska je že preko petdeset let razširjena v Sloveniji. Je glavna sorta v intenzivnih nasadih, goji pa se tudi v vrtovih in na ohišnicah po vsej deželi. Njeno dednino ogrožajo nove sorte, ki se uveljavljajo v plantažah in katerih cvetni prah veter nekontrolirano prenaša na velike razdalje. Genetsko erozijo pospešujejo tudi razni primitivni genotipi generativnega izvora, ki imajo običajno manj kakovostne plodove in slabši pridelek.	V dovolj velikih populacijah, kjer je možna komunikacija med posameznimi rastlinami, sorta stabilno ohranja svoje biološke in agronomske lastnosti. Kot najbolj zanimiva sorta z visoko kakovostnimi plodovi in odličnim rodnim potencialom se ohranja s klonskim razmnoževanjem.	V tehnologiji pridelave se vse bolj uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse, minimalni standard pa so priporočila dobre kmetijske prakse. Pogosta je tudi deklarirana integrirana pridelava.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>Zaradi velikega in stalnega pridelka sorto priporočamo za sajenje v tržno usmerjene nasade v vseh, za lesko primernih območjih Slovenije.</p> <ul style="list-style-type: none"> Opis ploda: velik, podolgovat; srednje debela luščina, privlačne lešnikove barve; jedrce podolgovato, s poudarjeno konico in tanko ter gladko testo, ki pri praženju skoraj v celoti odstopa; izplen jedrca do 43%. 					
Istrski okrogli (sinonim: Istrski okrogloplodni, Istrska okrogloplodna leska)	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: je udomačena sorta, po poreklu iz Istre (Hrvatska). Biološke lastnosti grma: srednje bujna rast, rahlo pokončen habitus; redkejša obraščenost; cvetenje in brstenje srednje pozno. Agronomske lastnosti grma: malo občutljiva za lešnikarja in leskovo brstno pršico. Zarodi srednje pozno; rodnost ni posebno obilna. Zori v prvi polovici septembra. Sorto priporočamo kot dobro oprasevalko za Istrsko dolgoplodno lesko. Opis ploda: srednje velik do velik, okroglaste oblike; srednje debela luščina, prikupne temnejše lešnikove barve z rahlimi prižami; jedrce okroglasto, s tanko testo, ki pri praženju ne odstopa v celoti; izplen jedrca do 45%. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon: 02 251 17 55 Faks: 02 251 17 55 e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - Raziskovalno polje za lupinarje Maribor, Vinarska 14, 2000 Maribor Telefon: 02 251 17 55 Faks: 02 251 17 55 e-pošta: anita.solar@bf.uni-lj.si 	Istrska okrogloplodna leska že preko petdeset let gojimo v Sloveniji kot eno najboljših oprasevalk Istrske dolgopodne leske. Njeno dednino ogrožajo nove sorte, ki se uveljavljajo v plantažah in katerih cvetni prah veter nekontrolirano prenaša na velike razdalje. Genetsko erozijo pospešujejo tudi razni primitivni genotipi generativnega izvora, ki imajo običajno manj kakovostne plodove in slabši pridelek.	V dovolj velikih populacijah, kjer je možna komunikacija med posameznimi rastlinami, sorta stabilno ohranja svoje biološke in agronomske lastnosti. Kot najboljša oprasevalna sorta Istrske dolgopodne leske se ohranja s klonskim razmnoževanjem.	V tehnologiji pridelave se vse bolj uveljavljajo načela sonaravne kmetijske prakse, minimalni standard pa so priporočila dobre kmetijske prakse. Pogosta je tudi deklarirana integrirana pridelava.
Kostanj (<i>Castanea sativa</i> L.)							
Vitovski maron (sinonim:	A	<ul style="list-style-type: none"> Čas zorenja: zori v septembru in oktobru. Opis ploda: plodovi so rjavi, 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije: - Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška 	<ul style="list-style-type: none"> Informacije: - Naslov: Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta - 	Sorta Vitovski maron je bila v preteklosti bolj razširjena, danes pa je	Populacijska raznovrstnost sorte Vitovski maron ni	Sorta se lahko prideluje po pravilih integrirane in ekološke pridelave.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Vitoveljski maron)		z veliko vsebnostjo škroba, sladki in okusni. Primeren je za kuhanje in pečenje.	fakulteta - Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana - Telefon: 01 423 11 61 - Faks: 01 423 10 88 - e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si	Oddelek za agronomijo, Jamnikarjeva 101, 1000 Ljubljana - Telefon: 01 423 11 61 - Faks: 01 423 10 88 - e-pošta: info@bf.uni-lj.si, valentina.usenik@bf.uni-lj.si	prisotna le še v nekaterih travniških sadovnjakih in intenzivnih nasadih.	poznana.	
Oljka (<i>Olea europaea</i> L.)							
Istrska belica (sinonim: Belica, Bianchera, Žlahтна belica, Cepljena belica, Bianca Istriana)	U	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: sorta po nekaterih podatkih izhaja iz Boljunca v zaledju Trsta, sicer pa je prisotna tudi v Slovenski Istri. Morfološko-biološke lastnosti: po trditvah iz literature je samooplodna, vendar se ugotavlja, da je oplodnja boljša v mešanih nasadih; Značilna zanjo je zaprta, pokončna in metlasta rast ter nekoliko kasnejši vstop v rodnost; plodovi so srednje debeli, navadno ob obiranju še svetlo zelene barve, ki kasneje prehaja prek temno rdečkaste do temne skoraj črne barve. Gospodarske lastnosti: dozorevanje je pozno v jeseni (od druge polovice novembra do sredine decembra), neenakomerno; v obdelanih nasadih zelo dobro in redno rodi, namenjena pa je predvsem predelavi v olje, saj ima izredno visoko oljnatost (v slovenskih razmerah vsebuje približno 5% več olja od sorte Leccino); olje je običajno sveže, grenko in pikantno z visoko vsebnostjo polifenolov in 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Poskusni center za oljkarstvo, Ulica 15. maja 17, 6000 Koper Kontaktna oseba: Viljanka Vesel Telefon 05 631 32 32, 041 815 302 Faks: 05 630 40 42 e-pošta: viljanka.vesel@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijska zadruga Agraria Koper, z.o.o., Ulica 15. maja 17, 6000 Koper Telefon: 05 663 07 00, 663 07 50 Faks: 05 663 07 38 e-pošta: patricija.pirnat@kz-agraria.si Palma vrtnarstvo, Bošnjak Franjo s.p., Kolomban 8c, 6280 Ankaran Telefon: 05 651 31 19, 041 685 396 e-pošta: palma-vrtnarstvo@siol.net 	Istrska belica je sorta, ki se je začela širiti po pozebi leta 1956 kot sorta, ki dobro prenese nizke temperature. Kljub temu, da je v Sloveniji dobro zastopana, je po podatkih Mednarodnega sveta za oljkarstvo (International Olive Council, junij 2006) in podatkih Poskusnega centra za oljkarstvo (Podatki o pridelavi oljk v Sloveniji, avgust 2006) v svetovnem in evropskem merilu zelo slabo zastopana in sicer z 0,0096% v svetovnem in 0,018% v evropskem merilu. Zaradi njenih specifičnih lastnosti (pozen začetek rodnosti, občutljivost na pavje oko, oljčno muho in oljčnega molja, pozno dozorevanje, nizka vsebnost tokoferolov v olju ipd.) ni pričakovati širjenja te sorte v druge države, na območju Slovenije pa je to omejeno.	Sorto so primerjali (Mavsar-Bandelj, 2004) z ostalimi sortami na območju Slovenske Istre in Toskane ter znotraj iste sorte. Na podlagi dosedanjih raziskav je bilo ugotovljeno, da se genetsko razlikuje od ostalih sort, znotraj populacije pa kljub nekaterim manjšim fenološkim razlikam ni bila ugotovljena nobena genetska razlika.	Zaradi težav s pozebami v zimskem času je za razliko od drugih regij gojenja oljk vse vezano na spomladanski čas. Oljke se sadijo v spomladanskem času. Gnojijo se od konca februarja do konca maja, obrezujejo pa marca in aprila. Oljčniki so v glavnem čez celo leto mulčeni, ponekod so v poletnem času do začetka avgusta (v sušnem obdobju) plitvo obdelani. Zaradi daljšega zimskega obdobja je vegetacijska doba krajša kot v drugih regijah gojenja oljk, zato obiranje poteka relativno zgodaj (običajno plodovi malo obarvani). Obiranje je v glavnem ročno s pomagali (grabljicami) na ponjave. Redko se uporabljajo pnevmatske grabljice. Zaradi večje občutljivosti te sorte na napad oljčne muhe, oljčnega molja in pavjega očesa je potrebno biti pozoren na začetek okuženosti in primerno ukrepanje. Poleg tega

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		nizko vsebnostjo tokoferolov; dobro prenaša nekoliko nižje temperature, občutljiva pa je za oljčno muho, pavje oko in oljčnega molja.					ima ta sorta dolgo rastno obdobje in pozno dozorevanje in barvanje plodov, zato vsebnosti olja ni mogoče na podlagi klasične metode (obarvanosti), ampak glede na vsebnosti olja (dražja metoda).
Črnica (sinonim: Carbania, Karbonja, Nera, Mora, Piranska črnica, Carbogno di Pirano)	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: domača sorta, ki je bila pred pozebo 1956 najbolj razširjena sorta v Slovenski Istri. Morfološko-biološke lastnosti: drevo je srednje bujno, krošnja je razširjena in srednje gosta, internodiji pa daljši; plodovi so srednje debeli, v zrelosti črne barve. Gospodarske lastnosti: sorazmerno zgodaj dozoreva, prvi plodovi dozoriijo že konec oktobra, obiranje pa naj bi potekalo v prvi polovici novembra; dokaj pozno stopi v rodnost, rodnost pa je srednja in teži k izmeničnosti; je dokaj občutljiva za mraz, vendar se po pozebi zelo dobro in hitro obnavlja. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Poskusni center za oljkarstvo Ulica 15. maja 17, 6000 Koper Kontaktna oseba: Viljanka Vesel Telefon 05 631 32 32, 041 815 302 Faks: 05 630 40 42 e-pošta: viljanka.vesel@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: KZ Agraria Koper, z.o.o., Ulica 15. maja 17, 6000 Koper Telefon: 05 663 07 00, 663 07 50 Faks: 05 663 07 38 e-pošta: patricija.pimat@kz-agraria.si Palma vrtnarstvo, Bošnjak Franjo s.p., Kolomban 8c, 6280 Ankaran Telefon: 05 651 31 19, 041 685 396 e-pošta: palma-vrtnarstvo@siol.net 	Črnica je sorta, ki je omejena na območje Istre. Pred pozebo leta 1956 je bila na območju Slovenske Istre še dobro zastopana (41,5%), vendar je bila po pozebi zaradi njene občutljivosti v glavnem precepljena (Adamič, 1982). S precepljanjem in z uvedbo tujih sort na širše območje Istre je bila zanemarjena, tako da je te sorte v Sloveniji manj kot 5% (Statistika, 2002).	Sorto so primerjali (Mavsar-Bandelj, 2004) z ostalimi sortami na območju Slovenske Istre in Toskane. Na podlagi dosedanjih raziskav je bilo ugotovljeno, da se genetsko razlikuje od ostalih sort. Na podlagi fenoloških opazovanj ter natančnih opisovanj in meritev po sistemu UPOV in v okviru mednarodnega projekta RESGEN, ki potekajo na Poskusnem centru za oljkarstvo (KGZS - Kmetijsko-gozdarski zavod Nova Gorica) že daljše obdobje, znotraj sorte ni bistvenih razlik, zato se lahko predpostavi, da znotraj sorte ni populacijske raznovrstnosti.	Zaradi težav s pozebami v zimskem času je za razliko od drugih regij gojenja oljk vse vezano na spomladanski čas. Oljke se sadijo v spomladanskem času. Gnojijo se od konca februarja do konca maja, obrezujejo pa marca in aprila. Oljčniki so v glavnem čez celo leto mulčeni, ponekod so v poletnem času do začetka avgusta (v sušnem obdobju) plitvo obdelani. Zaradi daljšega zimskega obdobja je vegetacijska doba krajša kot v drugih regijah gojenja oljk, zato obiranje poteka relativno zgodaj (običajno plodovi malo obarvani). Obiranje je v glavnem ročno s pomagali (grabljicami) na ponjave. Redko se uporabljajo pnevmatske grabljice. Zaradi nagnjenosti k izmenični rodnosti je pri izvajanju rezi in pri gnojenju potrebna velika previdnost, da se ne bi še dodatno spodbudila alternanca. V pomoč so lahko dodatne analize tal in listja. Ob vdoru

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Buga (sinonim: Boga, Bugi, Burla, Bugla, Piranska Buga, Buso di Pirano)	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: domača sorta, razširjena po vsej v Istri; v zadnjem času je bila precej zanemarjena, saj jo je izpodrinila Istrska belica. Morfološko-biološke lastnosti: je srednje bujna, z lepo, gosto krošnjo; srednje debeli plodovi se zgodaj obarvajo v črno in zelo hitro zgubajo. Gospodarske lastnosti: značilna zanjo je izmenična rodnost in zgodnje dozorevanje (že konec oktobra); vsebnost olja v plodovih je nizka, olje pa vsebuje precej polifenolov in tokoferolov; po pozebi se je obnesla kot ena odpornejših sort; odporna je proti pavjemu očesu in manj občutljiva za oljčno muho. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Poskusni center za oljkarstvo Ulica 15. maja 17, 6000 Koper Kontaktna oseba: Viljanka Vesel Telefon 05 631 32 32, 041 815 302 Faks: 05 630 40 42 e-pošta: viljanka.vesel@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Kmetijska zadruga Agraria Koper, z.o.o., Ulica 15. maja 17, 6000 Koper Telefon: 05 663 07 00, 663 07 50 Faks: 05 663 07 38 e-pošta: patricija.pirnat@kz-agraria.si Palma vrtnarstvo, Bošnjak Franjo s.p., Kolomban 8c, 6280 Ankaran Telefon: 05 651 3119, 041 685 396 e-pošta: palma-vrtnarstvo@siol.net 	Buga je sorta, ki je razširjena na območju celotne Istre, vendar je prisotna v manjših nasadih ali s posameznimi drevesi. Njeno število je v prejšnjem stoletju v glavnem upadalo (Adamič, 1982). Po pozebi leta 1956 in z začetkom razvoja intenzivnega oljkarstva v sedemdesetih in osemdesetih letih, pa je prišlo do nadomeščanja starih sort (vključno s sorto Buga) s tujimi (predvsem s sorto Leccino), tako da je te sorte v Sloveniji manj kot 1% (Statistika, 2002).	Sorto so primerjali (Mavsar-Bandelj, 2004) z ostalimi sortami na območju Slovenske Istre in Toskane. Na podlagi dosedanjih raziskav je bilo ugotovljeno, da se genetsko razlikuje od ostalih sort. Na podlagi fenoloških opazovanj ter natančnih opisovanj in meritev po sistemu UPOV in v okviru mednarodnega projekta RESGEN, ki potekajo na Poskusnem centru za oljkarstvo (KGZS - Kmetijsko-gozdarski zavod Nova Gorica) že daljše obdobje, znotraj sorte ni bistvenih razlik, zato se lahko predpostavi, da znotraj sorte ni populacijske raznovrstnosti..	Zaradi težav s pozebami v zimskem času je za razliko od drugih regij gojenja oljk vse vezano na spomladanski čas. Oljke se sadijo v spomladanskem času. Gnojijo se od konca februarja do konca maja, obrezujejo pa marca in aprila. Oljčniki so v glavnem čez celo leto mulčeni, ponekod so v poletnem času do začetka avgusta (v sušnem obdobju) plitvo obdelani. Zaradi daljšega zimskega obdobja je vegetacijska doba krajša kot v drugih regijah gojenja oljk, zato obiranje poteka relativno zgodaj (običajno plodovi malo obarvani). Obiranje je v glavnem ročno s pomagali (grabljicami) na ponjave. Redko se uporabljajo pnevmatske grabljice. Zaradi nagnjenosti k izmenični rodnosti moramo biti pri izvajanju rezi in pri gnojenju je potrebna velika previdnost, da ne bi še dodatno spodbudila alternanca. V pomoč so lahko dodatne analize tal in listja. Zaradi zgodnjega, predvsem pa neenakomernega

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti sadike	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Štorta (sinonim: Ukrivljena, Fažolina, Piranska ukrivljena, Storta di Pirano)	A	<ul style="list-style-type: none"> Izvor: Sorta je že dolgo razširjena na območju Istre, tako da jo pojmujejo kot domačo sorto. Morfološko-biološke lastnosti: drevo je dokaj bujno, vendar precej redko; plodovi so srednje debeli do debeli, značilne podolgovate oblike in nekoliko asimetrični, podobno kot koščica, ki se zelo hitro loči od mesa; meso je okusno in primerne konsistence. Gospodarska vrednost: rodnost je redna in sorazmerno dobra; namenjena je predvsem vlaganju; zaradi zgodnjega dozorevanja se običajno obira v oktobru; je bolj občutljiva za oljčno muho. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Poskusni center za oljkarstvo Ulica 15. maja 17, 6000 Koper Kontaktna oseba: Viljanka Vesel Telefon 05 631 32 32, 041 815 302 Faks: 05 630 40 42 e-pošta: viljanka.vesel@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: KZ Agraria Koper, z.o.o., Ulica 15. maja 17, 6000 Koper Telefon: 05 663 07 00, 663 07 50 Faks: 05 663 07 38 e-pošta: patricija.pirnat@kz-agraria.si Palma vrtnarstvo, Bošnjak Franjo s.p., Kolomban 8c, 6280 Ankaran Telefon: 05 651 31 19, 041 685 396 e-pošta: palma-vrtnarstvo@siol.net 	Sorta Štorta je bila že v preteklosti slabo zastopana, saj se je vedno uporabljala predvsem za namizne oljke za lastno uporabo (Adamič, 1982). Nasadov te sorte ni bilo, posamezna drevesa so bila v nasadih sort namenjenih predelavi v olje. Z intenzifikacijo oljkarstva v sedemdesetih in osemdesetih letih so bile vse stare sorte vključno s sorto Štorta zanemarjene, saj je bila večina sadik uvožena iz Italije (za vlaganje so uvozili sorte Ascolana tenera, Santa Caterina), tako da je te sorte v Sloveniji manj kot 1% (Statistika, 2002).	Sorto so primerjali (Mavsar-Bandelj, 2004) z ostalimi sortami na območju Slovenske Istre in Toskane. Na podlagi dosedanjih raziskav je bilo ugotovljeno, da se genetsko razlikuje od ostalih sort. Na podlagi fenoloških opazovanj ter natančnih opisovanj in meritev po sistemu UPOV in v okviru mednarodnega projekta RESGEN, ki potekajo na Poskusnem centru za oljkarstvo (KGZS - Kmetijsko-gozdarski zavod Nova Gorica) že daljše obdobje, znotraj sorte ni bistvenih razlik, zato se lahko predpostavi, da znotraj sorte ni populacijske raznovrstnosti.	Zaradi težav s pozebami v zimskem času je za razliko od drugih regij gojenja oljk vse vezano na spomladanski čas. Oljke se sadijo v spomladanskem času. Gnojijo se od konca februarja do konca maja, obrezujejo pa marca in aprila. Oljčniki so v glavnem čez celo leto mulčeni, ponekod so v poletnem času do začetka avgusta (v sušnem obdobju) plitvo obdelani. Zaradi daljšega zimskega obdobja je vegetacijska doba krajša kot v drugih regijah gojenja oljk, zato obiranje poteka relativno zgodaj (običajno plodovi malo obarvani). Obiranje je v glavnem ročno s pomagali (grabljicami) na ponjave. Zaradi občutljivosti na oljčno muho, je potrebno natančno spremljati njen let in po potrebi primerno ukrepati.

9. VINSKA TRTA

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti trse	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
-------	-------	------------	-----------------------	---	------------------------------------	---------------------------------------	--

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti trse	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
Vinska trta (<i>Vitis vinifera</i> L. ssp. <i>vinifera</i>)							
Maločrn	A	<ul style="list-style-type: none"> Poreklo: spada v črnomorsko ekološko skupino sort - Proles pontica Negr. Izvor: Slovenija, Italija. Opis: list je srednje velik, tridelen, peceljni sinus je globok in odprt, gornja stran lista je gladka, spodnja pa gola, listni pecelj je kratek in vijoličaste barve; grozd je zelo velik, dolg in vejnat; jagoda je debela, nekoliko podolgovata, v zrelem stanju pa temno rdeča ali celo plavkasta; bujnost je srednje močna; zorenje grozdja poteka zelo neenakomerno; rodi bogato; je sorta za rdeča vina. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava (po naročilu) Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	Področje gojenja avtohtone rdeče vinske sorte Maločrn je omejen na območje Slovenske Istre, kjer so jo kasneje izrinile druge svetovne rdeče vinske sorte. Sorta Maločrn je konec prejšnjega stoletja skoraj izginila iz slovenskih vinogradov, je pa bila delno revitalizirana in zopet posajena na manjših površinah na Koprskem. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.	Kot stara avtohtona sorta, pri kateri se je selekcijsko delo šele začelo, je znotraj populacije sorte Maločrn več tipov, ki se razlikujejo predvsem po obliki grozda in enakomernosti zorenja jagod.	Sorta se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge rdeče sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez. Sorta sicer rodi obilno in je namenjena pridelavi rdečih vin srednjega kakovostnega razreda.
Pinela	A	<ul style="list-style-type: none"> Poreklo: avtohtona sorta. Izvor: Slovenija. Opis: vršiček mladike je belkast in gol; list je temno zelen, tridelen ali cel, srednje velik; grozd je majhen, okroglast in srednje zbit; jagoda je srednje debela in nekoliko podolgovata, rumenkaste barve in na sončni strani nekoliko zapečena; jagodna kožica je tanka; rozga je rjave barve, dolga in s srednje dolgimi internodiji; je srednje bujna sorta, grozdje dozoreva srednje pozno; pridelek je srednji; je sorta za bela vina; proti boleznim je precej odporna, razen na pepelasto plesen in na sivo grozdno gnilobo, proti pozebi je srednje odporna. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava (po naročilu) Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	Gojenje avtohtone bele vinske sorte Pinela je po pričevanju vseh dosedanjih pisnih virov omejeno na območje Vipavske doline. Sorta se je v manjšem obsegu ohranjala vseskozi, dokler je niso sredi prejšnjega stoletja skoraj popolnoma izrinile tuje (predvsem francoske) bele vinske sorte, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke množične in klonske selekcije. Rezultat tega je izenačen sadilni material. Sorta se prideluje na približno 25 ha površin, predvsem v Vipavski dolini. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.	Pinela je stara slovenska avtohtona sorta, pri kateri je bilo opravljenega že precej selekcijskega dela. Znotraj populacije sorte Pinela tudi sicer ni bilo večjih razlikov ali tipov, tako da je selekcija potekala v smeri izboljšanja zdravstvenega stanja, boljšega dozorevanja in večje odpornosti na pepelasto plesen in grozdno gnilobo. Populacija sorte Pinela sicer ni zelo velika, vendar je stabilna in zdravstveno prečiščena.	Sorta se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez. Sorta rodi dobro in je primerna za pridelavo kakovostnih belih vin.
Ranfol	A	<ul style="list-style-type: none"> Poreklo: spada v 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Jarkovič Anton 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Jarkovič Anton 	Gojenje slovenske najstarejše	Ranfol ali Štajerska belina je	Sorta se prideluje na način

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti trse	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<p>črnomorsko ekološko skupino sort - Proles pontica Negr.</p> <ul style="list-style-type: none"> Izvor: Slovenija. Opis: vršiček mladike je kosmat, z rdeče obrobljenimi mladimi listki; list je okroglast, tri do petdelen, plitvo narezan, s kratkimi zobci, gornja stran lista je gladka in temno zelena, spodnja pa gosto volneno obrasla; grozd je srednje velik, srednje dolg in nekoliko zbit, značilno je, da je v spodnjem delu grozd nekoliko zavrit; jagoda je srednje debela, rjavkasto rumena; jagodna kožica je tanka, vendar čvrsta; rozga je srednje debela, rjavkasto rdeča in nekoliko črtasta; je precej bujna sorta, grozdje dozoreva pozno; v času cvetenja se rada osiplje; rodi obilno; je sorta za bela vina; proti peronospori in oidiju je srednje odporna, za nizke temperature je občutljiva. 	<p>s.p., Brod v Podbočju 23, 8312 Podbočje</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 07 497 80 49 Faks: 07 497 80 49 e-pošta: dv_sevnica_bostanj@email.si, drustvo-vinogradnikov@volja.net 	<p>s.p., Brod v Podbočju 23, 8312 Podbočje</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 07 497 80 49 Faks: 07 497 80 49 e-pošta: dv_sevnica_bostanj@email.si, drustvo-vinogradnikov@volja.net <p>(in drugi trsničarji)</p>	<p>bele vinske sorte Ranfol je omejeno na območje vinorodnih dežel Podravje in Posavje. Sorta se je v manjšem obsegu (sporadično) ohranjala vseskozi, dokler je niso sredi prejšnjega stoletja skoraj popolnoma izrinile tuje (predvsem francoske) bele vinske sorte, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Ohranila se je le še na nekaj mestih v Srednjih Slovenskih gorica ter na Dolenjskem kot sestavina znanega vina cviček. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke množične in klonske selekcije. Tako se je pridobil izenačen sadilni material, kar je omogočilo, da se je sorta zopet razširila na površino okrog 15 ha, predvsem na območju Dolenjske. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.</p>	<p>slovenska stara sorta, pri kateri je bilo opravljenega že precej selekcijskega dela. Znotraj populacije sorte Ranfol je nekaj različkov, ki se ločijo predvsem po velikosti, razvejanosti in zbitosti grozda, po debelini jagod ter odpornosti na grozdno gnilobo. Selekcija je potekala v smeri odbire trsov s srednje velikimi grozdi, manjše zbitosti in posledično večje odpornosti grozda na gnilobo, ter boljšo vsebnostjo sladkorja v grozdnih jagodah. Enaka pozornost je bila namenjena tudi izboljšavi zdravstvenega stanja populacije sorte Ranfol. Ta sicer ni zelo velika, vendar je relativno stabilna in zdravstveno prečiščena.</p>	<p>standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozolja. Sorta rodi dobro in stalno ter je primerna za pridelavo belih vin srednje kakovosti. Prav tako je lahko ena od belih sort, ki so vključene v pridelavo vina cviček ZGP. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez.</p>
Radgonska ranina	A	<ul style="list-style-type: none"> Poreklo: spada v zahodnoevropsko skupino sort - Proles occidentalis. Izvor: Slovenija. Opis: vršiček mladike je zelenkasto rdečkast, nekoliko obrasel; list je srednje velik, petdelen, z globokimi zarezi in bolj okroglaste oblike, list je temno zelene barve, na gornji strani gol in nekoliko mehurjast, na spodnji strani pa redko obrasel, listni zobci so neenaki, veliki, široki in oglati; grozd je 	<p>Naslov: Jeruzalem Ormož VVS d.d., Kolodvorska c. 11, 2270 Ormož</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 02 741 57 00 Faks: 02 741 57 07 e-pošta: info@jeruzalem-ormoz.si 	<p>Naslov: Jeruzalem Ormož VVS d.d., Kolodvorska c. 11, 2270 Ormož</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 02 741 57 00 Faks: 02 741 57 07 e-pošta: info@jeruzalem-ormoz.si <p>(in drugi trsničarji)</p>	<p>Gojenje sorte Ranina je omejeno večinoma na območje vinorodne dežele Podravje, predvsem na območje Radgonskih gor, kjer je tudi nastala. Sorta se je v manjšem obsegu ohranjala vseskozi. Na zmanjšanje površin pod to sorto je vplivalo uvajanje tujih belih sort sredi prejšnjega stoletja, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Vseskozi se je Ranina ohranila na ozkem območju</p>	<p>Ranina je slovenska sorta, pri kateri je bilo opravljenega že precej selekcijskega dela. Znotraj populacije sorte je nekaj različkov, ki se ločijo predvsem po velikosti in zbitosti grozda, po debelini jagod ter odpornosti na grozdno gnilobo. Selekcija je potekala v smeri odbire trsov s srednje velikimi grozdi, manjše zbitosti, ter boljšo vsebnost sladkorja v grozdnih jagodah. Pozornost je bila namenjena tudi izboljšanju zdravstvenega stanja</p>	<p>Sorta se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozolja. Sorta rodi dobro in stalno ter je primerna za pridelavo kakovostnih in predikatnih belih vin. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez.</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti trse	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		majhen do srednje velik, podolgovat in nabit; jagoda je srednje velika, okrogla, svetlo zelena in z oprhom; jagodna kožica je debela in prozorna; meso je sočno, sladko in nekoliko muškarnega okusa; rozga je debela, temno rjave barve in pikčasta; internodiji so dolgi, nodiji pa so nekoliko temnejše barve; sorazmerno bujna sorta, zori rano; rodi dokaj dobro in daje enakomeren pridelek; je sorta za bela vina; občutljiva je na glivične bolezni, posebno za sivo plesen; proti pozebi je srednje odporna.			Radgonskih gor, sporadično pa še v sosednjih okoliših. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke množične in klonske selekcije. Tako se je pridobil izenačen sadilni material. Sorta se prideluje na več kot 30 ha površin, predvsem na območju Štajerske. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.	populacije sorte Ranina. Ta sicer ni zelo velika, vendar je stabilna in zdravstveno prečiščena.	
Rebula	A	<ul style="list-style-type: none"> • Poreklo: spada v zahodnoevropsko skupino sort - Proles occidentalis. • Izvor: Slovenija, Italija. • Opis: vršiček mladike je svetlo zelen in nekoliko obrasel; list je srednje velik, cel ali tridelen, s plitkimi gornjimi stranskimi sinusi, list je z zgornje in spodnje strani svetlo zelen, gol; grozd je podolgovat, srednje velik in valjaste oblike, dokaj nabit; jagoda je srednje debela, okroglasta, rumenkasta in pokrita z obilnim oprhom; jagodni popek je izražen, kožica pa debela; rozga je srednje razvita, nekoliko progasta, blede rumenkaste barve in temno pikčasta; je srednje bujna sorta, grozdje zori srednje pozno; rodi obilno in redno; je sorta za bela vina; za peronospro ni 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava • Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 • Faks: 05 368 51 04 • e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava • Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 • Faks: 05 368 51 04 • e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net <p>(in drugi trsničarji)</p>	Rebula je slovenska avtohtona sorta, katere gojenje je, znotraj vinorodne dežele Primorska, omejeno na vinorodne okolišje Vipavske doline, Brda in deloma Kras. Sorta je bila nekoč med vodilnimi belimi primorskimi sortami. Na zmanjšanje površin je vplivalo uvajanje kozmopolitskih belih sort sredi prejšnjega stoletja, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Vseskozi se je Rebula ohranila na območju Vipavske doline in Brd, čeprav je bila zaradi slabega zdravstvenega stanja populacije s strani vinogradnikov že obsojena na propad. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke množične in klonske selekcije. Tako se je	Rebula je sorta, pri kateri v populaciji vlada precejšnja raznolikost v obliki grozda. Tako so prisotni tipi s srednje velikim, kopastim grozdom in debelimi jagodami (rumena rebula), tipi z velikimi krilatimi grozdi in drobnejšimi jagodami (zelena rebula), ter različne variante med obema skrajnima tipoma. Rebula je slovenska sorta pri kateri bilo opravljenega največ selekcijskega dela. Selekcija je potekala v smeri odbire trsov s srednje velikimi grozdi, manjše zbitosti, boljše vsebnostjo sladkorja v grozdnih jagodah ter boljše odpornostjo na grozdno gnilobo. Pozornost je bila namenjena tudi izboljšanju zdravstvenega stanja populacije sorte. Populacija sorte Rebula je stabilna in	Sorta se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte; sorta je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Sorta rodi dobro in stalno ter je primerna za pridelavo belih vin vseh kakovostnih stopenj. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti trse	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		posebno odporna, za oidij pa je bolj odporna; proti pozebi je dokaj odporna.			pridobil izenačen in zdrav sadilni material. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.	zdravstveno prečiščena.	
Refošk	A	<ul style="list-style-type: none"> Poreklo: spada v črnomorsko ekološko skupino sort - Proles pontica Negr. Izvor: Slovenija, Italija, Hrvaška. Opis: vršiček mladike je svetlo zelen in zelo kosmat, robovi mladih listov pa so rdečkasti; list je okroglast in nekoliko podolgovat, precej velik, cel, tridelen ali celo petdelen, gornja stran lista je jasno zelena, spodnja pa volneno obrasla; grozd je srednje velik do velik, širok, piramidalen, srednje nabit in vejnat; pecljevina je rdečkasto obarvana; jagoda je srednje debela do debela, okrogla in temno modre barve; jagodna kožica je debela; rozga je srednje debela, lešnikaste barve, na nodijih nekoliko vijoličaste barve; zelo bujna sorta, grozdje dozoreva pozno; daje obilen pridelek; je sorta za rdeča vina; odporna proti oidiju, proti peronospori pa je manj odporna; proti pozebi ni odporna. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net <p>(in drugi trsničarji)</p>	Refošk je slovenska avtohtona sorta, katere gojenje je omejeno na območje vinorodne okoliše Koper in Kras ter deloma Vipavske doline in Brd, vinorodne dežele Primorska. Sorta je bila nekoč že med vodilnimi rdečimi sortami Krasa in Koprščine. Na kasnejše zmanjšanje površin je vplivalo uvajanje svetovnih rdečih sort (npr. sorte Merlot) sredi prejšnjega stoletja, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Vseskozi se je sorta Refošk ohranila na območju Krasa in na Koprskem, čeprav je bil zaradi slabega zdravstvenega stanja populacije, obseg njenega gojenja zmanjšan. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke selekcije. Tako se je pridobil izenačen in zdrav sadilni material, kar je omogočilo, da se je sorta zopet razširila in predstavlja pomembno rdečo sorto v okoliših Koper in Kras. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.	Refošk je sorta, pri kateri v populaciji vlada precejšnja raznolikost v obliki grozda. Prav tako je bila populacija sorte Refošk zdravstveno zelo problematična, zaradi okuženosti z mnogimi virusi vinske trte. Pri sorti Refošk je bilo opravljenega ogromno selekcijskega dela. Poleg ostre in dosledne zdravstvene selekcije, je genetska selekcija potekala v smeri odbire trsov s srednje velikimi grozdi, manjše zbitosti, z zmernejšimi pridelki in boljšo vsebnostjo sladkorja v grozdnih jagodah, ter boljšo odpornostjo na grozdno gnilobo. Populacija sorte Refošk je stabilna in zdravstveno prečiščena.	Sorta se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge rdeče sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Zaradi bujnosti rasti se kot gojitvena oblika priporoča 'kraški latnik', rez pa je mešana. Sorta rodi dobro in stalno ter je primerna za pridelavo rdečih vin vseh kakovostnih stopenj. Sorta refošk ima na Krasu še poseben pomen, saj iz njenega grozdja pridelujejo znano vino Kraški teran ZGP.
Rumeni plavec	A	<ul style="list-style-type: none"> Poreklo: spada v skupino sort črnomorskega bazena - Proles pontica, subproles balcanica. Izvor: Slovenija, Hrvaška. Opis: vršiček mladike je zelen, gladek in sijajen; list 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Jarkovič Anton s.p., Brod v Podbočju 23, 8312 Podbočje Telefon: 07 497 80 49 Faks: 07 497 80 49 e-pošta: dv_sevnica_bostanj@em 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Jarkovič Anton s.p., Brod v Podbočju 23, 8312 Podbočje Telefon: 07 497 80 49 Faks: 07 497 80 49 e-pošta: dv_sevnica_bostanj@em 	Rumeni plavec je slovenska stara sorta, katere gojenje je večinoma omejeno na območje Bizeljskega v vinorodni deželi Posavje. Sorta se je v manjšem obsegu (sporadično) ohranjala	Rumeni plavec je sorta, pri kateri v populaciji vlada še dokajšnja raznolikost tipov (npr. v obliki grozda). Populacija te sorte je zdravstveno zelo problematična zaradi	Sorta Rumeni plavec se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti trse	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		je velik, okroglast, včasih tudi asimetričen, pogosto tridelen, plitko narezljan, zgoraj gladek, nekoliko mehurjast in temno zelene barve, spodnja stran lista je gosto dlakava; grozd je srednje velik do velik, s krilcem, bolj valjaste oblike in podolgovat, grozd ni nabit; grozdni pecelj je precej kratek, tanek in rumenkast; jagoda je srednje velika do velika, okrogla in nekoliko podolgovata; pokožica je tanka, zelenkasto rumena, z rdečkastim odsevom na sončni strani, pokrita z oprhom in z drobnimi pikicami; jagodno meso je sočno, sok pa kiselkast; rozga je precej debela, s srednje dolgimi internodiji, svetlejša barve; je bujna sorta, grozdje zori pozno, sredi oktobra; pridelek je velik; je sorta za bela vina; je odporna proti peronospori in oidiju ter dokaj odporna proti pozebi.	ail.si; drustvo-vinogradnikov@volja.net	ail.si; drustvo-vinogradnikov@volja.net (in drugi trsničarji po naročilu)	vseskozi, dokler je niso sredi prejšnjega stoletja skoraj popolnoma izrinile tuje bele vinske sorte, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Ohranila se je le še v zelo majhnem obsegu na Bizeljskem. Sorta bo vključena v postopek revitalizacije ter izvajanje množične in klonske selekcije. Sorta je precej ogrožena in se trenutno ne širi, saj še ni na voljo zdravega sadilnega materiala. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.	okuženosti z virusi vinske trte. Seleksijsko delo je šele na začetku.	integrirane pridelave grozdja. Sorta rodi dobro in stalno ter je primerna za pridelavo belih vin srednje kakovosti. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez.
Šipon	A	<ul style="list-style-type: none"> Poreklo: spada v skupino sort Proles pontica. Izvor: Slovenija, Madžarska, Hrvaška. Opis: vršiček mladike je belkast, volnen in nekoliko zavrt, list je velik, okroglast in tridelen ali celo cel, površina lista je gladka, spodnja stran je kosmata, je temno zelene barve, s spodnje strani pa je sivkasto zelen, listne žile so zelene, zobci so precej ostri; grozd je srednje velik ali velik, 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Jeruzalem Ormož VVS d.d., Kolodvorska c. 11, 2270 Ormož Telefon: 02 741 57 00 Faks: 02 741 57 07 e-pošta: info@jeruzalem-ormoz.si 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Jeruzalem Ormož VVS d.d., Kolodvorska c. 11, 2270 Ormož Telefon: 02 741 57 00 Faks: 02 741 57 07 e-pošta: info@jeruzalem-ormoz.si (in drugi trsničarji)	Šipon je slovenska avtohtona bela vinska sorta, katere gojenje je omejeno na območje vinorodne dežele Podravje. Sorta Šipon se je vseskozi ohranila na območju Štajerske, čeprav je številčnost populacije nihala in se zmanjševala, zaradi slabega zdravstvenega stanja in širitve drugih svetovnih vinskih sort. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke množične in klonske selekcije. Tako se je	Šipon je sorta, pri kateri v populaciji vlada še precejšnja raznolikost v obliki grozda, zbitosti grozda, vsebnosti sladkorja v jagodah in odpornosti na grozdno gnilobo. Prav tako je bila populacija sorte Šipon zdravstveno zelo problematična, zaradi okuženosti z virusi vinske trte, zato je bilo potrebnega ogromno seleksijskega dela. Poleg ostre in dosledne zdravstvene selekcije, je	Sorta Šipon se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Sorta rodi dobro in stalno ter je primerna za pridelavo belih vin vseh kakovostnih stopenj. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in krajša rez (rez na daljše rodne reznike in

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti trse	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		podolgovat, neenako nabit in vejnat; jagoda je srednje velika in nekoliko eliptična, kožica je debela, rumenkasto zelena in s sončne strani rjavo lisasta; jagodno meso je sočno, sok pa brezbarven in kiselkast; rozga je precej debela in močno progasta, internodiji so srednje dolgi ali dolgi, nodiji so temneje obarvani in posuti s črnimi pikami; je zelo bujna sorta, grozdje dozoreva pozno; je sorta za bela vina; odpornost proti boleznim je slaba, občutljiv je na pozebo; oplodnja ni vedno zanesljiva, saj pride večkrat do osipanja v cvetenju; rodi bogato, vendar ne redno.			pridobil izenačen in zdrav sadilni material, kar omogoča nadaljnje širjenje pridelave te pomembne bele sorte v vinorodni deželi Podravje. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.	genetska selekcija potekala v smeri odbire trsov s srednje velikimi grozdi, manjše zbitosti, zmernejšimi pridelki in boljšo vsebnost sladkorja v grozdnih jagodah, ter boljšo odpornost na grozdno gnilobo. Populacija sorte Šipon je stabilna in zdravstveno prečiščena.	krajše šparone).
Zelen	A	<ul style="list-style-type: none"> • Poreklo: avtohtona sorta. • Izvor: Slovenija. • Opis: vršiček mladike je nekoliko kosmat, blede rjavkaste barve; list je srednje velik, petdelen, z globokimi gornjimi in plitvimi spodnjimi sinusi, gornja stran lista je rumenkasto zelena in gola, spodnja prav tako gola in mrežasta; grozd je srednje velik in koničaste oblike, srednje nabit in ima nekoliko olesenel pecelj; jagoda je okrogla, srednje debela, jagodna kožica je tanka, zelenkasto rumene barve, s temnimi progami in drobnimi temnimi pikicami; je srednje bujna sorta, grozdje dozoreva bolj pozno; pridelek je obilen; je sorta za bela vina; je 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava • Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 • Faks: 05 368 51 04 • e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava • Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 • Faks: 05 368 51 04 • e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net <p>(in drugi trsničarji)</p>	Gojenje avtohtone bele vinske sorte Zelen, je po pričevanju vseh dosedanjih pisnih virov omejeno na območje Vipavske doline. Sorta se je v manjšem obsegu ohranjala vseskozi, dokler je niso sredi prejšnjega stoletja skoraj popolnoma izrinile tuje (predvsem francoske) bele vinske sorte, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke množične in klonske selekcije. Tako se je pridobil izenačen sadilni material. Sorta se prideluje na približno 35 ha površin, predvsem v Vipavski dolini. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.	Zelen je stara slovenska avtohtona sorta, pri kateri je bilo opravljenega že precej selekcijskega dela. Znotraj populacije sorte obstaja nekaj tipov ali različkov, tako da je selekcija potekala v smeri izboljšanja zdravstvenega stanja, boljšega dozorevanja, večje odpornosti na grozdno gnilobo ter tipične cilindrično-kopaste oblike grozda. Populacija sorte Zelen sicer ni zelo velika, vendar je stabilna.	Sorta se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Sorta je količinsko sicer nekoliko slabše rodna, vendar je primerna za pridelavo kakovostnih in vrhunskih belih vin. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti trse	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		občutljiv za peronosporo in sivo grozdno plesen, manj za oidij, zelo občutljiv za pozebo.					
Žametovka	A	<ul style="list-style-type: none"> Poreklo: spada v črnomoško ekološko skupino sort - Proles pontica Negr. Izvor: Slovenija. Opis: vršiček mladike je razširjen, na robovih lističev karminast; spodnji lističi so poleg tega še dlakavi, list je petdelen, zelen, sijajen, površina lista pa je valovita, spodnja stran lista je volneno obrasla; grozd je velik, srednje zbit, vejnat; jagoda je debela, okrogla, temno modra in močno oprhana; jagodna kožica je debela; rozga je svetlo do zmerno rjave barve ter črtasta; je srednje bujna sorta; grozdje zori zelo pozno; rodi obilno; je sorta za rdeča vina; proti glivičnim boleznim je dokaj odporna, zelo občutljiva je na nizke temperature. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Jarkovič Anton s.p., Brod v Podbočju 23, 8312 Podbočje Telefon: 07 497 80 49 Faks: 07 497 80 49 e-pošta: dv_sevnica_bostanj@em ail.si; drustvo-vinogradnikov@volja.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Jarkovič Anton s.p., Brod v Podbočju 23, 8312 Podbočje Telefon: 07 497 80 49 Faks: 07 497 80 49 e-pošta: dv_sevnica_bostanj@em ail.si; drustvo-vinogradnikov@volja.net <p>(in drugi trsničarji)</p>	<p>Žametovka je slovenska avtohtona sorta, katere gojenje je omejeno na območje vinorodnega okoliša Dolenjska ter deloma Bela krajina. Sorta je bila nekoč med vodilnimi rdečimi sortami vinorodne dežele Posavje. Na zmanjšanje površin je vplivalo uvajanje drugih rdečih in belih sort sredi prejšnjega stoletja, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Vseskozi se je sorta Žametovka ohranila na območju Dolenjske, čeprav je bil zaradi slabega zdravstvenega stanja populacije in drugih razlogov, obseg njenega gojenja že precej zmanjšan. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke množične in klonske selekcije. Tako se je pridobil izenačen in zdrav sadilni material. Sorta se prideluje v okolišu Dolenjska ter deloma Bela krajina in Bizeljsko-Sremič. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.</p>	<p>Žametovka je sorta, pri kateri v populaciji vlada precejšnja raznolikost v obliki grozda. Prav tako je bila sorta Žametovka zdravstveno zelo problematična, zaradi okuženosti z mnogimi virusi vinske trte. Pri sorti Žametovka je bilo opravljenega precej selekcijskega dela. Poleg ostre in dosledne zdravstvene selekcije, je genetska selekcija potekala v smeri odbire trsov s srednje velikimi grozdi, manjše zbitosti, enakomernjšega dozorevanja, zmernejšimi pridelki in boljšo vsebnost sladkorja v grozdnih jagodah, ter boljšo odpornost na grozdno gnilobo. Populacija sorte Žametovka je stabilna in zdravstveno prečiščena.</p>	<p>Sorta Žametovka se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Sorta rodi dobro in stalno ter je primerna za pridelavo rdečih vin srednje kakovosti. Poseben pomen sorte Žametovka je v tem, da je nosilna rdeča sorta pri pridelavi vina cviček ZGP. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in krajša rez (rez na daljše rodne reznike).</p>
Kraljevina	U	<ul style="list-style-type: none"> Poreklo: spada v ekološko skupino zahodnoevropskih sort - Proles occidentalis. Izvor: Slovenija, Hrvaška. Opis: vršiček mladike je nekoliko upognjene rasti, razprt, gol in karminaste barve; list je rahlo petdelen, srednje velik, zgoraj je list 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Jarkovič Anton s.p., Brod v Podbočju 23, 8312 Podbočje Telefon: 07 497 80 49 Faks: 07 497 80 49 e-pošta: dv_sevnica_bostanj@em ail.si; drustvo-vinogradnikov@volja.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Jarkovič Anton s.p., Brod v Podbočju 23, 8312 Podbočje Telefon: 07 497 80 49 Faks: 07 497 80 49 e-pošta: dv_sevnica_bostanj@em ail.si; drustvo-vinogradnikov@volja.net 	<p>Kraljevina je slovenska stara sorta, katere gojenje je večinoma omejeno na območje vinorodnega okoliša Dolenjska ter deloma Bela krajina in Bizeljsko-Sremič. Na zmanjšanje površin je vplivalo uvajanje drugih rdečih in belih sort sredi</p>	<p>Kraljevina je sorta, ki kaže precejšnjo genetsko variabilnost. Prav tako je tudi zdravstveno dokaj problematična, zaradi okuženosti s številnimi virusi vinske trte. Pri sorti Kraljevina se je selekcijski program šele dobro začel.</p>	<p>Sorta Kraljevina se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Sorta rodi dobro in</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti trse	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		temno zelen in gol, s spodnje strani pa je bledo zelen in gol; peceljni sinus je široko odprt, listni zobci so ostri in neizenačeni; grozd je srednje velik, razvejan in zbit; jagoda je okrogla in nekoliko podolgovata, sicer pa je srednje debela, rdečkaste barve ter pokrita z voščeno prevleko; rozga je srednje razvita, internodiji so na preseku elipsaste oblike, blede rumene barve; je dokaj bujne rasti, grozdje zori pozno; pridelek je dokaj velik, vendar se v neugodnih letinah rada osiplje; je sorta za bela vina; občutljiva je na glivične bolezni in na nizke temperature.		(in drugi trsničarji)	prejšnjega stoletja, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Vseskozi se je sorta Kraljevina ohranila na območju Dolenjske in Bele krajine, čeprav je bil zaradi slabega zdravstvenega stanja populacije in drugih razlogov, obseg njenega gojenja že precej zmanjšan. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke množične in klonske selekcije. Seleksijski postopki še potekajo, tako da se bo izenačen in zdrav sadilni material pridobil v nekaj letih. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.	Poleg ostre in dosledne zdravstvene selekcije, bo genetska selekcija potekala v smeri odbire trsov s srednje velikimi grozdi, manjše zbitosti, enakomernega dozorevanja, zmernih pridelkov in boljše vsebnosti sladkorja v grozdnih jagodah, ter boljše odpornosti na grozdno gnilobo. Populacija sorte Kraljevina je stabilna in zdravstveno prečiščena.	stalno ter je primerna za pridelavo vin srednje kakovosti. Poseben pomen sorte Kraljevina je v tem, da je nosilna bela sorta pri pridelavi vina cviček ZGP. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez.
Malvazija	U	<ul style="list-style-type: none"> • Poreklo: spada v zahodnoevropsko skupino sort - Prols occidentalis. • Izvor: Italija. • Opis: vršiček mladike je svetlo zelen in rahlo volnato obrasel; list je srednje velik do velik, petdelen, plitvo nazobčan, na gornji strani nagrbančen, temno zelene barve, na spodnji strani pa je gol; grozd je srednje velik, valjast in ima večkrat krilca, grozd je raztresen in ob zorenju zelenkasto rumen; jagoda je srednje debela, okrogla ali elipsaste oblike s tanko kožico; jagodni popek je izražen, jagodno meso je sočno; rozga je gladka, razmeroma dolga in tanka, lešnikove barve, internodiji so dolgi, 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava • Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 • Faks: 05 368 51 04 • e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava • Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 • Faks: 05 368 51 04 • e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net <p>(in drugi trsničarji)</p>	Področje gojenja slovenske stare udomačene sorte Malvazija je omejen pretežno na vinorodno deželo Primorska. Kot bela vinska sorta je najbolj zastopana v okoliših Koper-Slovenska Istra in Vipavska dolina, nekoliko manj pa v okoliših Brda in Kras. Obseg gojenja te sorte je bil pred desetletji precej večji. Na zmanjšanje površin je vplivalo uvajanje svetovno razširjenih belih sort sredi prejšnjega stoletja, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Ohranila se je predvsem na legah, na katerih obstaja nevarnost za spomladansko pozebo, saj je nanjo zaradi poznejšega odganjanja odporna. Sorta je	Malvazija je sorta, pri kateri se v populaciji lahko najde precejšnjo raznolikost v bujnosti rasti, obliki grozda, vsebnosti sladkorja v grozdnih jagodah, odpornosti na grozdno gnilobo, itn.. Obstajajo tipi s kompaktnim valjasto-cilindričnim grozdom, srednje zbitosti in debelejšimi jagodami, ter tipi z večjimi krilatimi grozdi, ki imajo drobnejše jagode. Njena posebna lastnost je, da rodi tudi iz starega lesa. Tudi pri sorti Malvazija je bilo opravljenega veliko seleksijskega dela, ki je potekalo v smeri odbire trsov s srednje velikimi cilindričnimi grozdi, manjšo zbitostjo jagod, boljšo vsebnostjo sladkorja v	Sorta se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Sorta rodi dobro in stalno ter je primerna za pridelavo belih vin vseh kakovostnih stopenj. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez. V kratkem bodo vinogradnikom na voljo tudi kloni te sorte.

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti trse	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		rozga je na nodijih nekoliko vijoličasta; je sorta bujne rasti, grozdje pa dozoreva pozno; rodi redno in obilno; je sorta za bela vina; proti glivičnim boleznim je dokaj odporna, proti pozebi pa je srednje odporna.			bila revitalizirana ter vključena v postopke množične in klonske selekcije. Tako se je pridobil izenačen in zdrav sadilni material. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.	grozdnih jagodah ter boljšo odpornost na grozdno gnilobo. Pozornost je bila namenjena tudi izboljšanju zdravstvenega stanja populacije te sorte. Populacija sorte Malvazija je stabilna in zdravstveno prečiščena.	
Vitovska grganja	A	<ul style="list-style-type: none"> Poreklo: avtohtona sorta. Izvor: Slovenija, Italija Opis: vršiček mladike je priprt, rahlo odbarvan in z gostimi volnatimi dlačicami; list je velik, peterokoten in petdelen, temno zelen, rahlo naguban, zgornji in spodnji sinusi so priprti, gornja stran lista je temno zelena in skoraj brez dlak, spodnja stran lista je močno dlakava tako po ploskvi kot po žilah; cvet je hermafroditen le včasih delno moški; grozd je srednje velik do velik in kopaste oblike, grozd je srednje zbit, pecelj pa kratek; jagoda srednje velika, okrogla do rahlo sploščena, zeleno-rumene barve, sočna nevtralnega okusa, s poprhom; je bujna sorta, grozdje dozoreva srednje pozno do pozno; pridelek je zelo obilen; je sorta za bela vina; odpornost na peronosporo in oidij je srednja, je malo občutljiva na sivo grozdno plesen in na pozebo. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava (po naročilu) Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	Vitovska grganja je slovenska stara avtohtona sorta, katere področje je omejeno pretežno na Kras (Slovenski in Italijanski) ter deloma Vipavsko dolino v vinorodni deželi Primorska. Obseg gojenja te sorte se je pred desetletji zmanjšal na nivo čuvanja nekaj trsov te sorte v genski banki. Na zmanjšanje površin je vplivalo uvajanje svetovno razširjenih belih sort sredi prejšnjega stoletja, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Po povečanju zanimanja za njeno gojenje na Italijanskem delu Krasa, se je začela zopet saditi tudi v Sloveniji. Gojiti jo je potrebno predvsem na boljših kraških vinorodnih legah. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke množične selekcije. Tako se je pridobil relativno izenačen in zdrav sadilni material. Vzgoja standardnih matičnih trsov je omogočila, da se ta sorta zopet prideluje, čeprav je njena populacija majhna. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.	Vitovska grganja je sorta, pri kateri se v populaciji lahko najde določene tipe, ki se razlikujejo po bujnosti rasti, deloma po obliki grozda, vsebnosti sladkorja v grozdnih jagodah ipd.. Vitovska grganja je sorta, ki je zelo prilagojena na ekološke razmere Krasa. Ker je odporna na sušo in nezahtevna za gojenje, bo morda ob pričakovanih klimatskih spremembah postala še zanimivejša. Pri sorti Vitovska grganja je bila opravljena zaenkrat le množična pozitivna selekcija, pozornost pa se namenja tudi izboljšanju zdravstvenega stanja populacije.	Sorta se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Sorta rodi dobro in stalno ter je primerna za pridelavo belih vin srednjega kakovostnega razreda. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez.
Cipro	U	<ul style="list-style-type: none"> Poreklo: avtohtona sorta. Izvor: Hrvaška, Slovenija ?. 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, 	<ul style="list-style-type: none"> Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, 	Cipro je stara rdeča Istrska vinska sorta, katere področje	Cipro je sorta, pri kateri se v populaciji lahko najde	Sorta se prideluje na način standardne, dobre

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti trse	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> Opis: vršiček mladike je zvit, neznatno dlakav, bledo rdečkasto- zelenkaste barve; list je velik, okroglast, petdelen s srednje globokimi gornjimi in spodnjimi sinusi, lista je temno zelen in skoraj brez dlak; cvet je funkcionalno ženski; grozd je velik, dolg in razvejan, grozd ni zbit; pecelj je debel in dolg; jagode so okrogle do rahlo eliptične oblike, neenake po velikosti, rdeče-modre do črno-modre barve, z močnim poprhom; okus je sladek, aroma je fina nevsiljivo muškata; je srednje bujna sorta, grozdje dozoreva srednje pozno; pridelek je zelo obilen; je sorta za rdeča in desertna rdeča vina; odpornost na peronosporo, oidij sivo grozdno plesen je slaba, prav tako je slabo odporna na pozebo. 	<p>Vrhpolje 38a, 5271 Vipava</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 48 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<p>Vrhpolje 38a, 5271 Vipava (po naročilu)</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 48 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<p>je v Sloveniji omejeno izključno na območje Slovenske Istre v vinorodni deželi Primorska. Obseg gojenja te sorte se je pred desetletji zmanjšal na nivo čuvanja nekaj trsov te sorte v genski banki ter v nekaj starih vinogradih. Na to, da je sorta skoraj izginila je vplivalo uvajanje svetovno razširjenih belih sort sredi prejšnjega stoletja, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Do večjega zanimanja za gojenje sorte Cipro je prišlo zopet v zadnjem desetletju, ko se vedno bolj poudarja pomen lokalnih sort. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke množične selekcije. Tako se je pridobila nekoliko večja populacija trsov, ki bo omogočila nadaljnje selekcijsko delo. Vzgoja nekaj standardnih matičnih trsov je omogočila, da se ta sorta zopet lahko prideluje, čeprav je njena populacija še majhna in ogrožena. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.</p>	<p>različne tipe, ki se razlikujejo po bujnosti rasti, deloma po obliki in obarvanosti grozda, vsebnosti sladkorja v grozdnih jagodah, aromi, odpornosti na grozdno gnilobo, itn.. Pri sorti Cipro je bila opravljena zaenkrat le množična pozitivna selekcija, pozornost pa se namenja tudi izboljšavi zdravstvenega stanja populacije.</p>	<p>vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Sorta rodi dobro in stalno ter je primerna za pridelavo rdečih vin srednjega kakovostnega razreda. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez.</p>
Klarnica	A	<ul style="list-style-type: none"> Poreklo: avtohtona sorta. Izvor: Slovenija. Opis: vršiček mladike je zelo zvit, malo dlakav, bledo sivo rjavkaste barve; list je velik, petdelen, s plitvimi gornjimi in spodnjimi sinusi, gornja stran lista je svetlo zelena in skoraj brez dlak, spodnja prav tako slabo dlakava in nekoliko temnejše barve; 	<p>Naslov: Trsničarska zadruha Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<p>Naslov: Trsničarska zadruha Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava (po naročilu)</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<p>Gojenje bele avtohtone vinske sorte Klarnica, je po pričevanju vseh dosedanjih pisnih virov omejeno na območje Vipavske doline. Sorta je nastala kot spontana križanka (samosevka) in se je v manjšem obsegu ohranjala vseskozi, dokler je niso sredi prejšnjega stoletja skoraj popolnoma izrinile tuje bele vinske sorte, s katerimi se je</p>	<p>Klarnica je stara slovenska avtohtona sorta, pri kateri je bilo doslej opravljeno osnovno selekcijsko delo. Znotraj populacije sorte Klarnica ni bilo večjih različkov ali tipov, tako da je selekcija potekala v smeri izboljšanja zdravstvenega stanja, boljšega dozorevanja in večje odpornosti na grozdno gnilobo.</p>	<p>Sorta se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte: Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez. Sorta rodi dobro in stalno ter je primerna za</p>

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti trse	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		grozd je srednje velik do velik in kopaste oblike, grozd je zbit, pecelj pa dolg; jagoda je jajčaste oblike, srednje debela, zelenkasto rumene barve, sočna in skoraj brez pikic, poprh je močan; je manj bujna sorta, grozdje dozoreva srednje pozno; pridelek je zelo obilen; je sorta za bela vina; odpornost na peronosporo in oidij je srednja, je malo občutljiva na sivo grozdno plesen in na pozebo.			hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke množične selekcije. Tako se je pridobilo manjše število standardnih matičnih trsov, kar je omogočilo, da se je sorta zopet posadila na nekaj hektarjih v Vipavski dolini. Populacija sorte Klarnica je majhna in ogrožena. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.		pridelavo belih vin srednjega kakovostnega razreda.
Pergolin	A	<ul style="list-style-type: none"> • Poreklo: avtohtona sorta. • Izvor: Slovenija. • Opis: vršiček mladike je zelo zvit, z izraženimi zelenimi žilami, srednje dlakav, sivo bele barve; list je velik, tridelen ali petdelen, z globokimi gornjimi in plitvimi spodnjimi sinusi, zgornja in spodnja stran lista sta živo zeleni in brez dlak; grozd je srednje velik do velik in kopaste oblike, grozd je srednje zbit, pecelj pa srednje dolg; jagoda je okrogle, malo izdolžene oblike, srednje debela, rumeno-zelena, s slabo izraženimi pikicami in popkom; poprh je močan; je srednje bujna sorta, grozdje dozoreva pozno; pridelek je zelo obilen; je sorta za bela vina; odpornost na peronosporo in oidij je srednja, je zelo malo občutljiva na sivo grozdno plesen, občutljiva je na pozebo. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava • Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 • Faks: 05 368 51 04 • e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Trsničarska zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava (po naročilu) • Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 • Faks: 05 368 51 04 • e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	Gojenje bele avtohtone vinske sorte Pergolin je po pričevanju vseh dosedanjih pisnih virov omejeno na območje Vipavske doline in Brd. Sorta se je v manjšem obsegu ohranjala vseskozi, dokler je niso sredi prejšnjega stoletja skoraj popolnoma izrinile tuje bele vinske sorte, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke množične selekcije. Tako se je pridobilo manjše število standardnih matičnih trsov, kar je omogočilo, da se je sorta zopet posadila na nekaj hektarjih v Vipavski dolini. Populacija sorte Pergolin je majhna in ogrožena. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.	Pergolin je stara slovenska avtohtona sorta, pri kateri je bilo doslej opravljeno osnovno selekcijsko delo. Znotraj populacije sorte Pergolin ni bilo večjih različkov ali tipov, tako da je selekcija potekala v smeri izboljšanja zdravstvenega stanja in boljšega dozorevanja.	Sorta se prideluje na način standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez. Sorta rodi dobro in stalno ter je primerna za pridelavo belih vin srednjega kakovostnega razreda.
Poljšakica	A	<ul style="list-style-type: none"> • Poreklo: avtohtona sorta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Trsničarska 	<ul style="list-style-type: none"> • Naslov: Trsničarska 	Gojenje bele avtohtone	Poljšakica je stara slovenska	Sorta se prideluje na način

Sorta	Izvor	Opis sorte	Podatki o vzdrževalcu	Podatki o tem, kje je možno dobiti trse	Podatki o obstoju genetske erozije	Podatki o populacijski raznovrstnosti	Prevladujoče kmetijske prakse pridelave na lokalni ravni
		<ul style="list-style-type: none"> Izvor: Slovenija. Opis: vršiček mladike je zelo skoraj pod pravim kotom, malo dlakav, sivo zelene barve; list je velik, petdelen, s srednje globokimi gornjimi in plitvimi spodnjimi sinusi, list je navadno nesimetričen, svetlo-zelen in brez dlak, ščetinaste dlake so le po listnih žilah; grozd je srednje velik, bolj kopaste kot cilindrične oblike, grozd je srednje zbit, pecelj pa srednje dolg; jagoda je okrogla in le neznatno izdolžena, srednje debela, blede-zelena, brez pikic in s slabo izraženim popkom; poprh je močan; je srednje bujna sorta, grozdje dozoreva pozno; pridelek je obilen; je sorta za bela vina; na peronosporo je občutljiva, medtem ko je na oidij in sivo grozdno plesen dokaj odporna, na pozebo ni občutljiva. 	<p>zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<p>zadruga Vrhpolje, Vrhpolje 38a, 5271 Vipava (po naročilu)</p> <ul style="list-style-type: none"> Telefon: 05 368 51 03, 368 73 84, 368 73 85, 041 648 958, 031 672 773 Faks: 05 368 51 04 e-pošta: trsnicavrhpolje@siol.net 	<p>vinske sorte Poljšakica je po pričevanju vseh dosedanjih pisnih virov omejeno na območje Vipavske doline in Brd. Sorta se je v manjšem obsegu ohranjala vsehkozi, dokler je niso sredi prejšnjega stoletja skoraj popolnoma izrinile tuje bele vinske sorte, s katerimi se je hotelo slediti svetovnim trendom vinske trgovine. Sorta je bila revitalizirana ter vključena v postopke množične selekcije. Tako se je pridobilo manjše število standardnih matičnih trsov, kar je omogočilo, da se je sorta zopet posadila na nekaj hektarjih v Vipavski dolini. Populacija sorte Poljšakica je majhna in ogrožena. Sorta je bila proučevana in je obdelana v ampelografskih zapisih.</p>	<p>avtohtona sorta, pri kateri je bilo doslej opravljeno osnovno selekcijsko delo. Znotraj populacije sorte Poljšakica ni bilo večjih različkov ali tipov, tako da je selekcija potekala v smeri izboljšanja zdravstvenega stanja, boljšega dozorevanja in večje odpornosti na grozdno gnilobo.</p>	<p>standardne, dobre vinogradniške prakse, enako kot druge bele sorte vinske trte. Sorto je možno vključiti v program integrirane pridelave grozdja. Priporočajo se srednje visoke šparonske gojitvene oblike in mešana rez. Sorta rodi dobro in stalno ter je primerna za pridelavo belih vin srednjega kakovostnega razreda.</p>

A = Domača avtohtona sorta je sorta ali populacija določene vrste kmetijskih rastlin, ki je nastala iz avtohtonega izvornega genskega materiala in ni bila načrtno žlahtnjena ter se prideluje, vzdržuje in razmnožuje v Republiki Sloveniji ali v podobnih ekoloških razmerah.

D = Domača sorta je tudi sorta, ki je bila požlahtnjena v Republiki Sloveniji pred več kot 15 leti oziroma pri vinski trti pred več kot 30 leti in se semenski material te sorte še prideluje, vzdržuje in razmnožuje v Republiki Sloveniji ali v podobnih ekoloških razmerah.

U = Udomačena (tradicionalna) sorta je starejša sorta tujega porekla, ki se v Republiki Sloveniji prideluje že več kot 15 let oziroma pri vinski trti več kot 50 let in je dobro prilagojena na pridelovalne razmere v Republiki Sloveniji ter se vzdržuje in razmnožuje v Republiki Sloveniji ali v podobnih ekoloških razmerah.